

แผนการสอน

รายวิชาประวัติศาสตร์ (ส32103)

ภาคเรียนที่ 1

นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

โรงเรียนสตรีศึกษา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ตัวชี้วัดรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส32103 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 40 ชั่วโมง/ภาคเรียน/1.0 หน่วยการเรียนรู้ โรงเรียนสตรีศึกษา สพม.ร้อยเอ็ด

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	สาระสำคัญ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	จำนวน ชั่วโมง	คะแนนที่ประเมิน (70:30)					
				ตัวชี้วัดก่อน กลางภาค (20)	ตัวชี้วัด กลาง ภาค(20)	ตัวชี้วัด หลัง กลาง ภาค(20)	จิต พิสัย (10)	ป ลา ย ภา ค (3 0)	รวม คะแนน ทั้งหมด (100)
1.	เวลาและการ แบ่งยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์สากล	สาระสำคัญ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของ สังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์สากล ทำให้ได้ข้อมูลที่ แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ 1. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและ ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการ เปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ◆ ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ ◆ การนับศักราชของโลกตะวันตกและ โลกตะวันออก และสามารถเทียบศักราช แบบต่างๆ	4	5	5			5	15

		◆ การแบ่งยุคสมัยของประวัติศาสตร์ สากล ◆ เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สากล							
2	การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ สากล	สาระสำคัญ 1. การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ ย่อมทำให้ผลการศึกษานั้นมีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ 2. สร้างองค์ความรู้ใหม่ทาง ประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ ◆ ความสำคัญและประโยชน์และ ประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษา ประวัติศาสตร์ ◆ ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ ◆ ลักษณะของหลักฐานวิธีการทางประวัติศาสตร์ ◆ การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์ไปศึกษาประวัติศาสตร์	4	5	5			2	12

3	อารยธรรม ของโลก ยุคโบราณ	สาระสำคัญ อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ไนล์ หวงเหอ สินธุ และอารยธรรมกรีก โรมัน และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกและ ตะวันตก มีอิทธิพลทางวัฒนธรรมต่อกัน และมีผลต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ของโลก * วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรม โบราณ และการติดต่อระหว่างโลก ตะวันออก กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาการและ ◆ การสร้างสรรค์ความเจริญของอารย ธรรม สำคัญของโลกตะวันตกและโลก ตะวันออก ◆ การติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและ โลก ตะวันออก และอิทธิพลทางอารยธรรมที่มี ต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก	12	10	10			5	25
4	เหตุการณ์ สำคัญทาง								

	ประวัติศาสตร์ ที่มีผลต่อ ปัจจุบัน	สาระสำคัญ เหตุการณ์สำคัญในโลกตะวันตกและ ตะวันออก การขยายและการล่าอาณานิคมของ ประเทศใน ยุโรปไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และ เอเชียส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัย ปัจจุบัน 1. วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัย ปัจจุบัน 2. วิเคราะห์ผลกระทบของการขยาย อิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีป อเมริกา แอฟริกา และเอเชีย ◆ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ใน สมัยกลางที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ◆ เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ใน สมัยใหม่จนถึงสมัยปัจจุบันที่มีผลต่อโลก ปัจจุบัน ◆ ความขัดแย้งและความร่วมมือของ มนุษยชาติในคริสต์ศตวรรษที่ 20 จนถึง ปัจจุบัน	14			15		8	23
--	--------------------------------------	--	----	--	--	----	--	---	----

5	สถานการณ์ สำคัญของโลก ใน คริสต์ศตวรรษ ที่ 21	สาระสำคัญ สถานการณ์ของโลกยุคปัจจุบันมีปัญหา ทั้ง ทางด้านการเมือง การขาดแคลน ทรัพยากร การก่อการร้าย และการต่อต้านการก่อการร้าย ความขัดแย้งทาง ศาสนา ส่งผลกระทบต่อสภาพความ เป็นอยู่ของมนุษย์ 1. วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ◆ สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษ ที่ 21 ◆ ผลกระทบที่เกิดจากสถานการณ์ของ โลก ◆ การแก้ไขปัญหาเพื่อการอยู่ร่วมกันใน โลกได้อย่างสันติ	6			5		10	15
		รวม	40	20	20	20	10	30	90

สารบัญ

		หน้า
• คำอธิบายรายวิชา		พิเศษ 1
• โครงสร้างรายวิชา		พิเศษ 2
• ดำรงโครงสร้างแผนการจัดการเรียนรู้		พิเศษ 3
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1	เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากล	1-28
• แผนการเรียนรู้ที่ 1	กาลเวลาลำ	9
• แผนการเรียนรู้ที่ 2	ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	17
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2	การสร้างสรรค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล	29-76
• แผนการเรียนรู้ที่ 1	วิธีการทางประวัติศาสตร์	38
• แผนการเรียนรู้ที่ 2	หลักฐานทางประวัติศาสตร์	56
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3	อารยธรรมของโลกยุคโบราณ	77-107
• แผนการเรียนรู้ที่ 1	อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันตก	87
• แผนการเรียนรู้ที่ 2	อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันออก	96
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4	เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน	108-159
• แผนการเรียนรู้ที่ 1	เหตุการณ์สำคัญในสมัยกลาง	119
• แผนการเรียนรู้ที่ 2	เหตุการณ์สำคัญในสมัยใหม่ - ปัจจุบัน	135
• แผนการเรียนรู้ที่ 3	ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติ ในคริสต์ศตวรรษที่ 20 - ปัจจุบัน	144
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5	เหตุการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	160-190
• แผนการเรียนรู้ที่ 1	เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และความขัดแย้ง ทางศาสนาและเชื้อชาติ	170
• แผนการเรียนรู้ที่ 2	ภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	179

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

เวลา 4 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

☐ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

☐ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์สากล ทำให้ได้ข้อมูลที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ **ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)**

ผังโน้ตแสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ชาติที่เป็นผลจากเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

☐ **การวัดและการประเมินผล**

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์
2. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. สังเกตการนำเสนอผลงานที่หน้าชั้นเรียน
4. สังเกตการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มในชั้นเรียน

7.3 การประเมินหลังเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

7.4 การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินผังโน้ตแสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ชาติที่เป็นผลจากเวลา และยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์

แบบประเมินผังมโนทัศน์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่เป็นผลจากเวลา
และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ความถูกต้อง ของเนื้อหา สาระ	เขียนแสดง ความสัมพันธ์ของ เวลาและยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ได้ ชัดเจนและถูกต้อง	เขียนแสดง ความสัมพันธ์ของ เวลาและยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์ได้ ชัดเจนและถูกต้อง เป็นส่วนใหญ่	เขียนแสดง ความสัมพันธ์ของ เวลาและยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์ ได้ถูกต้อง แต่มี ความบกพร่องบ้าง ประเด็น	เขียนแสดง ความสัมพันธ์ของ เวลาและยุคสมัย ทางประวัติศาสตร์ ได้ แต่ มีความบกพร่อง มาก
2. ความคิด สร้างสรรค์	แผนผังสวยงาม สื่อความหมายได้ดี มีความแปลกใหม่ แสดงถึงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์	แผนผังสวยงาม สื่อความหมายได้ดี มีความแปลกใหม่ แสดงถึงความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์เป็น ส่วนใหญ่	แผนผังสวยงาม สื่อความหมายได้ มีความแปลกใหม่ แต่แสดงถึง ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์เป็น บางส่วน	แผนผังสวยงาม สื่อความหมายได้ แต่ไม่มีความแปลก ใหม่

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7-8	ดีมาก
5-6	ดี
3-4	พอใช้
1-2	ปรับปรุง

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

กิจกรรมที่ 1	กาลเวลา	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	เวลา 1 ชั่วโมง

1. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้นักเรียนรู้จักแหล่งอารยธรรมโบราณที่ใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนชี้แผนที่ประกอบ
2. ครูเชื่อมโยงความสำคัญของเวลาต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
3. นักเรียนระดมสมองถึงความรู้เรื่องภูมิหลังและพัฒนากำรของชาติไทยกับแหล่งอารยธรรมโลก
4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ และทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์
5. ครูนัดหมายกับนักเรียนให้ศึกษาเรื่อง แหล่งอารยธรรมโลก ที่นักเรียนสนใจ 1 เรื่อง เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนครั้งต่อไป
6. นักเรียนนำข้อมูลแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาแลกเปลี่ยนกัน
7. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
8. นักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เพื่อให้นักเรียนฝึกคำนวณการนับและเทียบศักราชต่างๆ ของไทย
9. ให้นักเรียนนำข้อมูลเวลาลำตามแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาคำนวณเวลาให้เป็นระบบของ ไทย

กิจกรรมที่ 2	ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์	
	วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคการจัดทีมแข่งขัน	เวลา 3 ชั่วโมง

1. ให้นักเรียนนับ 1-4 เพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ตรงกับหมายเลขที่นักเรียนนับ โดยให้นักเรียน ที่นับหมายเลขเดียวกันร่วมกันศึกษาและสรุปความรู้
3. นักเรียนในแต่ละหมายเลขร่วมกันสรุปความรู้ และซักถามข้อสงสัยกับสมาชิกในกลุ่มจนเกิด ความเข้าใจตรงกัน
4. ให้นักเรียนรวมกลุ่มใหม่ กลุ่มละ 4 คน โดยในแต่ละกลุ่มจะต้องมีสมาชิกครบทั้ง 4 หมายเลข แล้วให้แลกเปลี่ยนความรู้และซักถามกันในกลุ่ม
5. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
6. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมและทบทวนความรู้ แล้วนัดหมายให้นักเรียนเตรียมความพร้อม เพื่อเล่นเกมเก็บแต้ม
7. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้จากที่ได้ศึกษาในชั่วโมงที่ผ่านมา
8. ครูสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมก่อนการเล่นเกมนเก็บแต้ม แล้วอธิบายเกี่ยวกับการเล่นเกมนเก็บแต้ม (เอกสารประกอบการสอน เกมเก็บแต้ม)
9. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการเล่นเกมนเก็บแต้ม
10. ให้นักเรียนร่วมกันเล่นเกมฉันทคือ โดยครูกำหนดเวลาในการเล่นเกมนประมาณ 20-30 นาที
11. ให้นักเรียนสรุปผลคะแนนจากการเล่นเกม และความรู้ที่ได้รับ
12. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่อง ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏอยู่ในหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์สากล แล้วเปรียบเทียบและสรุปความรู้
13. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบผังโน้ตทัศน์ที่แสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่ เป็นผลจากเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
14. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการออกแบบผังโน้ตทัศน์หน้าชั้นเรียน
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก
3. ใบความรู้
4. ใบงาน
5. เกม

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 1

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. พุทธศักราช เกิดก่อนคริสต์ศักราชกี่ปี
ก. 245 ข. 453
ค. 543 ง. 1124
2. พ.ศ. 2467 อยู่ในช่วงพุทธศตวรรษที่เท่าไร
ก. 26 ข. 25
ค. 24 ง. 23
3. อังระเทศักราช เป็นการใช้ศักราชโดยคนพื้นบ้านอีสานใด ก. คำสอนินดู ข.
คำสอนาคริสต์
ค. คำสอนอิสลาม ง. คำสอนยูดาห์
4. มหาคักราชเป็นศักราชที่ไทยได้แบบอย่างมาจำกชาติใด ก. ลังกา ข. ขอม
ค. อินเดีย ง. จีน
5. ยุคประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อไร
ก. รู้จักทำการเกษตร ข. มีการตั้งชุมชนขึ้น
ค. มีการใช้โลหะเป็นอาวุธ ง. มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
6. ข้อใดคือลักษณะของมนุษย์ยุคหินกลาง ก.
รู้จักการทำเครื่องปั้นดินเหนียว
ข. ใช้ขวานหินหรือขวานกำปั้น ค.
ใช้หินกะเทาะในการทำล้าสัตว์
ง. มีชีวิตเร่ร่อนตามแหล่งสัตว์ชุม
7. สร้างที่พักด้วยดินเหนียว รู้จักการเก็บเกี่ยว หมายถึงมนุษย์ในข้อใด ก. ยุคโลหะ ข. ยุคหินเก่า
ค. ยุคหินกลาง ง. ยุคหินใหม่
8. ศิลปวัฒนธรรมตะวันตกและตะวันออก มาบรรจบเป็นครั้งแรกที่ใด ก. เปอร์เซีย ข.
ลุ่มน้ำสินธุ
ค. ลุ่มน้ำฮวงโห ง. ลุ่มน้ำอรวดี
9. ชุมชนบ้านเชียง จัดอยู่ในยุคใด
ก. ยุคหินแรก ข. ยุคหินเก่า
ค. ยุคหินกลาง ง. ยุคหินใหม่

10. รูปแบบการดำเนินชีวิตและการปกครองของประเทศในเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในปัจจุบัน ส่วนใหญ่ ได้รับอิทธิพลจากศาสนาใดมากที่สุด

ก. คริสต์	ข. อิสลาม
ค. ยูดาห์	ง. ถูกทุกข้อ

11. การค้นพบสิ่งใดทำให้มนุษย์ก้าวเข้าสู่สมัยประวัติศาสตร์ ก. มนุษย์ค้นพบไฟ และการใช้กำขี้พุด

- ข. มนุษย์ประดิษฐ์กำขี้เขียนและการบันทึก
ค. มนุษย์มีอายุรวมกันเป็นสังคมและรู้จักการเพาะปลูก

12. สมัยประวัติศาสตร์ของโลกตะวันตกเริ่มที่แหล่งอารยธรรมใด ก. อารยธรรมกรีก

- ข. อารยธรรมโบราณ
ค. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุ
ง. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส

13. ข้อใด ไม่ใช่ ความเจริญของมนุษย์ยุคหินใหม่ ก.

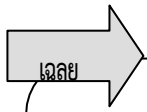
- การใช้เครื่องมือหินขัด
ข. เรือรบเก็บของป่า ล่าสัตว์
ค. การตั้งถิ่นฐานเป็นสังคมเมือง ง.
รู้จักทำภาชนะเครื่องปั้นดินเผา

14. ช่วงเวลาสมัยก่อนประวัติศาสตร์ใช้สิ่งใดเป็นเกณฑ์ในการแบ่งยุคสมัย ก. ประเภทของปศุสัตว์

- ข. ที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ค. อำนาจจักร
หรือราชวงศ์
ง. เครื่องมือเครื่องใช้ของมนุษย์

15. ช่วงเวลาที่ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร ก. เหมือนกัน

- ช่วงเวลาเป็นสิ่งที่กำหนดยุคสมัย
ข. เหมือนกัน ยุคสมัยเป็นสิ่งที่กำหนดช่วงเวลา
ค. ต่างกัน ช่วงเวลากล่าวถึงเวลา แต่ยุคสมัยกล่าวถึงสภาพสังคม
ง. ต่างกัน ช่วงเวลาแบ่งจากจำนวนปีทุกๆ 10 ปี หรือร้อยปี แต่ยุคสมัยแบ่งจากพัฒนาการ ทางประวัติศาสตร์

1. ค	2. ข	3. ค	4. ข	5. ง
6. ก	7. ง	8. ข	9. ง	10. ค
11. ข	12. ง	13. ข	14. ข	15. ง

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เวลา 40 ชั่วโมง
เรื่อง กาลเวลา เวลา 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเวลาตามระบบของไทยและสากล มีผลต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ของ สังคมมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึง การเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ชาติ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจเวลาแบบต่างๆ ของสากล
2. คำนวณเวลาตามระบบต่างๆ ของสากลได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของกาลเวลาในชีวิตประจำวัน

สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
1. ครูนำแผนที่โลกมาให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้นักเรียนรู้จักแหล่งอารยธรรมโบราณที่ใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนชี้แผนที่ประกอบ
 2. ครูเชื่อมโยงความสำคัญของเวลาต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
 3. นักเรียนระดมสมองถึงความรู้เรื่องภูมิหลังและพัฒนาการของชาติไทยกับแหล่งอารยธรรมโลก
 4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ และทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงาน
 5. นักเรียนศึกษาเรื่อง แหล่งอารยธรรมโลก ที่นักเรียนสนใจ 1 เรื่อง แล้วให้นักเรียนนำข้อมูลแหล่ง อารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาแลกเปลี่ยนกัน
 6. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
 7. ครูให้นักเรียนช่วยกันทำตอบจากกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เพื่อให้นักเรียนฝึกคำนวณการนับ และเทียบศักราชต่างๆ ของไทย
 8. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลเวลาตามแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาคำนวณเวลาให้เป็นระบบ ของไทย

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก
3. ใบความรู้เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

4. ใบความรู้เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบความรู้

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ คือ วิชาที่ว่าด้วยเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เป็นเรื่อง ที่มีความสำคัญ ควรแก่การศึกษาและมีผลกระทบต่อท้องถิ่นชุมชน สังคมโลก ได้มีการบันทึกไว้ เพื่อให้ ชนรุ่นหลังรับรู้ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ จึงทำให้รู้และเปรียบเทียบช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ ว่าผ่านมานานแล้วเพียงไร

ศักราช	หมายถึง	ปีที่ตั้งขึ้นตามเหตุการณ์ วรรณ
	หมายถึง	ปี
ทศวรรษหมายถึง		เวลาในระยะ 10 ปี
ศตวรรษหมายถึง		เวลาในระยะ 100 ปี
สหัสวรรษ	หมายถึง	เวลาในระยะ 1,000 ปี ศก
	หมายถึง	ยุค สมัย ปี วิธีนับปี
ปีนักษัตร	หมายถึง	การนับปีที่กำหนด 12 ปี เป็น 1 รอบ คือ ชวด ฉลู ขาล เถาะ มะโรง มะเส็ง มะเมีย มะแม วอก ระกา จอ กุน

การนับเวลามี 2 แบบ คือ

1. นับตามปรากฏการณ์ของดวงอาทิตย์ที่โคจรรอบ เรียกว่า **นับทางสุริยคติ** เป็นการนับแบบ
สำคัญในปัจจุบัน และนับตามดวงจันทร์ที่โคจรรอบโลก เรียกว่า **นับทางจันทรคติ** เป็นการนับ
เวลาแบบโบราณของดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันยังมีใช้บ้างในทาง

พระพุทธศาสนาและโหราศาสตร์

2. นับตามกำเนิดของศาสนาที่สำคัญ คือ
 - พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มจากปีที่พระพุทธเจ้าทรงปรินิพพาน โดยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นทางการ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2455
 - คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มจากปีที่พระเยซูประสูติ แตกต่างจากพุทธศักราช 543 ปี
 - ฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เริ่มจากวันหนีภัยของพระนบีมุฮัมมัด จากเมืองเมกกะไปยัง เมืองเมดิना แตกต่างจากพุทธศักราช 1,122 ปี

ใบความรู้

เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย

พ.ศ. ใช้กันแพร่หลายในประเทศที่

ประชาชนนับถือพระพุทธศาสนา เช่น ไทย ลาว พม่า และกัมพูชา

โดยมีการเริ่มใช้ พ.ศ. มาตั้งแต่ สมัยอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

และใช้อย่างเป็นทางการในสมัยรัชกาลที่ 6 จนถึง ปัจจุบัน

ประเทศไทยเริ่มนับ พ.ศ.1 เมื่อ

พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี

ม.ศ. เป็นศักราชที่เริ่มใช้ในอินเดีย โดยพระเจ้ากนิษกะ

แห่งราชวงศ์คุชานะ ทรงตั้งขึ้น และต่อมาได้แพร่หลายไปยัง

ดินแดนที่ได้รับอารยธรรมอินเดีย มหา

ศักราชพบได้มากในจารึกสมัยสุโขทัยและ จารึกในดินแดนไทยรุ่นแรกๆ

การเทียบมหาศักราชเป็น พ.ศ. ให้ บวกด้วย 621

พ.ศ.

ม.ศ.

การนับศักราชแบบไทย

จ.ศ.

ร.ศ.

จ.ศ. เป็นศักราชของพม่าสมัยพุกามก่อน

แพร่เข้ามาในดินแดนประเทศไทย

นิยมใช้ใน

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่างๆ ทั้งสมัย สุโขทัย อยุธยา

รัตนโกสินทร์ตอนต้น และ นำมาใช้ในการเทียบจุลศักราชเป็น พ.ศ.

ให้บวกด้วย 1181

ร.ศ. เป็นศักราชที่พระบาทสมเด็จพระ

จุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริขึ้นใช้ใน กลางรัชสมัยของพระองค์

โดยเริ่มนับ ร.ศ.1 ในปี ที่สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี คือ พ.ศ.

2325การเทียบรัตนโกสินทร์ศกเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 2324

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. วิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เรียกว่า
2. ระยะเวลาในช่วง 10 ปี เรียกว่า
3. ระยะเวลาในช่วง 100 ปี เรียกว่า
4. ปีอธิกสุรทินมีจำนวน.....วัน และเดือนกุมภาพันธ์มี วัน
5. ในรอบ 1 ปี มีชื่อเดือนที่ลงท้ายว่า “ คม ” เดือน คือเดือน
6. พุทธศักราช เกิดก่อนคริสต์ศักราช ปี
7. คริสต์ศตวรรษที่ 17 อยู่ในระยะ ค.ศ. ถึง ค.ศ.
8. ปีนี้ตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด
9. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามนับจำนวนปีเป็น
10. ปีที่นักเรียนเกิดคือ พ.ศ. ตรงกับ ค.ศ.

ใบงานที่ 1.1

เฉลย

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. วิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เรียกว่า ประวัติศาสตร์...
2. ระยะเวลาในช่วง 10 ปี เรียกว่า ทศวรรษ.....
3. ระยะเวลาในช่วง 100 ปี เรียกว่า ศตวรรษ.....
4. ปุทธศักราชมีจำนวน.....366.....วัน และเดือนกุมภาพันธ์มี.....29.....วัน
5. ในรอบ 1 ปี มีชื่อเดือนที่ลงท้ายว่า “คม” 7.....เดือน คือเดือน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม สิงหาคม ตุลาคม ธันวาคม.....
6. พุทธศักราช เกิดก่อนคริสต์ศักราช 543.....ปี
7. คริสต์ศตวรรษที่ 17 อยู่ในระยะ ค.ศ.....1601.....ถึง ค.ศ.....1700.....
8. ปีนี้ตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด 266 (2551-2325).....
9. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามนับจำนวนปีเป็น ฮิจเราะห์ศักราช.....
10. ปีที่นักเรียนเกิดคือ พ.ศ. ตรงกับ ค.ศ.

(เฉลยตามอายุของนักเรียน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

เวลา 3 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ชาติตามกาลเวลา และสามารถ เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย

สากล และภูมิภาคที่สำคัญของโลก

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษย์ชาติ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวิธีการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สากลและภูมิภาคที่สำคัญของโลก
2. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย สากล และภูมิภาคที่สำคัญของโลก
ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการต่อเนื่องของกาลเวลา

สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- ทักษะการสืบค้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ: เทคนิคการจัดทีมแข่งขัน)

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนนับ 1-4 เพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ตรงกับหมายเลขที่นักเรียนนับ โดยให้นักเรียนที่นับหมายเลขเดียวกันร่วมกันรื้อและสรุปความรู้ ดังนี้
 - หมายเลข 1 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันตก : สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 - หมายเลข 2 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันตก : สมัยประวัติศาสตร์
 - หมายเลข 3 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันออก : จีน
 - หมายเลข 4 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันออก : อินเดีย
3. นักเรียนในแต่ละหมายเลขร่วมกันสรุปความรู้ และซักถามข้อสงสัยกับสมาชิกในกลุ่มจนเกิด ความเข้าใจตรงกัน
4. ให้นักเรียนรวมกลุ่มใหม่ กลุ่มละ 4 คน โดยในแต่ละกลุ่มจะต้องมีสมาชิกครบทั้ง 4 หมายเลข แล้วให้แลกเปลี่ยนความรู้และซักถามกันในกลุ่ม
5. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
6. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมและทบทวนความรู้ แล้วนัดหมายให้นักเรียนเตรียมความพร้อม เพื่อเล่นเกมเก็บแต้ม ในช่วงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ 2-

1. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้จากที่ได้ศึกษาในชั่วโมงที่ผ่านมา
2. ครูสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมก่อนการเล่นเกมเก็บแต้ม แล้วอธิบายวิธีการเล่นเกมเก็บแต้ม (เอกสารประกอบการสอน เกมเก็บแต้ม)
3. ให้นักเรียนเล่นเกมตามวิธีการเล่นเกม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ หรือสังเกตพฤติกรรมความร่วมมือ กิจกรรมของนักเรียน
4. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการเล่นเกมเก็บแต้ม ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ร่วมกัน

5. ให้นักเรียนกลุ่มที่ชนะในการเล่นเกมส์ตัวแทนออกมาบอกถึงการเตรียมความพร้อมในการเล่นเกมส์ และให้เพื่อนประมือชมเชยในความสามารถของเพื่อนๆ
6. ให้นักเรียนร่วมกันเล่นเกมฉันทคือ.... (เอกสารประกอบการสอน เกม ฉันทคือ...) โดยครูกำหนด เวลาในการเล่นเกมส์ประมาณ 20-30 นาที
(กำหนดโดยพิจารณาจากความพร้อมของนักเรียน)
7. ให้นักเรียนสรุปผลคะแนนจากการเล่นเกม และความรู้ที่ได้รับ
8. ครูชมเชยในความสามารถและการทำงานร่วมกันอย่างสมานสามัคคีของนักเรียนทุกกลุ่ม
9. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่อง ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏอยู่ในหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์สำคัญ ในหนังสือเรียน
แล้วเปรียบเทียบและสรุปความรู้
10. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดทำผังโนทัศน์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่เป็นผลจาก เวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
11. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการออกแบบผังโนทัศน์หน้าชั้นเรียน
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันจัดทำผังโนทัศน์ แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ที่เป็นผลจากเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	แบบประเมินผังโนทัศน์แสดงการ เปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ที่เป็นผล จากเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. เกมเก็บแต้ม
3. เกมฉันทคือ
4. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

**แบบประเมินผังมโนทัศน์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่เป็นผลจากเวลา
และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์**

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ				
2	ความคิดสร้างสรรค์				
รวม					

ลิงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)
)
/...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7-8	4 หมายถึง ดีมาก
5-6	3 หมายถึง ดี
3-4	2 หมายถึง พอใช้
1-2	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

/...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน ให้ 4 คะแนน
- การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่ ให้ 3 คะแนน
- การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้ 2 คะแนน
- การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ		
17-20	4	หมายถึง	ดีมาก
13-16	3	หมายถึง	ดี
9-12	2	หมายถึง	พอใช้
5-8	1	หมายถึง	ปรับปรุง

เอกสารประกอบการสอน

เกมเก็บแต้ม

การเตรียมการเล่นเกมนักเรียน

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้มีจำนวนสมาชิกเท่าๆ กัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาสืบค้นข้อมูลแหล่งอารยธรรมโลก และตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ได้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินเกมเริ่มเล่นเกมโดยคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถาม โดยตอบเรียงลำดับตั้งแต่กลุ่มที่ 1 เป็นต้นไป
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม
4. กลุ่มใดที่ตอบถูกต้องคะแนนข้อละ 1 คะแนน และจะได้เปิดป้ายเพื่อเลือกแต้มสะสมคะแนน ซึ่งจะมีแต้มให้สะสมคะแนนตั้งแต่ 0 - 5 แต้ม
5. กลุ่มที่ได้แต้มคะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมนักเรียน

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
2. นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากเนื้อหาได้

คำถามเกมเก็บแต้ม

1. ชุมชนบ้านเชียง จัดอยู่ในยุคใด
 - ก. ยุคหินแรก
 - ข. ยุคหินเก่า
 - ค. ยุคหินกลาง
 - ง. ยุคหินใหม่
 2. ระบบเงินตราของจีน เป็นอัตราเดียวกันทั่วจักรวรรดิในสมัยราชวงศ์ใด ก. โจว ข. จิน
ค. ถัง ง. ฮั่น
 3. สิ่งใดไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวจีนคิดขึ้นมา
ก. เข็มทิศ
 - ข. นาฬิกาแดด
 - ค. หลอดไฟ
 - ง. เครื่องตรวจแผ่นดินไหว
4. ระบบเศรษฐกิจของจีนได้รับการผ่อนคลายให้เป็นเสรีนิยมมากขึ้นในสมัยผู้นำใด ก. จู เอ็น ไล ข. ชุนยัตเซิน
ค. เหมา เจ๋อตง
 - ง. เต็ง เสี่ยว ผิง
5. วรรณกรรมเรื่องรามายณะและมหากาพย์ของอินเดีย สะท้อนแนวคิดเรื่องใดเป็นสำคัญ ก. ระเบียบวินัย ข. ความสามัคคี
ค. ความกตัญญู
 - ง. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
6. กษัตริย์อินเดียพระองค์ใดที่ทรงเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังดินแดนต่างๆในเอเชีย ก. พระเจ้าพิมพิสาร ข. พระเจ้าอชาตศัตรู
ค. พระเจ้ามิลินทรราช
 - ง. พระเจ้าอโศกมหาราช
7. แนวความคิดของกลุ่มเมโสโปเตเมียมองฐานะของตนในสายตาพระเจ้าเหมือนอะไร ก. ขนม ข. ของเล่น
ค. ของขวัญ
 - ง. ลูกของพระองค์
8. ชาวสุเมเรียนจารึกอักษรภาพ (คูนiform) ลงบนวัสดุอะไร ก. ไม้ ข. หิน
ค. ดินเหนียว
 - ง. กระดาษ
9. ข้อใดเป็นผลงานของสถาปัตยกรรมแบบเรอเนสซองส์
ก. หอเอนปิซ่า - อิตาลี
 - ข. หอไอเฟล - ฝรั่งเศส
 - ค. วิหารเวสมินสเตอร์ - อังกฤษ
 - ง. วิหารเซนต์ปีเตอร์ - อิตาลี
10. ข้อใดเป็นผลงานของลีโอนาร์โด ดา วินชี
ก. ยูโทเปีย
 - ข. โมนาลิซ่า
 - ค. ล้วนน้อยเต็นระเบิด
 - ง. เรือกลไฟ

เฉลยเกมเก็บแต้ม

1.	ง	2.	ข	3.	ค	4.	ง	5.	ง
6.	ง	7.	ข	8.	ค	9.	ง	10.	ข

เอกสารประกอบการสอน

เกมฉันทคือ

การเตรียมการเล่นเกมฉันทคือ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน ตามความสมัครใจ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เกี่ยวกับยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. นักเรียนตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
4. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมฉันทคือ

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกม (หัวหน้าห้อง) คัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เลือกคำถาม โดยผู้ดำเนินการเล่นเกมจับฉลากเลือกกลุ่มจะได้ออกคำถาม
3. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 2 คะแนน แต่ถ้าไม่แน่ใจว่าจะตอบได้หรือไม่ สามารถ โยนให้กลุ่มใดเป็นผู้ตอบแทนก็ได้
4. กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมฉันทคือ

1. คำถามทุกข้อจะต้องมีคำว่า ฉันทคือ
2. แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
3. นักเรียนสามารถดูเนื้อหาก็ได้
4. กลุ่มใดที่ถูกเพื่อนโยนให้ตอบคำถามจะต้องตอบคำถามนั้นถึงแม้จะตอบไม่ได้ก็ตาม

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถาม หรืออธิบายให้ได้ใจความ

1. มนุษย์ได้สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มากมาย มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร
.....
2. หลักเกณฑ์สำคัญที่นักปราชญ์ใช้ในการแบ่งยุคสมัยของการศึกษาประวัติศาสตร์ คือ
โดยใช้.....เป็นเครื่องกำหนดแยกย่อยลงไปอีก
3. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินเก่า คือ
4. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินใหม่ คือ
5. มนุษย์ในยุคหินเก่า หินกลาง หินใหม่ มีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ต่างกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่คล้ายกัน คือ
.....
6. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอียิปต์โบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่
7. คำว่า “ เมโสโปเตเมีย (MEZOPOTAMIA) ” หมายถึง.....
ปัจจุบันอยู่ในประเทศ
8. มรดกสำคัญที่ชาวฮีบรูมอบให้แก่ชาวโลก คือ
9. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอินเดียโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำ
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่
10. แหล่งอารยธรรมสำคัญของจีนโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่.....

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถาม หรืออธิบายให้ได้ใจความ

1. มนุษย์ได้สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มากมาย มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร
เพื่อเอาตัวรอด และเพื่อความสะดวกสบาย.....
2. หลักเกณฑ์สำคัญที่นักปราชญ์ใช้ในการแบ่งยุคสมัยของการศึกษาประวัติศาสตร์ คือ ลำยลักษณะ-อักษร โดยใช้ เครื่องมือเครื่องใช้
.....เป็นเครื่องกำหนดแยกย่อยลงไปอีก
3. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินเก่า คือ อาศัยอยู่ในถ้ำ ล่าสัตว์โดยใช้อาวุธหินหยาบ รู้จักใช้ไฟ มีการฝังศพ
4. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินใหม่ คือ สร้างบ้านเรือนริมแม่น้ำ รู้จักการเพาะปลูก ทอผ้า ทำภาชนะดินเผา
5. มนุษย์ในยุคหินเก่า หินกลาง หินใหม่ มีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ต่างกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่คล้ายกัน คือ
เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำด้วยหิน..
6. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอียิปต์โบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ ลุ่มแม่น้ำไนล์.....
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่ พีระมิด สฟิงซ์ มัมมี่.....
7. คำว่า “ เมโสโปเตเมีย (MEZOPOTAMIA) ” หมายถึง.....ดินแดนระหว่าง 2 แม่น้ำ.....
ปัจจุบันอยู่ในประเทศ อิรัก.....
8. มรดกสำคัญที่ชาวฮีบรูมอบให้แก่ชาวโลก คือ คำสอนยูดาห์ คริสต์ อิสลาม.....
9. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอินเดียโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำ สินธุ.....
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณที่เมืองฮาร์ปปา เมืองโมเฮนโจ-ดาโร สุสานท้าวฮาด.....
10. แหล่งอารยธรรมสำคัญของจีนโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่.....ลุ่มแม่น้ำฮวงโห.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เวลา 40 ชั่วโมง
เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ เวลา 1 ชั่วโมง
สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเวลาตามระบบของไทยและสากล มีผลต่อการศึกษาและการทำความเข้าใจประวัติศาสตร์ของ สังคมมนุษย์ในแต่ละยุคสมัย

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึง การเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. รู้และเข้าใจเวลาในระบบต่างๆ ของสากล
2. คำนวณเวลาตามระบบต่างๆ ของสากลได้
3. ตระหนักถึงความสำคัญของกาลเวลาในชีวิตประจำวัน

☐ สาระการเรียนรู้

3.2 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.3 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความตระหนัก)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1
- 1. ครูนำแผนที่โลกมาให้ให้นักเรียนดู แล้วถามความรู้ว่านักเรียนรู้จักแหล่งอารยธรรมโบราณที่ใดบ้าง พร้อมทั้งให้นักเรียนชี้แผนที่ประกอบ
- 2. ครูเชื่อมโยงความสำคัญของเวลาต่อชีวิตประจำวันของนักเรียน
- 3. นักเรียนระดมสมองถึงความรู้เรื่องภูมิหลังและพัฒนากำหนดของชาติไทยกับแหล่งอารยธรรมโลก
- 4. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ และทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงาน
- 5. นักเรียนศึกษาเรื่อง แหล่งอารยธรรมโลก ที่นักเรียนสนใจ 1 เรื่อง แล้วให้นักเรียนนำข้อมูลแหล่ง อารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาแลกเปลี่ยนกัน
- 6. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
- 7. ครูให้นักเรียนช่วยกันหาคำตอบจากกรณีตัวอย่างที่ครูกำหนดให้ เพื่อให้นักเรียนฝึกคำนวณการนับ และเทียบศักราชต่างๆ ของไทย
- 8. ครูให้นักเรียนนำข้อมูลเวลาตามแหล่งอารยธรรมโลกที่นักเรียนสนใจ มาคำนวณเวลาให้เป็นระบบ ของไทย

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก
3. ใบความรู้เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์
4. ใบความรู้เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบความรู้

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์ คือ วิชาที่ว่าด้วยเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เป็นเรื่อง ที่มีความสำคัญ ควรแก่การศึกษาและมีผลกระทบต่อทั้งชุมชน สังคมโลก ได้มีการบันทึกไว้ เพื่อให้ ชนรุ่นหลังรับรู้ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ จึงทำให้รู้และเปรียบเทียบช่วงเวลาของการเกิดเหตุการณ์ ว่าผ่านมานานแล้วเพียงไร

ศักราช หมายถึง ปีที่ตั้งขึ้นตามเหตุการณ์ วรราช

หมายถึง ปี

ทศวรรษหมายถึง เวลาในระยะ 10 ปี

ศตวรรษหมายถึง เวลาในระยะ 100 ปี

สหัสวรรษ หมายถึง เวลาในระยะ 1,000 ปี ศก

หมายถึง ยุค สมัย ปี วิธีนับปี

ปีนักษัตร หมายถึง การนับปีที่กำหนด 12 ปี เป็น 1 รอบ คือ ชวด ฉลู ขาล เถาะ

มะโรง มะเส็ง มะเมีย มะแม วอก ระกา จอ กุน

การนับเวลามี 2 แบบ คือ

1. นับตามปรากฏการณ์ของดวงอาทิตย์ที่โลกโคจรรอบ เรียกว่า **นับทางสุริยคติ** เป็นการนับแบบ

สำคัญในปัจจุบัน และนับตามดวงจันทร์ที่โคจรรอบโลก เรียกว่า **นับทางจันทรคติ** เป็นการนับ

เวลาแบบโบราณของดินแดนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันยังมีใช้บ้างในทาง

พระพุทธศาสนาและโหราศาสตร์

2. นับตามกำเนิดของศาสนาที่สำคัญ คือ

- พุทธศักราช (พ.ศ.) เริ่มจากปีที่พระพุทธเจ้าทรงปรินิพพาน โดยพระบาทสมเด็จพระ

พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้เป็นทางการ เมื่อวันที่ 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2455

- คริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มจากปีที่พระเยซูประสูติ แตกต่างจากพุทธศักราช 543 ปี

- อีจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เริ่มจากวันหนีภัยของพระนบีมูฮัมหมัด จากเมืองเมกกะไปยัง เมืองเมดินา แตกต่างจากพุทธศักราช

1,122 ปี

ใบความรู้

เรื่อง การนับและการเทียบศักราชในประวัติศาสตร์ไทย

พ.ศ. ใช้กันแพร่หลายในประเทศที่ประชาชนนับถือพระพุทธศาสนา เช่น ไทย ลาว พม่า และกัมพูชา โดยมีการเริ่มใช้ พ.ศ. มาตั้งแต่สมัยอยุธยาในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช และใช้อย่างเป็นทางการในสมัยรัชกาลที่ 6 จนถึงปัจจุบัน

ประเทศไทยเริ่มนับ พ.ศ.1 เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี

พ.ศ.

ม.ศ. เป็นศักราชที่เริ่มใช้ในอินเดียโดยพระเจ้ากนิษกะ แห่งราชวงศ์กุษาณะทรงตั้งขึ้น และต่อมาได้แพร่หลายไปยังดินแดนที่ได้รับอารยธรรมอินเดีย มหาศักราชพบได้มากในจารึกสมัยสุโขทัยและจารึกในดินแดนไทยรุ่นแรกๆ

การเทียบมหาศักราชเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 621

ม.ศ.

การนับศักราชแบบไทย

จ.ศ.

จ.ศ. เป็นศักราชของพม่าสมัยพุกามก่อนแพร่เข้ามาในดินแดนประเทศไทย นิยมใช้ในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทยสมัยต่างๆ ทั้งสมัยสุโขทัย อยุธยา รัตนโกสินทร์ตอนต้น และล้านนา

การเทียบจุลศักราชเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 1181

ร.ศ.

ร.ศ. เป็นศักราชที่พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำริขึ้นใช้在中กลางรัชสมัยของพระองค์ โดยเริ่มนับ ร.ศ.1 ในปีทีสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี คือ พ.ศ. 2325

การเทียบรัตนโกสินทร์ศกเป็น พ.ศ. ให้บวกด้วย 2324

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. วิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เรียกว่า
2. ระยะเวลาในช่วง 10 ปี เรียกว่า
3. ระยะเวลาในช่วง 100 ปี เรียกว่า
4. ปีอธิกสุรทินมีจำนวน วัน และเดือนกุมภาพันธ์มี วัน
5. ในรอบ 1 ปี มีชื่อเดือนที่ลงท้ายว่า “ คม ” เดือน คือเดือน
6. พุทธศักราช เกิดก่อนคริสต์ศักราช ปี
7. คริสต์ศตวรรษที่ 17 อยู่ในระยะ ค.ศ. ถึง ค.ศ.
8. ปีนี้ตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด
9. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามนับจำนวนปีเป็น
10. ปีที่นักเรียนเกิดคือ พ.ศ. ตรงกับ ค.ศ.

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับเวลาในประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. วิชาที่เกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เป็นมาแล้วผ่านไปตามกาลเวลา เรียกว่า ประวัติศาสตร์...
2. ระยะเวลาในช่วง 10 ปี เรียกว่า ทศวรรษ.....
3. ระยะเวลาในช่วง 100 ปี เรียกว่า ศตวรรษ.....
4. ปีอธิกสุรทินมีจำนวน.....366.....วัน และเดือนกุมภาพันธ์มี.....29.....วัน
5. ในรอบ 1 ปี มีชื่อเดือนที่ลงท้ายว่า “ คม ” 7.....เดือน คือเดือน มกราคม มีนาคม พฤษภาคม กรกฎาคม สิงหาคม ตุลาคม ธันวาคม.....
6. พุทธศักราช เกิดก่อนคริสต์ศักราช 543.....ปี
7. คริสต์ศตวรรษที่ 17 อยู่ในระยะ ค.ศ.....1601.....ถึง ค.ศ.....1700.....
8. ปีนี้ตรงกับรัตนโกสินทร์ศกใด 266 (2551-2325).....
9. ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามนับจำนวนปีเป็น ฮิจเราะห์ศักราช.....
10. ปีที่นักเรียนเกิดคือ พ.ศ. ตรงกับ ค.ศ.

(เฉลยตามอายุของนักเรียน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่ 1 เวลาและการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

เวลา 3 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติตามกาลเวลา และสามารถ เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย

สำคัญ และภูมิภาคที่สำคัญของโลก

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/1 ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ที่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายวิธีการแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สำคัญและภูมิภาคที่สำคัญของโลก
2. ตระหนักถึงความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. เปรียบเทียบเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ไทย สำคัญ และภูมิภาคที่สำคัญของโลก
ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ในการต่อเนื่องของกาลเวลา

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ที่ปรากฏในหลักฐานทางประวัติศาสตร์ไทย และประวัติศาสตร์สากล
2. ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ของสังคมมนุษย์ที่มีปรากฏในหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์
3. ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.3 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.4 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- ทักษะการสืบค้น

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. ใฝ่เรียนรู้

2. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ: เทคนิคการจัดทีมแข่งขัน)

ชั่วโมงที่ 1

1. ให้นักเรียนนับ 1-4 เพื่อกำหนดหมายเลขประจำตัว
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เกี่ยวกับประเด็นความรู้ที่ตรงกับหมายเลขที่นักเรียนนับ โดยให้นักเรียนที่นับหมายเลขเดียวกันร่วมกันศึกษาและสรุปความรู้ ดังนี้
 - หมายเลข 1 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันตก : สมัยก่อนประวัติศาสตร์
 - หมายเลข 2 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันตก : สมัยประวัติศาสตร์
 - หมายเลข 3 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันออก : จีน
 - หมายเลข 4 การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ตะวันออก : อินเดีย
3. นักเรียนในแต่ละหมายเลขร่วมกันสรุปความรู้ และซักถามข้อสงสัยกับสมาชิกในกลุ่มจนเกิด ความเข้าใจตรงกัน
4. ให้นักเรียนรวมกลุ่มใหม่ กลุ่มละ 4 คน โดยในแต่ละกลุ่มจะต้องมีสมาชิกครบทั้ง 4 หมายเลข แล้วให้แลกเปลี่ยนความรู้และซักถามกันในกลุ่ม
5. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
6. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมและทบทวนความรู้ แล้วนัดหมายให้นักเรียนเตรียมความพร้อม เพื่อเล่นเกมเก็บแต้ม ในชั่วโมงเรียนต่อไป

ชั่วโมงที่ 2-

1. นักเรียนร่วมกันทบทวนความรู้จากที่ได้ศึกษาในชั่วโมงที่ผ่านมา
2. ครูสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมก่อนการเล่นเกมเก็บแต้ม แล้วอธิบายวิธีการเล่นเกมเก็บแต้ม (เอกสารประกอบการสอน เกมเก็บแต้ม)
3. ให้นักเรียนเล่นเกมตามวิธีการเล่นเกม โดยมีครูคอยให้คำแนะนำ หรือสังเกตพฤติกรรมการเล่น กิจกรรมของนักเรียน
4. นักเรียนร่วมกันสรุปผลการเล่นเกมเก็บแต้ม ครูให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการทำกิจกรรม ร่วมกัน
5. ให้นักเรียนกลุ่มที่ชนะในการเล่นเกมส์ตัวแทนออกมาบอกถึงการเตรียมความพร้อมในการเล่น และให้เพื่อนปรบมือชมเชยในความสามารถของเพื่อนๆ

6. ให้นักเรียนร่วมกันเล่นเกมฉันทาคือ.... (เอกสารประกอบการสอน เกม ฉันทาคือ...) โดยครูกำหนด เวลาในการเล่นเกมนาน 20-30 นาที
(กำหนดโดยพิจารณาจากความพร้อมของนักเรียน)
12. ให้นักเรียนสรุปผลคะแนนจากการเล่นเกม และความรู้ที่ได้รับ
13. ครูชมเชยในความสามารและการทำงานร่วมกันอย่างสมานสามัคคีของนักเรียนทุกกลุ่ม
14. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเรื่อง ตัวอย่างเวลาและยุคสมัยที่ปรากฏอยู่ในหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์สากล ในหนังสือเรียน
แล้วเปรียบเทียบและสรุปความรู้
15. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจัดทำผังโนทัศน์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่เป็นผลจาก เวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
16. ให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานการออกแบบผังโนทัศน์หน้าชั้นเรียน
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันจัดทำผังโนทัศน์ แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ที่เป็นผลจากเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	แบบประเมินผังโนทัศน์แสดงการ เปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติ ที่เป็นผล จากเวลา และยุคสมัยทาง ประวัติศาสตร์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. เกมเก็บแต้ม
3. เกมฉันทาคือ
4. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบประเมินผังมโนทัศน์แสดงการเปลี่ยนแปลงของมนุษยชาติที่เป็นผลจากเวลา และยุคสมัยทางประวัติศาสตร์

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ				
2	ความคิดสร้างสรรค์				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

/...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
7-8	4 หมายถึง ดีมาก
5-6	3 หมายถึง ดี
3-4	2 หมายถึง พอใช้
1-2	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)
...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	4	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	3	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน	ให้	2	คะแนน
การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

เอกสารประกอบการสอน

เกมเก็บแต้ม

การเตรียมการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม โดยให้มีจำนวนสมาชิกเท่าๆ กัน
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาสืบค้นข้อมูลแหล่งอารยธรรมโลก และตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย
เพื่อให้ให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ ได้ด้วยตนเอง
3. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมเก็บแต้ม

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินเกมเริ่มเล่นเกมโดยคัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกคำถาม
โดยตอบเรียงลำดับตั้งแต่กลุ่มที่ 1 เป็นต้นไป
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มตอบคำถาม
4. กลุ่มใดที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 1 คะแนน และจะได้เปิดป้ายเพื่อเลือกแต้มสะสมคะแนน
ซึ่งจะมีแต้มให้สะสมคะแนนตั้งแต่ 0 - 5 แต้ม
5. กลุ่มที่ได้แต้มคะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมเก็บแต้ม

3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
4. นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมจากเนื้อหาทำได้

คำถามเกมเก็บแต้ม

1. ชุมชนบ้านเชียง จัดอยู่ในยุคใด
 - ก. ยุคหินแรก
 - ข. ยุคหินเก่า
 - ค. ยุคหินกลาง
 - ง. ยุคหินใหม่
 2. ระบบเงินตราของจีน เป็นอัตราเดียวกันทั่วจักรวรรดิในสมัยราชวงศ์ใด ก. โจว ข. จิน
ค. ถัง ง. ฮั่น
 3. สิ่งใดไม่ใช่สิ่งประดิษฐ์ที่ชาวจีนคิดขึ้นมา
ก. เข็มทิศ
 - ข. นาฬิกาแดด
 - ค. หลอดไฟ
 - ง. เครื่องตรวจแผ่นดินไหว
4. ระบบเศรษฐกิจของจีนได้รับการผ่อนคลายให้เป็นเสรีนิยมมากขึ้นในสมัยผู้นำใด ก. จู เอ็น ไล ข. ชุนยัตเซิน
ค. เหมา เจ๋อตง
 - ง. เต็ง เสี่ยว ผิง
5. วรรณกรรมเรื่องรามายณะและมหากาพย์ของอินเดีย สะท้อนแนวคิดเรื่องใดเป็นสำคัญ ก. ระเบียบวินัย ข. ความสามัคคี
ค. ความกตัญญู
 - ง. ความรับผิดชอบต่อหน้าที่
6. กษัตริย์อินเดียพระองค์ใดที่ทรงเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังดินแดนต่างๆในเอเชีย ก. พระเจ้าพิมพิสาร ข. พระเจ้าอชาตศัตรู
ค. พระเจ้ามิลินทรราช
 - ง. พระเจ้าอโศกมหาราช
7. แนวความคิดของกลุ่มเมโสโปเตเมียมองฐานะของตนในสายตาพระเจ้าเหมือนอะไร ก. ขนม ข. ของเล่น
ค. ของขวัญ
 - ง. ลูกของพระองค์
8. ชาวสุเมเรียนจารึกอักษรภาพ (คูนiform) ลงบนวัสดุอะไร ก. ไม้ ข. หิน
ค. ดินเหนียว
 - ง. กระดาษ
9. ข้อใดเป็นผลงานของสถาปัตยกรรมแบบเรอเนสซองส์
ก. หอเอนปิซ่า - อิตาลี
 - ข. หอไอเฟล - ฝรั่งเศส
 - ค. วิหารเวสมินสเตอร์ - อังกฤษ
 - ง. วิหารเซนต์ปีเตอร์ - อิตาลี
10. ข้อใดเป็นผลงานของลีโอนาร์โด ดา วินชี
ก. ยูโทเปีย
 - ข. โมนาลิซ่า
 - ค. ล้วนน้อยเต็นระเบิด
 - ง. เรือกลไฟ

เฉลยเกมเก็บแต้ม

1.	ง	2.	ข	3.	ค	4.	ง	5.	ง
6.	ง	7.	ข	8.	ค	9.	ง	10.	ข

เอกสารประกอบการสอน

เกมฉันทาคือ

การเตรียมการเล่นเกมฉันทาคือ

1. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 6 กลุ่ม กลุ่มละเท่าๆ กัน ตามความสมัครใจ
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เกี่ยวกับยุคสมัยทางประวัติศาสตร์
3. นักเรียนตั้งคำถามเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก กลุ่มละ 4 คำถาม พร้อมเฉลย เพื่อให้นักเรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง
4. นักเรียนส่งคำถามพร้อมเฉลยที่ผู้ดำเนินการเล่นเกม

วิธีการเล่นเกมฉันทาคือ

1. นักเรียนนั่งเป็นกลุ่มทั้งหมด 6 กลุ่ม
2. ผู้ดำเนินการเล่นเกม (หัวหน้าห้อง) คัดเลือกคำถามที่นักเรียนส่งมาและให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม เลือกคำถาม โดยผู้ดำเนินการเล่นเกมนับถอยหลังกลุ่มจะตอบคำถาม
3. กลุ่มที่ตอบถูกจะได้คะแนนข้อละ 2 คะแนน และถ้าไม่แน่ใจว่าจะตอบได้หรือไม่ สามารถ โยนให้กลุ่มใดเป็นผู้ตอบแทนก็ได้
4. กลุ่มที่ได้คะแนนมากที่สุดจะเป็นผู้ชนะ

กติกาการเล่นเกมนั้นคือ

1. คำถามทุกข้อจะต้องมีคำว่า ฉันทาคือ
2. แต่ละกลุ่มใช้เวลาในการตอบคำถามข้อละ 30 วินาที
3. นักเรียนสามารถดูเนื้อหาได้
4. กลุ่มใดที่ถูกเพื่อนโยนให้ตอบคำถามจะต้องตอบคำถามนั้นถึงแม้จะตอบไม่ได้ก็ตาม

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถาม หรืออธิบายให้ได้ใจความ

1. มนุษย์ได้สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มากมาย มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร
.....
2. หลักเกณฑ์สำคัญที่นักปราชญ์ใช้ในการแบ่งยุคสมัยของการศึกษาประวัติศาสตร์ คือ
โดยใช้.....เป็นเครื่องกำหนดแยกย่อยลงไปอีก
3. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินเก่า คือ
4. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินใหม่ คือ
5. มนุษย์ในยุคหินเก่า หินกลาง หินใหม่ มีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ต่างกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่คล้ายกัน คือ
.....
6. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอียิปต์โบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่
7. คำว่า “ เมโสโปเตเมีย (MEZOPOTAMIA) ” หมายถึง.....
ปัจจุบันอยู่ในประเทศ
8. มรดกสำคัญที่ชาวฮีบรูมอบให้แก่ชาวโลก คือ
9. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอินเดียโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำ
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่
10. แหล่งอารยธรรมสำคัญของจีนโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่.....

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การแบ่งยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถาม หรืออธิบายให้ได้ใจความ

1. มนุษย์ได้สร้างสรรค์สิ่งประดิษฐ์ต่างๆ มากมาย มีจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างไร
เพื่ออำนวยความสะดวก และเพื่อความสะดวกสบาย.....
2. หลักเกณฑ์สำคัญที่นักปราชญ์ใช้ในการแบ่งยุคสมัยของการศึกษาประวัติศาสตร์ คือ ลำดับขั้น-อักษร โดยใช้ เครื่องมือเครื่องใช้
.....เป็นเครื่องกำหนดแยกย่อยลงไปอีก
3. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินเก่า คือ อาศัยอยู่ในถ้ำ ลำตัวโดยใช้อาวุธหินน้อย รู้จักใช้ไฟ มีการฝังศพ
4. จุดเด่นของมนุษย์ยุคหินใหม่ คือ สร้างบ้านเรือนริมแม่น้ำ รู้จักถลุงแร่ปลูก ทอผ้า ทำภาชนะดิน
5. มนุษย์ในยุคหินเก่า หินกลาง หินใหม่ มีความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ต่างกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่คล้ายกัน คือ
เครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำด้วยหิน
6. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอียิปต์โบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ ลุ่มแม่น้ำไนล์
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่ พีระมิด สฟิงซ์ มัมมี่.....
7. คำว่า “ เมโสโปเตเมีย (MEZOPOTAMIA) ” หมายถึง ดินแดนระหว่าง 2 แม่น้ำ
ปัจจุบันอยู่ในประเทศ อิรัก.....
8. มรดกสำคัญที่ชาวฮีบรูมอบให้แก่ชาวโลก คือ คำสอนยูดาห์ คริสต์ อิสลาม
9. แหล่งอารยธรรมสำคัญของอินเดียโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มแม่น้ำ สินธุ
ตัวอย่างศิลปกรรมที่สำคัญ ได้แก่ เมืองโบราณที่เมืองฮาร์ป้า เมืองโมเฮนโจ-ดาโร สุสานที่เพนฮาอัล
10. แหล่งอารยธรรมสำคัญของจีนโบราณมีศูนย์กลางอยู่ที่.....ลุ่มแม่น้ำฮวงโห

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่1 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

เวลา 4 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา2569

☐ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ อย่างเป็นระบบ

☐ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ ย่อมทำให้ผลกำรศึกษานั้นมีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ

☐ สาระการเรียนรู้

3.2สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละเอียดชัดเจน
2. คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์
3. ผลกำรศึกษา หรือโครงงานทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น
- ทักษะการคิดแบบวิธีการทางประวัติศาสตร์

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

4. มีวินัย
5. ใฝ่เรียนรู้
6. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ **ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)**

การจัดทำโครงงานทางประวัติศาสตร์

☐ **การวัดและการประเมินผล**

7.2 การประเมินก่อนเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญวิชาประวัติศาสตร์
2. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
3. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
4. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
5. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ
6. ใบงานที่ 2.3 เรื่อง ฉันคืออะไร
7. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
8. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม
9. สังเกตการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

7.3 การประเมินหลังเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

7.4 การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินโครงงานทางประวัติศาสตร์

การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินโครงงานทางประวัติศาสตร์

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
1. การกำหนดประเด็น ปัญหาหรือข้อ สมมุติฐาน	เขียนจุดเริ่มต้นของ การศึกษาค้นคว้าข้อมูล พร้อมอธิบาย เหตุผล ได้ถูกต้อง กำหนดสมมุติฐาน ได้อย่างเหมาะสม หรือเป็นเหตุเป็น ผล	เขียนจุดเริ่มต้นของ การศึกษาค้นคว้าข้อมูล พร้อมอธิบาย เหตุผลตรงตาม ประเด็นเป็นส่วน ใหญ่ มีการ กำหนดสมมุติฐาน อย่างเป็นเหตุเป็น ผล	เขียนจุดเริ่มต้นของ การศึกษาค้นคว้าข้อมูล พร้อมอธิบาย เหตุผลตรงตาม ประเด็นเป็น บางส่วน มีการ กำหนดสมมุติฐาน อย่างเป็นเหตุเป็น ผล	เขียนจุดเริ่มต้นของ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลไม่ เป็นระบบ ไม่ แสดงเหตุผล ประกอบ ไม่มีการกำหนด สมมุติฐาน
2. การรวบรวมหลักฐาน	แสดงหลักฐาน ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ใน การสืบค้นอย่าง หลากหลาย ถูกต้อง สัมพันธ์ กับเรื่องที่สืบค้น	แสดงหลักฐาน ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ใน การสืบค้นอย่าง หลากหลาย ถูกต้อง สัมพันธ์ กับเรื่องที่สืบค้น เป็นส่วนใหญ่	แสดงหลักฐาน ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ใน การสืบค้นอย่าง หลากหลาย ถูกต้อง สัมพันธ์ กับเรื่องที่สืบค้น เป็นบางส่วน	แสดงหลักฐาน ข้อมูลทาง ประวัติศาสตร์ใน การสืบค้นอย่าง หลากหลาย ถูกต้อง แต่ไม่ สัมพันธ์กับเรื่องที่ สืบค้น
3. การวิเคราะห์และ ประเมินค่าข้อมูล	แสดงการวิเคราะห์ หลักฐานที่ปรากฏ ว่าถูกต้องตามยุค สมัยอย่างมีเหตุผล	แสดงการวิเคราะห์ หลักฐานที่ปรากฏ ว่าถูกต้องตามยุค สมัยอย่างมีเหตุผล เป็นส่วนใหญ่	แสดงการวิเคราะห์ หลักฐานที่ปรากฏ ว่าถูกต้องตามยุค สมัยอย่างมีเหตุผล เป็นบางส่วน	แสดงการวิเคราะห์ หลักฐานไม่มี เหตุผลที่น่าเชื่อถือ

4. การตีความและ สังเคราะห์ ข้อมูล	เขียนสรุป ความสำคัญและ ความน่าเชื่อถือ ของหลักฐานอย่าง มีเหตุผลเหมาะสม	เขียนสรุป ความสำคัญและ ความน่าเชื่อถือ ของหลักฐานอย่าง มีเหตุผลเหมาะสม เป็นส่วนใหญ่	เขียนสรุป ความสำคัญและ ความน่าเชื่อถือ ของหลักฐานอย่าง มีเหตุผลเหมาะสม เป็นบางส่วน	เขียนสรุป ความสำคัญและ ความน่าเชื่อถือ ของหลักฐาน แต่ ไม่มีเหตุผล
---	--	--	---	--

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ/ระดับคะแนน			
	4	3	2	1
5. การนำเสนอข้อมูล	เรียบเรียงข้อมูล จากการสืบค้นได้ ใจความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรง ต่อมวัตถุประสงค์ หรือสมมุติฐาน	เรียบเรียงข้อมูล จากการสืบค้นได้ ใจความค่อนข้าง สมบูรณ์ ถูกต้อง และตรงตาม วัตถุประสงค์ หรือ สมมุติฐาน	เรียบเรียงข้อมูล จากการสืบค้นได้ ใจความถูกต้องเป็น บางส่วน และตรง ต่อมวัตถุประสงค์	เรียบเรียงข้อมูล จากการสืบค้น ไม่ได้ใจความ แต่ ตรงตาม วัตถุประสงค์

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

กิจกรรมที่ 1	วิธีการทางประวัติศาสตร์	
	วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่ม สับคั่น วิธีสอนประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	เวลา 2 ชั่วโมง

- นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความหมายของประวัติศาสตร์ และ ความสำคัญของประวัติศาสตร์ จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายระดมสมองกันเพื่อสรุปทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์
- ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มเฉลยคำตอบใบงาน พร้อมสรุปความหมายและความสำคัญของ ประวัติศาสตร์
- นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
- นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ ครูเฉลยคำตอบในใบงานให้นักเรียนตรวจ คำตอบ
- ครูนัดหมายนักเรียนทำกรณีศึกษาที่นักเรียนสนใจเกี่ยวกับเรื่อง อารยธรรมโลก เพื่อนำมาศึกษาเป็น โครงงานทางประวัติศาสตร์
- นักเรียนนำข้อมูลกรณีศึกษาเรื่อง อารยธรรมโลก ที่สนใจ 1 เรื่อง มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์
- นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

กิจกรรมที่ 2	หลักฐานทางประวัติศาสตร์	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์	เวลา 2 ชั่วโมง

- ครูนำภาพทางประวัติศาสตร์มาให้ให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ ตามทักษะและความรู้เดิม
- นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
- ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

5. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม ตามชนิดของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่นำมาเสนอ และทำรายงานเรื่องหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ
 6. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนรายงานผลงานที่ทำ จากนั้นจึงสรุปเสนอผลงานหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ในรูปแบบ Power Point แล้วกำหนดวันส่งผลงานร่วมกัน
 7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง อันคืออะไร
 8. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สมาชิกในกลุ่มสนใจเพื่อทำ กิจกรรมโครงงานทางประวัติศาสตร์
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. เอกสารประกอบการสอน
3. ใบความรู้
4. ใบงาน

9.3 แหล่งการเรียนรู้

4. ห้องสมุด
5. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
6. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.dopa.go.th/history/polith.htm www.ipst.ac.th/thaiversion/publications/in_sci/history.shtml

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 2

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. สิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์ คือข้อใด ก.
หลักฐานต่างๆในแต่ละยุคสมัย
ข. บุคคลสำคัญและสถานที่ที่เกี่ยวข้อง
ค. ข้อมูลของมนุษย์และช่วงเวลาที่เกี่ยวข้อง
ง. พฤติกรรมของมนุษย์และสถานที่ที่เกี่ยวข้อง
2. เหตุใดจึงกล่าวว่าการศึกษาประวัติศาสตร์เหมือนการถักทอผ้า ก. ต้องใช้ความเพียรพยายาม
ข. ต้องใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล ค.
ต้องใช้ความตั้งใจจริงในการศึกษา ง.
ต้องใช้ความรอบคอบในการศึกษา
3. ในความหมายที่ประวัติศาสตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งส่งผลในด้านใด ก.
การสังเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบคอบ
ข. การใช้สถิติปัญหาในการรวบรวมประสบการณ์ ค.
การใช้เวลาในการพิจารณาความจริงของข้อมูล ง.
การประมวลความรู้ของมนุษย์จากอดีตสู่อนาคต
4. ผู้ศึกษาประวัติศาสตร์อย่างแท้จริงจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพอย่างไร ก. อดทน เสียสละ
ข. มีเหตุผล ยุติธรรม
ค. มีวิสัยทัศน์ มีอุทิศให้ ง. รอบคอบ
มีความเพียร
5. ยุคประวัติศาสตร์เริ่มเมื่อไร ก.
รู้จักทำการเกษตร
ข. มีการตั้งชุมชนขึ้น
ค. มีการใช้โลหะเป็นอาวุธ
ง. มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
6. เหตุใดวิธีการทางประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญ ก.
จำลองอดีตได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์
ข. เป็นเกณฑ์กำหนดในการศึกษาประวัติศาสตร์ ค.
เป็นกระบวนการที่ได้มาซึ่งข้อมูลในอดีต
ง. ทำให้ประวัติศาสตร์ได้รับการยอมรับจากทั่วโลก

7. ข้อใดแรกที่เป็นผู้ริเริ่มวิธีการสอบสวน ตรวจตรา ค้นคว้า ซักถาม เรื่องราวในอดีต คือข้อใด ก. จีน ข. กรีก
ค. อินเดีย ง. อังกฤษ
8. เหตุการณ์ในลักษณะใดที่เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดประวัติศาสตร์
ก. พฤติกรรมของมนุษย์ ข. การสร้างหลักฐาน
ค. การตีความหมายตรวจตรา ง. ถูกทุกข้อ
9. ผู้ที่ใช้วิธีการคาร์บอน 14 คือใคร
ก. นักวรรณคดี ข. นักโบราณคดี
ค. นักวิทยาศาสตร์ ง. นักมานุษยวิทยา
10. คุณลักษณะใดของมนุษย์ที่ตอบสนองด้วยการศึกษาประวัติศาสตร์ ก. ความอดทน ข.
ความอยากรู้
ค. ความคิดริเริ่ม ง. ความพอดีของพฤติกรรม
11. จุดเด่นของหลักฐานชั้นต้น คืออะไร
ก. มีความเก่าแก่ ข. มีความสมบูรณ์
ค. มีความน่าเชื่อถือ ง. ไม่มีเจตนาแอบแฝง
12. เหตุใดการตีความข้อมูลหลักฐานจากหลักฐานชั้นเดียวกันจึงมีความแตกต่างกัน ก. ตีความในเวลาที่แตกต่างกัน
ข. ใช้ข้อมูลในการตีความที่ต่างกัน ค.
ความคิดเห็นของผู้ตีความต่างกัน
ง. การตีความข้อมูลแต่ละส่วนใช้วิธีการแตกต่างกัน
13. การวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักฐานชั้นหนึ่งกับหลักฐานชั้นอื่น มีประโยชน์อย่างไร ก.
เพื่อพิจารณาความน่าเชื่อถือของหลักฐาน
ข. เพื่อพิจารณาว่าเป็นหลักฐานปลอมหรือไม่
ค. เพื่อพิจารณาว่าหลักฐานใดคือหลักฐานชั้นต้น
ง. เพื่อจัดหมวดหมู่หลักฐานที่สอดคล้องกันเข้าไว้ด้วยกัน
14. ข้อมูลใดเป็นประโยชน์ต่อการประเมินคุณค่าของหลักฐานมากที่สุด ก. ทราบว่าพบหลักฐานที่ไหน
ข. ทราบว่าได้หลักฐานมาอย่างไร ค.
ทราบว่าผู้สร้างหลักฐานคือใคร
ง. ทราบว่าผู้สร้างหลักฐานสร้างเมื่อไหร่

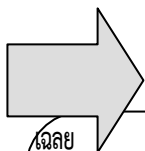
15. การนำเสนอข้อมูลที่ควรทำอย่างไร ก.

แยกการนำเสนอเป็นประเด็น

ข. แสดงความคิดเห็นของผู้ศึกษา ค.

แยกความรู้ใหม่กับความรู้เก่า

ง. แสดงความสัมพันธ์ของเหตุการณ์

เฉลย

1. ค	2. ก	3. ง	4. ข	5. ง
6. ก	7. ข	8. ก	9. ค	10. ข
11. ค	12. ค	13. ก	14. ค	15.

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่1 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การศึกษาเรื่องราวของมนุษย์ในอดีตโดยคำนึงถึงมิติของเวลา และพฤติกรรมของมนุษย์ที่สำคัญซึ่ง ก่อให้เกิดผลต่อสังคมส่วนรวม
การศึกษาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อมนุษย์ในการตามหารอย อารยธรรมโลก โดยการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ อย่างเป็นระบบ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความหมายและความสำคัญของประวัติศาสตร์ได้
2. บอกความสำคัญและอธิบายขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้
3. ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ได้
4. ตระหนักในความสำคัญของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้นความเป็นมา ของเรื่องราวต่างๆ

☐ สาระการเรียนรู้

3.3 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละเอียดและขั้นตอนอย่างชัดเจน
2. คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์
3. ผลการศึกษา หรือโครงงานทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น
- ทักษะการคิดแบบวิธีการทางประวัติศาสตร์

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มสืบค้น วิธีสอนประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

ชั่วโมงที่ 1

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน เพื่อศึกษาใบความรู้ เรื่อง ความหมายของประวัติศาสตร์ และ ความสำคัญของประวัติศาสตร์ จากนั้นให้นักเรียนอภิปรายระดมสมองกันเพื่อสรุปทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญวิชาประวัติศาสตร์
2. ให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาเฉลยคำตอบในใบงาน พร้อมสรุปความหมายและความสำคัญ ของประวัติศาสตร์
3. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
4. นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ครูเฉลยคำตอบในใบงานให้นักเรียนตรวจ คำตอบ
5. ครูให้นักเรียนทำกรณีศึกษาที่นักเรียนสนใจ 1 เรื่อง เกี่ยวกับอารยธรรมโลกเพื่อนำมาศึกษาใน ชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 2

1. นักเรียนนำข้อมูลกรณีศึกษาเกี่ยวกับอารยธรรมโลก ที่สนใจ 1 เรื่อง มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์
2. นักเรียนทำใบงานที่ 1.3 เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ ครูทำ ลำสำสมนักเรียนออกมาเฉลยคำตอบในใบงาน
3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ แล้วครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสอบถามเพิ่มเติมได้

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.3	ใบงานที่ 1.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน รายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงาน กลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. ใบความรู้ เรื่อง ความหมายของประวัติศาสตร์
3. ใบความรู้ เรื่อง ความสำคัญของประวัติศาสตร์
4. ใบความรู้ เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ความหมายและความสำคัญวิชาประวัติศาสตร์
6. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์
7. ใบงานที่ 1.3 เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. แหล่งข้อมูลสารสนเทศ

www.dopa.go.th/history/polith.htm www.ipst.ac.th/thaiversion/publications/in_sci/history.shtml

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความ สะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 – 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบความรู้

เรื่อง ความหมายของประวัติศาสตร์

ประวัติศาสตร์เกิดจากความสำคัญสำนึกของมนุษย์อันเป็นลักษณะที่ทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์อื่น มนุษย์ผูกพันกับประวัติศาสตร์อย่างใกล้ชิด
จนไม่อาจแยกจากกันได้ มนุษย์จะพยายามเรียนรู้และเข้าใจตนเอง โดยมีประวัติศาสตร์เป็นเครื่องนำทาง
มุ่งศึกษาพฤติกรรมมนุษย์แล้วให้ความสำคัญแก่ช่วงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ หรือเหตุการณ์นั้นๆ มาก

คนทั่วไปมักมีความเข้าใจว่าประวัติศาสตร์ คือ อดีต หรือ ส่วนหนึ่งของอดีต แต่ในความเป็นจริงนั้น “อดีตก็คืออดีต” และส่วนหนึ่งหรือเสียเล็กๆ
เสียหนึ่งของอดีต จะเป็นประวัติศาสตร์ได้ก็ต่อเมื่อ นักประวัติศาสตร์สนใจและเห็นความสำคัญแล้วทำให้มีความหมาย มีประโยชน์และมีชีวิตขึ้น หรืออาจกล่าวได้ว่า
ประวัติศาสตร์ คือ การสืบสวนสอบสวนค้นคว้าเรื่องราวของมนุษย์ในอดีต และเรื่องราวนั้นมีผลกระทบต่อสังคมโดยรวม

เนื่องจากรายวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีขอบข่ายเนื้อหากว้าง ดังนั้นจึงมีนักประวัติศาสตร์ได้ให้ ความหมายไว้อย่างหลาย ทศนะ
แต่ในที่นี้จะกล่าวถึงทัศนะของนักประวัติศาสตร์บางท่านไว้ ดังนี้

1. ลีโอ ทอลสตอย กล่าวว่า “ประวัติศาสตร์ คือ เรื่องราวของชีวิตของประเทศชาติและมนุษย์ชาติ ซึ่งจะมองโดยตรงและสรุปเป็นคำพูดไว้ว่า
การบรรยายชีวิตของผู้คนเพียงกลุ่มเดียวโดยมิได้รวมถึง มนุษย์ชาตินั้น ดูจะเป็นไปไม่ได้ ”

2. คาร์ล มาร์กซ กล่าวว่า “ประวัติศาสตร์ของสังคมทั้งหมดที่ผ่านมาจนกระทั่งถึงบัดนี้ ล้วนแต่ เป็นประวัติศาสตร์การต่อสู้ทางชนชั้น สรุปแล้วก็คือ
ผู้กดขี่กับผู้ถูกกดขี่ตกอยู่ในฐานะที่เป็นปฏิปักษ์กันอยู่ ตลอดเวลา การต่อสู้ที่บางครั้งซ่อนเร้น บางครั้งเปิดเผยอยู่ได้ชัด และการต่อสู้แต่ละครั้งก็ล้วนจบลงด้วย
สังคมถูกเปลี่ยนแปลงโดยการปฏิวัติ หรือไม่ก็ชนชั้นที่ต่อสู้กันสูญสลายไปด้วยกัน ”

3. E.G. Collingwood ได้ให้คำจำกัดความ “ประวัติศาสตร์ คือ การค้นคว้าหาความรู้อย่างหนึ่ง ซึ่งมีที่มาจากรายการ การสืบสวนหรือค้นคว้า (inquire)
ดังนั้น ถ้าเรายอมรับกันว่า ประวัติศาสตร์ คือ การ ค้นคว้าหาความรู้ เราก็ต้องยอมรับว่า ประวัติศาสตร์ ก็คือ วิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง ทั้งนี้เนื่องจากรายการ วิทยาศาสตร์
ก็คือ กระบวนการค้นคว้าหาความรู้โดยการตั้งปัญหาขึ้นก่อนแล้วจึงค้นหาคำตอบ ประวัติศาสตร์ก็เช่นกัน จึงอาจเป็นวิชาในแขนงวิทยาศาสตร์ได้
ทั้งนี้เพราะเป็นการศึกษาโดยมีการหยิบยก ปัญหาในทางประวัติศาสตร์ขึ้นพิจารณาแล้ว จึงพยายามค้นหาคำตอบ ซึ่งอาจทำได้จากการค้นคว้ารวบรวม หลักฐานต่างๆ
มาเป็นข้อยุติหรือตอบปัญหาที่เรากำหนดขึ้นนั่นเอง ”

4. **ดร.วิจิตร สนิสิริ** ได้แสดงทัศนะไว้ว่า “ ประวัติศาสตร์ คือ บันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ในอดีต เกี่ยว ด้วยเรื่องเหตุการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ปรัชญาที่มนุษย์ได้คิดได้สร้างไว้ ถือเป็นความ เจริญรุ่งเรืองและเป็นรากฐานของความเจริญสมัยต่อมา มา ดังนั้น เราจึงมีประวัติศาสตร์หลายแขนง เช่น ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจ ประวัติศาสตร์อวกาศ ฯลฯ ”

5. **ดร.สืบแสง พรหมบุญ** ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความหมายของประวัติศาสตร์อย่างกว้างๆ เป็น 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ทั้งหมดในอดีตของมนุษย์ที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง
 2. การสร้างประสบการณ์ในอดีตในอัตราที่เห็นว่ามีความสำคัญขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยหลักฐานต่างๆ ประกอบกัน
- ความคิดและการตีความของนักประวัติศาสตร์

ถึงแม้ว่านักประวัติศาสตร์จะให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายที่แตกต่างกันเพียงใดก็ตาม แต่ก็อาจสรุป ความหมายของประวัติศาสตร์ได้อย่างกว้างๆ 2 ประการ คือ

1. ประวัติศาสตร์ในความหมายกว้างที่สุด หมายถึง ประสบการณ์ทั้งหมดในอดีตของมนุษย์ ซึ่ง ก็ไม่มีใครสามารถทำข้อเท็จจริงหรือทราบได้ทั้งหมด แต่สิ่งที่เกิดจากพฤติกรรมมนุษย์ทั้งปวงนั้นเป็น ประวัติศาสตร์ของมนุษยชาติ

2. ประวัติศาสตร์ในอีกความหมายหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญกว่าความหมายแรก หมายถึง “ การ เขียนข้อเท็จจริงของเหตุการณ์ และประสบการณ์ในอดีตที่นักประวัติศาสตร์เห็นว่ามีความสำคัญขึ้นมาใหม่ โดย อาศัยการค้นคว้า การวิเคราะห์ และการตีความจากหลักฐานทั้งปวงที่มีอยู่ ”

ความหมายประการที่สอง มีความหมายและมีความสำคัญกว่าความหมายแรก เพราะเป็นประวัติศาสตร์ที่ เราเข้าใจได้เพราะมีเหตุมีผล และมีหลักฐานสนับสนุน ประวัติศาสตร์ในความหมายที่ 2 นี้ คือ ประวัติศาสตร์ที่เราศึกษาและสอนกันอยู่ทุกวันนี้ ซึ่งแม้จะ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของเหตุการณ์ในอดีตที่เกิดขึ้นจริง ก็มีความ “ ซับซ้อน ” “ สับสน ” และ “ ทำทาย ” มาก ทั้งนี้ เนื่องจากมนุษย์ซึ่งเป็นผู้สร้างประวัติศาสตร์นั้น เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีสติปัญญา มีความคิด และ ความรู้สึกละเอียดอ่อนลึกซึ้ง พฤติกรรมที่แสดงออกจึง “ สลับซับซ้อนและซ่อนเงื่อน ” ยากแก่การเข้าใจ เพราะ “ จิตมนุษย์นี้ใช้ยากแท้หยั่งถึง ” การกระทำของมนุษย์มิได้มีความเหมือนกับที่มนุษย์ผู้นั้นคิด เสมอไป จะต้องวิเคราะห์ และตีความหมายอย่างรอบคอบระมัดระวัง การที่เราเข้าใจมนุษย์ได้ยากนี้เอง เรา จึงต้องศึกษาประวัติศาสตร์ซึ่งเกิดจากพฤติกรรมมนุษย์เพื่อจะเข้าใจตัวมนุษย์นั่นเอง การวิจัยค้นคว้าในทาง ประวัติศาสตร์มิใช่เป็นการทำข้อยุติแต่เป็นกรรมวิธีในการทำข้อสรุป ซึ่งจะนำไปสู่การวิจัยค้นคว้าต่อ

ใบความรู้

เรื่อง ความสำคัญของประวัติศาสตร์

เนื่องจากระบบประวัติศาสตร์เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสิ่งที่มนุษย์คิดและกระทำ และเกี่ยวข้องกับมนุษย์ตามมิติ ของกาลเวลา จึงสามารถใช้ศึกษาประสบการณ์มนุษย์ได้ดีกว่าศาสตร์แขนงอื่น และมีความเหมาะสมที่จะเป็น วิชาพื้นฐานความรู้สำคัญของการศึกษา โดยทำหน้าที่เชื่อมโยงศาสตร์ทั้งสามสาขา คือ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ นับเป็นรากฐานที่ดีของการศึกษาทุกวิชาชีพที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การกระทำหรือการตัดสินใจใดๆ ที่มีได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานความรู้ทางประวัติศาสตร์แล้ว มักจะผิดพลาดได้ง่าย และ อาจนำไปสู่การกระทำที่น้ำผึ้งพริกแก้วและล้มเหลวได้ ตัวอย่างเช่น ออดอล์ฟ ฮิตเลอร์ (Adolf Hitler) จอม เผด็จการนาซีเยอรมันประสบความสำเร็จในการบุกรุกเสียดินแดนในอดีตรัฐเยอรมันไปเลือกนมหาราชก็เคยประสบ ความล้มเหลวในการบุกรุกเสียดินแดนแล้วเช่นกัน พื้นฐานความรู้และความเข้าใจในทางประวัติศาสตร์เป็นรากฐาน สำคัญของการเข้าใจปัญหาต่างๆ ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร เพราะเหตุใด นำมาใช้ในการบรรเทาหรือแก้ไขปัญหาได้ จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม นักประวัติศาสตร์ไม่ว่าจะอาชีพใดว่า คนสามารถจะแก้ปัญหาได้ แต่สามารถจะช่วยให้การแก้ปัญหามีประสิทธิภาพดีขึ้นกว่าที่ควรจะเป็น

เนื่องจากการศึกษาประวัติศาสตร์ต้องเผชิญกับหลักฐานที่มีความซับซ้อนและขัดแย้งกันอยู่เสมอ หลักฐานบางประเภทก็มีความยากลำบาก การวิเคราะห์หลักฐานให้สามารถเข้าใจและแยกแยะได้ว่า อะไรน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งต้องสามารถอธิบายเหตุผลประกอบอย่างเหมาะสมนั้น นับเป็นงานที่สร้างสรรค์และ ฝึกฝนผู้ศึกษาในด้านความอดทน ความสุขุม รอบคอบ ระเบียบวินัย สติปัญญา ความมีเหตุผล จินตนาการ สร้างสรรค์ ตลอดจนความสามารถทางวรรณศิลป์ ฯลฯ นอกจากนี้ ผู้ศึกษายังอาจได้พบเรียนที่มีคุณค่าจาก ประวัติศาสตร์ จะรู้จักและเข้าใจเพื่อนมนุษย์ในสังคมเดียวกันหรือสังคมอื่นได้ดียิ่งขึ้น จะมีความรอบรู้และ เป็นคนทันสมัย ทันเหตุการณ์ มีการตัดสินใจรอบคอบและฉลาดเฉลียวขึ้น ผู้ศึกษาจะนำวิธีคิดแบบ ประวัติศาสตร์ซึ่งเป็นแบบแผนความคิดแบบหนึ่งไปใช้ในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ในด้านต่างๆ ได้ ประวัติศาสตร์ยังแสดงให้เห็น “ สัจธรรม ” ที่เที่ยงแท้ข้อหนึ่งว่า ไม่มีอะไรที่ไม่เปลี่ยนแปลง เพียงแต่ว่า จะช้าหรือเร็วเท่านั้น ผู้ที่ไม่สนใจหรือไม่มีความรู้ความเข้าใจประวัติศาสตร์เพียงพอก็จะมีชีวิตอยู่ในวงจำกัด ไม่ เข้าใจในสิ่งรอบๆกาย เสมือนอยู่ท่ามกลางความมืดจะมีชีวิตอยู่อย่างไร้จุดหมายและโดดเดี่ยว

ใบความรู้

เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

วิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ การรวบรวม พิจารณาไตร่ตรอง วิเคราะห์และตีความจากหลักฐาน แล้วนำมาเรียบเรียงอย่างเป็นระบบ

เพื่ออธิบายเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในอดีตว่าเหตุใดจึงเกิดขึ้น

หรือ

เหตุการณ์ในอดีตนั้นได้เกิดและคลี่คลายอย่างไร ซึ่งเป็นความมุ่งหมายที่สำคัญของการศึกษาประวัติศาสตร์

ขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์

ข้อมูลทางประวัติศาสตร์มีที่มาที่หลากหลาย

บางข้อมูลมีข้อเท็จจริง

บางข้อมูลมีความคลาดเคลื่อนใน

รายละเอียด

นักประวัติศาสตร์จึงคิดแนวทางในการศึกษาประวัติศาสตร์ให้มีความเที่ยงตรงมากที่สุด ด้วย กระบวนการขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดเป้าหมายหรือคำถามที่ต้องการคำตอบเพื่อให้มีจุดมุ่งหมายในการค้นคว้า ที่ชัดเจน

ขั้นตอนที่ 2 ค้นหาและรวบรวมหลักฐานในเรื่องที่ต้องการคำตอบให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้ว่ามีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด

ขั้นตอนที่ 4 การสรุปข้อเท็จจริงเพื่อตอบคำถาม

ขั้นตอนที่ 5 การนำเสนอโดยการนำเรื่องราวที่ได้ศึกษามาเรียบเรียงแล้วอธิบายอย่างสมเหตุสมผล ด้วยวิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างชัดเจน

ตามมิติของเวลาทางประวัติศาสตร์

ในการศึกษาเรื่องราวทางประวัติศาสตร์

นอกจากจะต้องเข้าใจขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์แล้ว

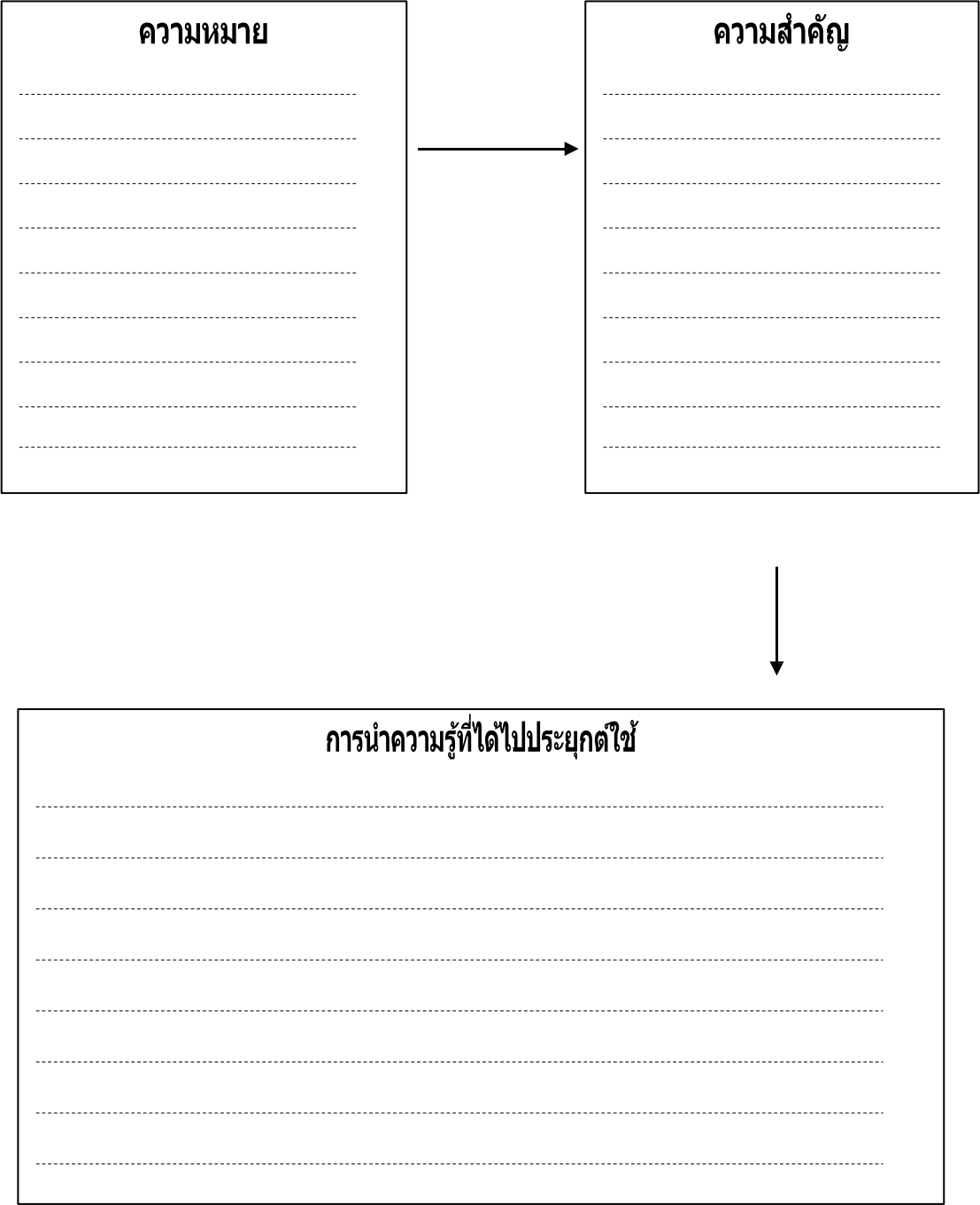
ความรู้อย่างลึกซึ้งในเรื่องของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อความเที่ยงตรงใน การตีความข้อมูล และการนำเสนอข้อมูลออกสู่สาธารณชน

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญวิชาประวัติศาสตร์

คำชี้แจง

ให้ตัวแทนกลุ่มสรุปการเรียนรู้ความหมายและความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ เขียนเป็น แผนภาพโดยใช้วิธีการระดมความคิด

เฉลย

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ความหมายและความสำคัญวิชาประวัติศาสตร์

คำชี้แจง

ให้ตัวแทนกลุ่มสรุปการเรียนรู้ความหมายและความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ เขียนเป็น แผนภาพโดยใช้วิธีการระดมความคิด

ความหมาย	ความสำคัญ

↓

การนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้

(เฉลยตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. “ การศึกษาประวัติศาสตร์เพื่อเข้าใจปรัชญาของชีวิต ” หมายถึงข้อใด ก.
เข้าใจความจริงของธรรมชาติ
ข. ตระหนักถึงภาระของการใช้ชีวิตในสังคม ค.
รู้ถึงความจริงกับการพยายามถึงความจริง
ง. เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป
2. เหตุใดจึงกล่าวว่าการศึกษาประวัติศาสตร์ก่อให้เกิดการพัฒนาปัญญา ก.
ต้องใช้นักปราชญ์ในการบันทึกข้อมูล
ข. ก่อให้เกิดความรู้ใหม่หรือการแก้ปัญหา ค.
มีการใช้ปัญญาในการพิจารณาข้อเท็จจริง
ง. ต้องใช้กระบวนการทำงานปัญญาในการค้นคว้าข้อมูล
3. สิ่งใดที่นักประวัติศาสตร์ขาดไป จะส่งผลให้ผลงานขาดคุณภาพ
ก. การรวบรวมข้อมูล ข. การบันทึกหลักฐาน
ค. การตีความอย่างรอบคอบ ง. การตรวจสอบข้อมูล
4. ข้อใดที่นักประวัติศาสตร์พึงกระทำเมื่อรู้ว่าสิ่งที่ตนเองศึกษามีคุณค่า
ก. รวมกลุ่มศึกษาใหม่อีกครั้ง ข. ยอมแก้ไขในการตีความใหม่
ค. ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลไว้ก่อน ง. ขอโทษทางสื่อประชาสัมพันธ์
5. ข้อใดคือหน้าที่ของนักมานุษยวิทยา
ก. ศึกษาร่องรอยของมนุษย์จากโบราณวัตถุ ข. ตรวจสอบดิน
หิน แร่ ที่มีหลักฐานปรากฏ
ค. ศึกษาชาติพันธุ์ของมนุษย์ในแต่ละบริเวณของโลก ง.
ศึกษาลักษณะภูมิประเทศในถิ่นฐานเดิมของมนุษย์
6. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของการทำประวัติศาสตร์
ก. รวบรวมข้อมูล ข. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
ค. สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล ง. กำหนดหัวข้อเรื่องที่ศึกษา
7. คำว่า “ ประวัติศาสตร์ ” บัญญัติขึ้นใช้ในประเทศไทยในสมัยใด
ก. รัชกาลที่ 4 ข. รัชกาลที่ 5
ค. รัชกาลที่ 6 ง. รัชกาลที่ 7

8. ข้อใดเป็นลักษณะของกำรวิพากษ์กำยนอก ก.

ตรวจช่วงเวลาของหลักฐาน

ข. ตรวจลักษณะทั่วไปของหลักฐาน ค.

ตรวจความน่าเชื่อถือของหลักฐาน

ง. ประเมินจุดมุ่งหมายของผู้สร้างหลักฐาน

9. คุณลักษณะของผู้ตีความหลักฐานที่ดี คือข้อใด ก. รอบคอบ

ยุติธรรม ชำรงสังเกต

ข. ละเอียด รอบคอบ ชำรงสังเกต

ค. ชำรงสังเกต เกลียวฉลาด นำเสนอนำสนใจ ง. รอบคอบ ยุติธรรม

นำเสนอได้อย่างถูกต้อง

10. ขั้นตอนสุดท้ายของวิธีการทำประวัติศาสตร์ คือข้อใด

ก. นำเสนอข้อมูล

ข. วิเคราะห์ข้อมูล

ค. สังเคราะห์ข้อมูล

ง. ประมวลผลข้อมูล

เรื่อง วิธีการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. “ การศึกษาประวัติศาสตร์เพื่อเข้าใจปรัชญาของชีวิต ” หมายถึงข้อใด ก.
เข้าใจความจริงของธรรมชาติ
ข. ตระหนักถึงภาระของการใช้ชีวิตในสังคม ค.
รู้ถึงความจริงกับการพยายามถึงความจริง
ง. เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไป
2. เหตุใดจึงกล่าวว่า การเรียนประวัติศาสตร์ก่อให้เกิดการพัฒนาปัญญา ก.
ต้องใช้นักปราชญ์ในการบันทึกข้อมูล
ข. ก่อให้เกิดความรู้ใหม่หรือการเกิดปัญญา ค.
มีการใช้ปัญญาในการพิจารณาข้อเท็จจริง
ง. ต้องใช้กระบวนการทำงานปัญญาในการค้นคว้าข้อมูล
3. สิ่งใดที่นักประวัติศาสตร์ขาดไป จะส่งผลให้ผลงานขาดคุณภาพ
ก. การรวบรวมข้อมูล ข. การบันทึกหลักฐาน
ค. การตีความอย่างรอบคอบ ง. การตรวจสอบข้อมูล
4. ข้อใดที่นักประวัติศาสตร์พึงกระทำเมื่อรู้ว่าสิ่งที่ตนเองศึกษาไม่ถูกต้อง
ก. รวมกลุ่มศึกษาใหม่อีกครั้ง ข. ยอมแก้ไขในการตีความใหม่
ค. ปิดบังซ่อนเร้นข้อมูลไว้ก่อน ง. ขอโทษทางสื่อประชาสัมพันธ์
5. ข้อใดคือหน้าที่ของนักมานุษยวิทยา
ก. ศึกษาร่องรอยของมนุษย์จากโบราณวัตถุ ข. ตรวจสอบดิน
หิน แร่ ที่มีหลักฐานปรากฏ
ค. ศึกษาชาติพันธุ์ของมนุษย์ในแต่ละบริเวณของโลก ง.
ศึกษาลักษณะภูมิประเทศในถิ่นฐานเดิมของมนุษย์
6. ข้อใดเป็นขั้นตอนแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์
ก. รวบรวมข้อมูล ข. สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
ค. สร้างเครื่องมือเก็บข้อมูล ง. กำหนดหัวข้อเรื่องที่จะศึกษา

7. คำว่า “ ประวัติศาสตร์ ” บัญญัติขึ้นใช้ในประเทศไทยในสมัยใด

ก. รัชกาลที่ 4

ข. รัชกาลที่ 5

ค. รัชกาลที่ 6

ง. รัชกาลที่ 7

8. ข้อใดเป็นลักษณะของการวิพากษ์ภายนอก ก.

ตรวจสอบช่วงเวลาของหลักฐาน

ข. ตรวจสอบลักษณะทั่วไปของหลักฐาน ค.

ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของหลักฐาน

ง. ประเมินจุดมุ่งหมายของผู้สร้างหลักฐาน

9. คุณลักษณะของผู้ตีความหลักฐานที่ดี คือข้อใด ก. รอบคอบ

ยุติธรรม ข้างสังเกต

ข. ละเอียด รอบคอบ ข้างสังเกต

ค. ข้างสังเกต เฉลียวฉลาด นำเสนอน่าสนใจ ง. รอบคอบ ยุติธรรม

นำเสนอได้อย่างถูกต้อง

10. ขั้นตอนสุดท้ายของวิธีการทางประวัติศาสตร์ คือข้อใด

ก. นำเสนอข้อมูล

ข. วิเคราะห์ข้อมูล

ค. สังเคราะห์ข้อมูล

ง. ประมวลผลข้อมูล

เฉลย									
1.	ง	2.	ง	3.	ค	4.	ข	5.	ค
6.	ง	7.	ค	8.	ข	9.	ข	10.	ก

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง

ให้ตัวแทนกลุ่มนำกรณีศึกษาเรื่อง อารยธรรมโลก ที่สนใจ 1 เรื่อง มาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการ ทางประวัติศาสตร์สรุปลงเป็นแผนภาพ

กรณีศึกษาอารยธรรมโลกที่สนใจ

.....

.....

.....

.....

แหล่งข้อมูล

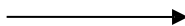
.....

.....

.....

.....

.....

วิเคราะห์ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปความสำคัญของอารยธรรมที่ศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ 1.3

เรื่อง ศึกษาอารยธรรมโลกโดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้ตัวแทนกลุ่มนำกรณีศึกษาเรื่อง อารยธรรมโลก ที่สนใจ 1 เรื่อง มาวิเคราะห์โดยใช้ วิธีการทางประวัติศาสตร์สรุปลงเป็นแผนภาพ

กรณีศึกษาอารยธรรมโลกที่สนใจ

.....

.....

.....

.....

แหล่งข้อมูล

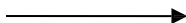
.....

.....

.....

.....

.....

วิเคราะห์ข้อมูล

.....

.....

.....

.....

.....

สรุปความสำคัญของอารยธรรมที่ศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(เฉลยตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่ 2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

เวลา 2 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์เพื่อศึกษาเรื่องราวในอดีตของไทยและสากล จะต้องใช้หลักฐานทาง ประวัติศาสตร์เป็นหลักในการศึกษา ดังนั้นการจำแนกประเภทของหลักฐาน และสามารถเปรียบเทียบความ แตกต่างของหลักฐานทางประวัติศาสตร์แต่ละประเภทได้จึงเป็นเรื่องสำคัญ

ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.1 ม.4-6/2 สร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์ โดยใช้วิธีการทาง ประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบ

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ประเภทต่างๆ โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ได้
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของไทยและสากลได้
3. วิเคราะห์คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ได้

สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. ขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์ โดยนำเสนอตัวอย่างที่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน
2. คุณค่าและประโยชน์ของวิธีการทางประวัติศาสตร์ที่มีต่อการศึกษาทางประวัติศาสตร์
3. ผลการศึกษา หรือโครงการทางประวัติศาสตร์

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- ทักษะการสืบค้น
- ทักษะการคิดแบบวิธีการทางประวัติศาสตร์

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนประวัติศาสตร์โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์)

ชั่วโมงที่ 1

1. ครูนำภาพทางประวัติศาสตร์ มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนตอบคำถามเกี่ยวกับภาพ ตามทักษะและความรู้เดิม ดังนี้
 - ภาพอะไร หรือภาพใคร
 - เหตุการณ์นั้นเกิดเมื่อไร
 - มีความสำคัญอย่างไร
 - ภาพเหล่านั้นเป็นประวัติศาสตร์หรือไม่ เพราะเหตุใด
2. นักเรียนศึกษาใบความรู้ เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
3. นักเรียนทำ ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ครูเฉลยคำตอบให้ นักเรียนฟัง
4. นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ครู ทำอำสาสมัครนักเรียน 2-3 คน ออกมานำเสนอผลงานของตนที่หน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 2

1. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 8 กลุ่ม ตามชนิดของหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ และทำรายงาน เรื่อง หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ
 - กลุ่ม 1-2 สรุปและจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตะวันตก
 - กลุ่ม 3-4 สรุปและจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของยุคประวัติศาสตร์ตะวันตก
 - กลุ่ม 5-6 สรุปและจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของยุคก่อนประวัติศาสตร์ ตะวันออก
 - กลุ่ม 7-8 สรุปและจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของยุคประวัติศาสตร์ตะวันออก

2. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมารายงานผลงานที่ทำ จากนั้นจึงสรุปเสนอผลงานหลักฐาน ทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ในรูปแบบ Power Point แล้วกำหนดวันส่งผลงานร่วมกัน
3. นักเรียนทำใบงานที่ 2.3 เรื่อง ฉันคืออะไร ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบของใบงาน
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สมาชิกในกลุ่มสนใจเพื่อทำกิจกรรม โครงงานทางประวัติศาสตร์ ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนดเวลาในการส่งชิ้นงาน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความสำคัญ คุณค่าของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษา ประวัติศาสตร์
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 2

การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.3	ใบงานที่ 2.3	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันทำโครงงานทางประวัติศาสตร์	แบบประเมินโครงงานทางประวัติศาสตร์	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. เอกสารประกอบการสอน
3. ใบความรู้ เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
4. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์
5. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ
6. ใบงานที่ 2.3 เรื่อง ฉันคืออะไร

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบประเมินโครงการทางประวัติศาสตร์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การกำหนดประเด็นปัญหาหรือข้อสมมุติฐาน				
2	การรวบรวมหลักฐาน				
3	การวิเคราะห์และประเมินค่าข้อมูล				
4	การตีความและสังเคราะห์ข้อมูล				
5	การนำเสนอข้อมูล				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก ดี
13 - 16	พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	4	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	3	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้	2	คะแนน	
การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

เอกสารประกอบการสอน

ตัวอย่าง หลักฐานทางประวัติศาสตร์

ภาชนะดินเผา บ้านเชียง จ.อุดรธานี

หอนาฬิกาบิ๊กเบน ประเทศอังกฤษ

วิหารนอเตรอดาม ประเทศฝรั่งเศส

พีระมิด แห่งอำเภำจักรอินคำ

พีระมิดชิเชนอิตzá ประเทศเม็กซิโก

ปราสาทนครธม ประเทศกัมพูชา

ใบความรู้

เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ถูกนำมาใช้ในการสืบค้นประวัติศาสตร์ ที่มาของความเป็นชาติไทยมี หลักหลายประเภทข้อมูล จึงได้จัดจำแนกประเภทเป็นหมวดหมู่ ดังนี้

ประเภทของหลักฐาน	ลักษณะของหลักฐาน	หลักฐาน
1. หลักฐานที่ประเมินตาม ความน่าเชื่อถือของ หลักฐาน 1.1 หลักฐานขั้นต้น 1.2 หลักฐานชั้นรอง	1.1 บันทึกหรือคำบอกเล่าของผู้พบเห็น เหตุการณ์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ โดยตรง 1.2 ผลงานที่เขียนขึ้นหรือเรียบเรียงขึ้น ภายหลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแล้วโดย อาศัยคำบอกเล่าหรือจากหลักฐาน ขั้นต้น	จารึก บันทึกการเดินทาง จดหมายเหตุ โบราณสถาน โบราณวัตถุพงศาวดาร ตำนาน วิทยานิพนธ์ หนังสือ เรียน
2. หลักฐานที่กำหนดตาม ตัวอักษร 2.1 หลักฐานที่ไม่เป็น ลายลักษณ์อักษร 2.2 หลักฐานที่เป็น ลายลักษณ์อักษร	2.1 หลักฐานที่เป็นการศึกษาด้วยตนเอง หรือการตีความจากนักวิชาการ ประวัติศาสตร์ จากสาขาวิชาต่างๆ เช่น นักมานุษยวิทยานักโบราณคดี นักภูมิศาสตร์ 2.2 หลักฐานที่มีการจารึก บันทึกเป็น ตัวอักษรบอกเล่าเรื่องราวต่างๆ	หลักฐานทางโบราณสถาน โบราณวัตถุ หลักฐานทางดิน ศิลปะ หลักฐานจากคำบอก เล่า จารึก ตำนาน พงศาวดาร จดหมายเหตุ หนังสือพิมพ์
3. หลักฐานที่กำหนดตาม จุดมุ่งหมายของการ ผลิต 3.1 หลักฐานซึ่งเป็น ผลิตที่มนุษย์ตั้งใจสร้าง ขึ้น 3.2 หลักฐานซึ่งเป็น ผลิตที่มนุษย์มิได้สร้าง หรือตั้งใจสร้างขึ้น	3.1 หลักฐานทางโบราณสถาน โบราณวัตถุที่ถูกสร้างขึ้นในสมัยก่อน ประวัติศาสตร์ และสมัยประวัติศาสตร์ 3.2 หลักฐานต่างๆ ที่ถูกค้นพบ ซึ่งเป็น ร่องรอยของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ใน สภาพแวดล้อมช่วงก่อน ประวัติศาสตร์	โบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปจารึก ฯลฯ โครงกระดูกมนุษย์ ช้างสัตว์ ซากปรักหักพังของสิ่งก่อสร้าง

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์ คำชี้แจง

ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ลักษณะสำคัญของหลักฐานทางโบราณคดี คือข้อใด
 - ก. ปูนแพทย ปูนโหล
 - ข. ศิลาจารึก จดหมายเหตุ
 - ค. พงศาวดาร ภาพวาดในถ้ำ
 - ง. โครงกระดูกมนุษย์ ขวานหิน
2. “ เทพปกรณัม ” เป็นหลักฐานในลักษณะใด
 - ก. การบอกเล่า
 - ข. ศิลาจารึก
 - ค. จดหมายเหตุ
 - ง. เครื่องมือเครื่องใช้
3. ข้อใดเป็นหลักฐานที่บันทึกโดยเจตนา
 - ก. เพลง เจริญตรา
 - ข. นิทาน เทพปกรณัม
 - ค. หนังสือพิมพ์ โครงกระดูก
 - ง. เครื่องใช้สำริด ภาพวาดในถ้ำ
4. ข้อใดเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจ
 - ก. พระพุทธรูป
 - ข. นิทานพื้นบ้าน
 - ค. โครงกระดูก
 - ง. ภาพวาดในถ้ำ
5. หลักฐานประเภทใดที่เกิดขึ้นในสมัยประวัติศาสตร์
 - ก. พงศาวดาร
 - ข. ภาพเขียนบนผนังถ้ำ
 - ค. เครื่องประดับของมนุษย์
 - ง. ถ้ำที่อยู่อาศัยของมนุษย์
6. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง
 - ก. อียิปต์เกิดก่อนเมโสโปเตเมีย ข.
โรมและกรีกรวมตัวสู้กับอียิปต์ ค.
บ้านเชียงเก่ากว่าเมโสโปเตเมีย
 - ง. เอเชียไมเนอร์คือประเทศอิหร่านในปัจจุบัน
7. ผู้ที่รู้จักใช้เหล็กเป็นกลุ่มแรก คือข้อใด ก. ชาวจีน –
ลุ่มแม่น้ำฮวงโห
ข. ชาวฮิตไทต์ – เอเชียไมเนอร์ ค. ชาวอารยัน –
ลุ่มแม่น้ำสินธุ
ง. ชาวเปอร์เซีย – ริมฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน

8. ข่าวนั้นหนังสือพิมพ์รายวันนับเป็นหลักฐานชั้นใดทางประวัติศาสตร์ ก. หลักฐานชั้นต้น
- ข. หลักฐานชั้นสอง ค. หลักฐานชั้นสาม
- ง. หลักฐานที่ไม่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
9. ลักษณะสำคัญของหลักฐานทางโบราณคดี คือข้อใด ก. ปุ่มแพทย์ ปุ่มโหร
- ข. ศิลาจารึก จดหมายเหตุ ค. พงศาวดาร
- กล่าวไว้ในถ้ำ
- ง. โครงกระดูกมนุษย์ ขวานหิน
10. ในมณฑลเหอหนาน (Honan) ของจีนมีการค้นพบเครื่องปั้นดินเผาเนื้อสีแดงทำสีดำ หรือชนิดมีลวดลาย มีอายุประมาณ 2,000 ปีก่อนคริสตกาลนั้น จัดว่าเป็นหลักฐานชนิดใด ก. หลักฐานสมัยหินใหม่
- ข. หลักฐานสมัยหินกลาง ค. หลักฐานสมัยหินเก่า
- ง. หลักฐานทางประวัติศาสตร์

เฉลย

เรื่อง การจำแนกหลักฐานทางประวัติศาสตร์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ลักษณะสำคัญของหลักฐานทางโบราณคดี คือข้อใด

ก. ปูนแพทย ปูนโบริ	ข. ศิลาจารึก จดหมายเหตุ
ค. พงศาวดาร ภาพวาดในถ้ำ	ง. โครงกระดูกมนุษย์ ขวานหิน
2. “ เทพปกรณัม ” เป็นหลักฐานในลักษณะใด

ก. การบอกเล่า	ข. ศิลาจารึก
ค. จดหมายเหตุ	ง. เครื่องมือเครื่องใช้
3. ข้อใดเป็นหลักฐานที่บันทึกโดยเจตนา

ก. เพลง เจริญธรรมา	ข. นิทาน เทพปกรณัม
ค. หนังสือพิมพ์ โครงกระดูก	ง. เครื่องใช้สำริด ภาพวาดในถ้ำ
4. ข้อใดเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นอย่างไม่ตั้งใจ

ก. พระพุทธรูป	ข. นิทานพื้นบ้าน
ค. โครงกระดูก	ง. ภาพวาดในถ้ำ
5. หลักฐานประเภทใดที่เกิดขึ้นในสมัยประวัติศาสตร์

ก. พงศาวดาร	ข. ภาพเขียนบนผนังถ้ำ
ค. เครื่องประดับของมนุษย์	ง. ถ้ำที่อยู่อาศัยของมนุษย์
6. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้อง

ก. อียิปต์เกิดก่อนเมโสโปเตเมีย ข. โรมและกรีกรวมตัวสู้กับอียิปต์ ค. บ้านเชียงเก่ากว่าเมโสโปเตเมีย

ง. เอเชียไมเนอร์คือประเทศอิหร่านในปัจจุบัน
7. ผู้ที่รู้จักใช้เหล็กเป็นกลุ่มแรก คือข้อใด ก. ชาวจีน – กลุ่มแม่น้ำฮวงโห

ข. ชาวฮิตไทต์ – เอเชียไมเนอร์ ค. ชาวอารยัน – กลุ่มแม่น้ำสินธุ	ง. ชาวเปอร์เซีย – ริมฝั่งทะเลเมดิเตอร์เรเนียน
---	---

8. ชาวในหนังสือพิมพ์รายวันนับเป็นหลักฐานชั้นใดทางประวัติศาสตร์ ก.หลักฐานชั้นต้น
- ข. หลักฐานชั้นสอง
- ค. หลักฐานชั้นที่สาม
- ง. หลักฐานที่ไม่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์
9. ลักษณะสำคัญของหลักฐานทางโบราณคดี คือข้อใด ก. ปุ่มแพทย์ ปุ่มโหร
- ข. ศิลาจารึก จดหมายเหตุ ค. พงศาวดาร
- กล่าวไว้ในถ้า
- ง. โครงกระดูกมนุษย์ ขวานหิน
10. ในมณฑลเหอหนาน (Honan) ของจีนมีการค้นพบเครื่องปั้นดินเผาเนื้อสีแดงทำสีดำ หรือชนิตมีลวดลาย มีอายุประมาณ 2,000 ปี ก่อนคริสตกาลนั้น จัดว่าเป็นหลักฐานชนิดใด ก. หลักฐานสมัยหินใหม่
- ข. หลักฐานสมัยหินล่าง ค.
- หลักฐานสมัยหินเก่า
- ง. หลักฐานทางประวัติศาสตร์

เฉลย									
1.	ง	2.	ข	3.	ก	4.	ค	5.	ก
6.	ค	7.	ข	8.	ง	9.	ง	10.	ก

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจนำมาเสนอ 10 ชิ้น และวิเคราะห์หลักฐาน

ชื่อหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ลักษณะของหลักฐาน	ประเภทของหลักฐาน	ที่ตั้งของหลักฐาน
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

เรื่อง การวิเคราะห์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สนใจนำเสนอ 10 ชิ้น และวิเคราะห์หลักฐาน

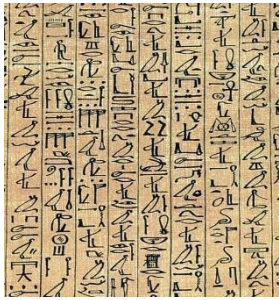
ชื่อหลักฐานทางประวัติศาสตร์	ลักษณะของหลักฐาน	ประเภทของหลักฐาน	ที่ตั้งของหลักฐาน
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

(เฉลยตามคำตอบของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)

ใบงานที่ 2.3

เรื่อง ฉันคืออะไร คำชี้แจง

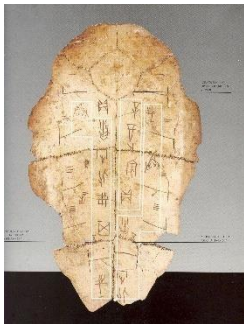
ให้นักเรียนระบุชื่อภาพที่กำหนดให้ถูกต้อง

รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

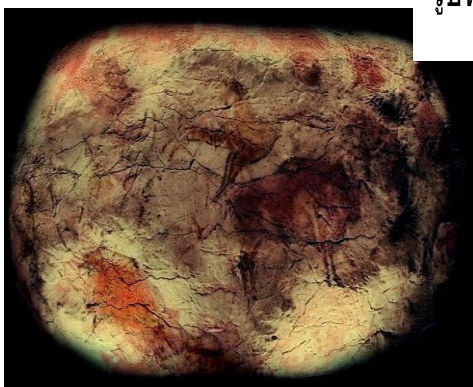
รูปที่ 4

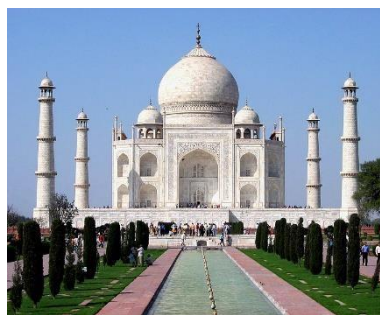
รูปที่ 5

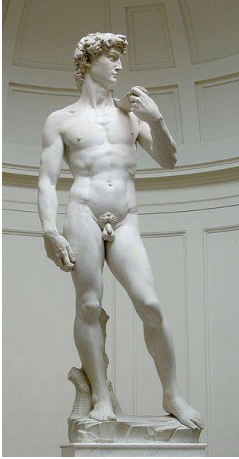
รูปที่ 6

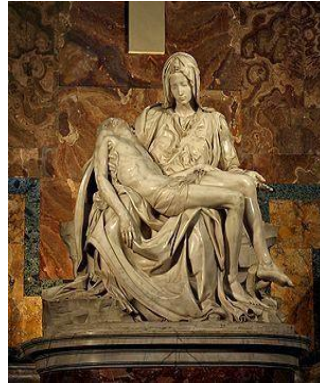
รูปที่ 7

รูปที่ 8

รูปที่ 9

รูปที่ 10

รูปที่ 11

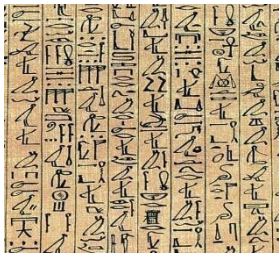
รูปที่ 12

เฉลย

ใบงานที่ 2.3

เรื่อง ฉันคืออะไร คำชี้แจง

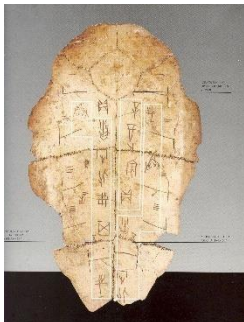
ให้นักเรียนระบุชื่อภาพที่กำหนดให้ถูกต้อง

รูปที่ 1

รูปที่ 2

รูปที่ 3

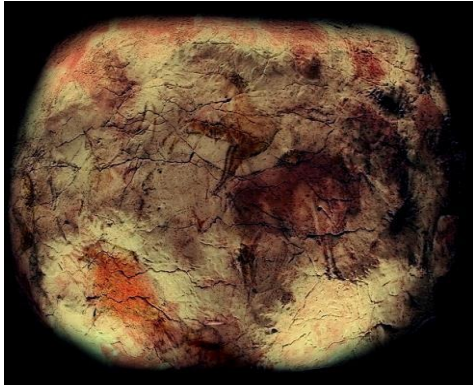
รูปที่ 4

รูปที่ 5

รูปที่ 6

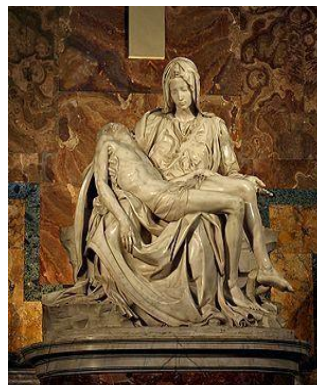
รูปที่ 7

รูปที่ 8

รูปที่ 9

รูปที่ 10

รูปที่ 11

รูปที่ 12

รูปที่ 1 เซียโรกลีฟฟิโก

รูปที่ 4 พีระมิด

รูปที่ 7 ถ้ำอัลตรามิรา

รูปที่ 10 รูปสลักปิเอตา

รูปที่ 2 กำแพงเมืองจีน

รูปที่ 5 สโตนเฮนจ์

รูปที่ 8 ทักษมาฮาล

รูปที่ 11 ภาพวาดโมนาลิซ่า

รูปที่ 3 อักษรภาพกระดองเต่า

รูปที่ 6 โคลอสเซียม

รูปที่ 9 รูปสลักหินอ่อนเดวิด

รูปที่ 12 หอไอเฟล

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อารยธรรมโลกยุคโบราณ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

รายวิชา ประวัติศาสตร์ รหัส ส 32103

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยที่2 การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์สากล

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่

5

เวลา 40 ชั่วโมง

เรื่อง อารยธรรมโลกยุคโบราณ

เวลา 12 ชั่วโมง

สอนโดย นางเนตรนภา อุดมศักดิ์

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2569

☐ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออก

กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลก

☐ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ไนล์ หว่างเหอ สินธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน และการติดต่อ ระหว่างโลกตะวันออกและตะวันตก

มีอิทธิพลทางวัฒนธรรมต่อกัน และมีผลต่อการพัฒนาและเปลี่ยนแปลง ของโลก

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่
 - อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ไนล์ หว่างเหอ สินธุ และอารยธรรม กรีกโรมัน
2. การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกัน และกัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด) การบันทึกความรู้เกี่ยวกับผลกำไรวิเคราะห์อิทธิพลของอำรรวมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อำรรวมตะวันตก
2. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง อำรรวมตะวันออก
3. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอำรรวม
4. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 การประเมินหลังเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

7.4 การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินการบันทึกความรู้

แบบประเมินการบันทึกความรู้

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. ประเด็นสำคัญ ในการ วิเคราะห์	วิเคราะห์ประเด็น สำคัญตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วนทุก ประเด็น	วิเคราะห์ประเด็น สำคัญตามที่กำหนด ได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่ และเกือบ ครบทุกประเด็น	วิเคราะห์ประเด็น สำคัญตามที่ กำหนดได้ถูกต้อง แต่มีความบกพร่อง บางประเด็น	วิเคราะห์ประเด็น สำคัญตามที่ กำหนดได้ถูกต้อง บางประเด็น และมี ความบกพร่องมาก
2. การวิเคราะห์ อิทธิพลของ อารยธรรม โบราณ	วิเคราะห์อิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มี ผลต่อพัฒนาการและ การเปลี่ยนแปลงของ โลกได้ถูกต้อง ครบถ้วน	วิเคราะห์อิทธิพลของ อารยธรรมโบราณที่มี ผลต่อพัฒนาการและ การเปลี่ยนแปลงของ โลกได้ถูกต้อง ครบถ้วนเป็นส่วน ใหญ่	วิเคราะห์อิทธิพล ของอารยธรรม โบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของ โลกได้ถูกต้องเป็น บางส่วน	วิเคราะห์อิทธิพล ของอารยธรรม โบราณที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของ โลกมีความบกพร่อง มาก
3. การวิเคราะห์ การติดต่อ ระหว่างโลก ตะวันออกกับ โลกตะวันตก	วิเคราะห์การติดต่อ ระหว่างโลก ตะวันออกกับโลก ตะวันตกที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของโลก ได้ถูกต้อง ครบถ้วน	วิเคราะห์การติดต่อ ระหว่างโลก ตะวันออกกับโลก ตะวันตกที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของโลก ได้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นส่วนใหญ่	วิเคราะห์การติดต่อ ระหว่างโลก ตะวันออกกับโลก ตะวันตกที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของ โลกได้ถูกต้องเป็น บางส่วน	วิเคราะห์การติดต่อ ระหว่างโลก ตะวันออกกับโลก ตะวันตกที่มีผลต่อ พัฒนาการและการ เปลี่ยนแปลงของ โลกมีความ บกพร่องมาก
4. ความสมบูรณ์ ของเนื้อหา	การสรุปเนื้อหา มีความถูกต้องสมบูรณ์ ครบถ้วนทุกประเด็น	การสรุปเนื้อหา มีความถูกต้องสมบูรณ์ เกือบครบทุกประเด็น	การสรุปเนื้อหา ความถูกต้องเป็น บางส่วน	การสรุปเนื้อหา ความบกพร่องเป็น ส่วนใหญ่

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-16	ดีมาก
9-12	ดี
5-8	พอใช้
1-4	ปรับปรุง

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

กิจกรรมที่ 1	อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันตก	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ: เทคนิคการจัด ทีมแข่งขัน	เวลา 6 ชั่วโมง

1. ให้นักเรียนทบทวนขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยซักถามนักเรียนในแต่ละขั้นตอน
เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาแหล่ง
อารยธรรมของโลกตะวันออกและอารยธรรมของโลกตะวันตก
2. ครูแสดงแผนที่โลก แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนบอกแหล่งอารยธรรมสำคัญของโลกว่า ตั้งอยู่ที่ใดบ้าง นักเรียนตอบพร้อมชี้แผนที่ประกอบ
โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษาหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการค้นคว้าเกี่ยวกับอารยธรรม
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ว่าหลักฐานที่นำมาใช้ในการศึกษามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่มของตน
5. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการเกิดอารยธรรม
6. นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการตั้งถิ่นฐานในบริเวณลุ่มน้ำไทกริส - ยูเฟรทีส จากหนังสือเรียน
และหนังสืออ่านประกอบที่ครูเตรียมไว้ให้
7. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอเรื่องที่ตนศึกษามาเล่าให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง และช่วยกันสรุปเนื้อหาของอารยธรรม เมโสโปเตเมีย
8. ให้นักเรียนดูวิดีโอที่ค้นเรื่อง Prince of Egypt แล้วซักถามนักเรียนถึงแหล่งที่ตั้งของอารยธรรมอียิปต์
9. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมอียิปต์ตามประเด็นที่กำหนด

10. ครูนำภาพเกี่ยวกับอารยธรรมกรีกให้นักเรียนดู สอบถามความรู้เกี่ยวกับภาพว่าเป็นอารยธรรมใด ตั้งอยู่ที่ใด ให้นักเรียนออกมาชี้แผนที่ประกอบ
11. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์สิ่งที่ตั้งกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ว่า มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของชาว กรีกอย่างไร
12. นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันตั้งคำถามและทำคำตอบเกี่ยวกับอารยธรรมกรีก จากหนังสือเรียน กลุ่มละ 10 ข้อ แล้วนำมาให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง
13. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมกรีก
14. ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับอาณาจักรโรมัน แล้วให้นักเรียนชี้แผนที่อาณาจักรโรมันพร้อมทั้งสรุป ความรู้ที่ได้จากการชมภาพยนตร์ แล้ววิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของอาณาจักรโรมันว่า มีอะไรบ้าง แตกต่างจากปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของกรีกอย่างไร
15. นักเรียนศึกษาอารยธรรมโรมันจากสื่อที่ครูเตรียมไว้ให้ เช่น แผ่นพับ เอกสารประกอบการเรียน การ์ตูน เป็นต้น แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่รู้ลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันตก
16. ให้นักเรียนจัดอภิปรายกลุ่มย่อยในประเด็นที่ว่า อารยธรรมโรมันมีอิทธิพลต่ออารยธรรมตะวันตก จริงหรือไม่
17. นักเรียนอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด โดยครูคอยให้ความช่วยเหลือให้การอภิปรายตรงประเด็น และได้สาระความรู้
18. ให้แต่ละกลุ่มสรุป และนำเสนอผลการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมชั้น

กิจกรรมที่ 2	อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันออก	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอน โดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิคกลุ่มสืบค้น	เวลา 6 ชั่วโมง

1. ครูแจกจิ๋วภาพกำแพงเมืองจีน ให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น แล้วให้นักเรียนนำแต่ละชิ้นมาต่อให้ เป็นภาพ และบอกชื่อแหล่งอารยธรรมจีน พร้อมทั้งชี้ในแผนที่ประกอบ
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า อารยธรรมจีน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ด้วยหรือไม่ อย่างไร ครูใช้คำถามนำในการซักถาม
3. นักเรียนแบ่งกลุ่มศึกษาเรื่อง อารยธรรมจีน จากหนังสือเรียน แล้วครูตั้งคำถามนำเพื่อการศึกษา
4. ครูฉายวีดิทัศน์เกี่ยวกับอารยธรรมลุ่มแม่น้ำฮวงโหให้นักเรียนชมเพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับ อารยธรรมจีน
5. ให้นักเรียนดูภาพซากเมืองโบราณในอินเดีย (ฮาร์ปปา โมเฮนโจดาร์โ) แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า ภาพให้ความรู้กับนักเรียนในเรื่องใดบ้าง

6. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า อารยธรรมอินเดียที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง
 7. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลาก เลือกหัวข้อ โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ศูนย์ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตหรือช่องทางอื่น แล้วให้แต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน
 8. นักเรียนกลุ่มเดิมทำภาพเกี่ยวกับอารยธรรมอินเดียมาจัดป้ายนิเทศหลังห้องเรียนให้นักเรียน กลุ่มอื่นติชม และบันทึกความรู้
 9. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมอินเดีย จากนั้นให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันออก
 10. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์การติดต่อระหว่างกันของโลกตะวันตกและโลกตะวันออก
 11. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุและรูปแบบการติดต่อ จากหนังสือเรียนและแหล่ง การเรียนรู้อื่นๆ
 12. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการแลกเปลี่ยนอารยธรรมระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก
 13. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม
 14. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก / แผนที่แหล่งอารยธรรมเมโสโปเตเมีย
3. วิดีทัศน์ เรื่อง Prince of Egypt
4. วิดีทัศน์เกี่ยวกับอาณาจักรโรมัน
5. ใบงาน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 3

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ปัญหาการขาดแคลนอาหารในโลก ควรใช้การสร้างสรรค์ของอารยธรรมโบราณในเรื่องใด ก. การพัฒนาระบบชลประทาน
ข. การประหารชีวิตผู้กระทำความผิด ค.
การใช้เศรษฐกิจแบบทุนนิยม
ง. การกำหนดปฏิทินการทำงานให้แก่ประชาชน
2. ข้อใดเป็นผลมาจากการประดิษฐ์ตัวอักษรของอารยธรรมโบราณ ก. ระบบโทรศัพท์วงจรปิด
ข. การสื่อสารกันด้วยอีเมล ค.
การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
ง. ระบบโทรศัพท์ระหว่างประเทศ
3. การขอยกตำแหน่งของคนไทย สะท้อนถึงความเชื่อโบราณเรื่องใด ก.
ต้นไม้ให้ประโยชน์ต่อมนุษย์ได้ทุกเรื่อง
ข. หว่านพืชต้องหวังผล เป็นคนต้องหมั่นขวนขวาย ค.
มีเทพเจ้าหรือวิญญาณในสิ่งต่างๆ ตามธรรมชาติ
ง. สิ่งต่างๆ ในธรรมชาติสามารถพยากรณ์เหตุการณ์ล่วงหน้าได้
4. อารยธรรมเมโสโปเตเมียด้านใด มีอิทธิพลต่อมนุษย์ในปัจจุบันมากที่สุด ก. ระบบการค้า ข. ระบบเวลา
ค. ระบบกฎหมาย ง. ระบบชลประทาน
5. เหตุใดบริเวณเมโสโปเตเมียจึงมีกลุ่มชนต่างๆ เข้ามารสร้างอารยธรรมจำนวนมาก ก.
เพราะมีทรัพยากรที่ส่งเสริมการสร้างอารยธรรม
ข. เพราะต้องอยู่บนเส้นทางการคมนาคมในสมัยโบราณ
ค. เพราะเป็นพื้นที่ราบที่สะดวกต่อการเข้ายึดครองของชนกลุ่มต่างๆ ง. เพราะมีชนกลุ่มต่างๆ
เข้ามาอาศัยตั้งถิ่นฐานอยู่บริเวณสองฝั่งแม่น้ำ
6. ความเชื่อของอียิปต์ในเรื่องใด ที่มีอิทธิพลต่อความเชื่อของมนุษย์ในเวลาต่อมา ก. ชีวิตหลังความตาย
ข. มีเทพเจ้าประจำเมือง ค.
ชีวิตอมตะไม่มีวันตาย ง.
มีเทพเจ้าในธรรมชาติ

7. พระมิตแสดงถึงความเจริญด้านใดของอารยธรรมอียิปต์ ก. ความเชื่อ
- ข. การปกครอง ค. ภูมิศาสตร์
- ง. สถาปัตยกรรม
8. การทำมัมมี่ของอียิปต์แสดงถึงความเจริญของอารยธรรมอียิปต์ในด้านใด ก. สิ่งทอ
- ข. การแพทย์ ค. ความเชื่อ
- ง. ประติมากรรม
9. สถาปัตยกรรมของอารยธรรมกรีกในเรื่องใด ที่มีอิทธิพลต่อสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน ก. การสร้างอาคารยกพื้นสูง
- ข. การปั้นรูปผู้ขายเปลือยกาย ค. การสร้างหลังคามุงอำคำร
- ง. การใช้เสาและคานรับน้ำหนักอำคำร
10. เหตุใดจึงถือว่ากรีกเป็นประเทศประชาธิปไตยแห่งแรกของโลก ก.
- ประชาชนมีเสรีภาพในการปกครองตนเอง
- ข. มีการออกกฎหมายตามความต้องการของประชาชน ค. มีการเลือกตั้งผู้นำของตนจากตัวแทนของนครรัฐต่างๆ
- ง. ประชาชนมีสิทธิเลือกตั้งและเป็นผู้ปกครองจากการเลือกตั้ง
11. ความเชื่อเรื่องอำนาจดีสวอร์กส่งผลต่อชาวจีนอย่างไร
- ก. เกิดการลุกฮือของประชาชนขึ้นล้มล้างราชวงศ์เดิมตั้งราชวงศ์ใหม่ ข. ชาวจีนขาดความกระตือรือร้นเพราะรอความช่วยเหลือจากสวอร์ก
- ค. ชาวจีนอยู่อย่างสันติสุขเพราะทุกคนยอมรับผู้ปกครองที่สวอร์กเลือกให้
- ง. เกิดการเลือกผู้นำด้วยวิธีการเสี่ยงทาย เพื่อที่จะได้ผู้นำตามที่สวอร์กต้องการ
12. ลัทธิขงจื๊อให้ความสำคัญในเรื่องใด ก. การค้า
- ข. การศึกษา
- ค. การเข้ารับราชการ ง. การสร้างครอบครัว

13. อารยธรรมจีนด้านใดที่ส่งผลต่อการพัฒนาด้านการทหารของมนุษย์ ก. ประดิษฐ์ดินปืน

ข. การใช้ไฟฟ้าทำลายน้ำลึก

ค. การสร้างกำแพงป้องกันข้าศึก

ง. การประดิษฐ์อาวุธโจมตีระยะไกล

14. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุมีความสัมพันธ์กับอารยธรรมอินเดียอย่างไร ก.

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุอยู่ใกล้กับอารยธรรมอินเดีย

ข. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุเป็นต้นแบบของอารยธรรมอินเดีย

ค. อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุกับอารยธรรมอินเดีย มีความเจริญแบบเดียวกัน ง .

อารยธรรมลุ่มแม่น้ำสินธุมีการแลกเปลี่ยนอารยธรรมกับอารยธรรมอินเดีย

15. ระบบวรรณในอารยธรรมอินเดียแสดงถึงเชื่อในเรื่องใด ก.

มนุษย์ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสภาพของคนได้

ข. คนผิวขาวมีความเจริญทางอารยธรรมมากกว่าคนผิวดำ

ค. มนุษย์เกิดมามีฐานะไม่เท่ากัน เพราะผลกรรมที่ทำไว้ในอดีต

ง. พระพรหมได้ลิขิตชะตาชีวิตมนุษย์ไว้แล้ว จึงไม่อาจเปลี่ยนแปลงได้

เฉลย

1. ก

2. ข

3. ค

4. ข

5. ค

6. ก

7. ง

8. ข

9. ง

10. ง

11. ก

12. ข

13. ก

14. ข

15. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อารยธรรมของโลกยุคโบราณ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันตก	เวลา 6 ชั่วโมง

☐ **สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด**

อารยธรรมสำคัญของโลกมักเริ่มต้นบริเวณลุ่มแม่น้ำ แต่ละอารยธรรมต่างมีลักษณะเฉพาะของตนเอง และมีอิทธิพลต่ออารยธรรมและความเจริญของมนุษย์ในยุคต่อมา

☐ **ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้**

2.1 **ตัวชี้วัด**

ส 4.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออก กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.2 **จุดประสงค์การเรียนรู้**

1. อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์อารยธรรมของโลกตะวันตกได้
2. สรุปพัฒนาการของอารยธรรมโลกตะวันตกได้
3. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโลกตะวันตกที่มีต่อโลกปัจจุบันได้

☐ **สาระการเรียนรู้**

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่

- อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ไนล์ หว่างเหอสินธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ :

เทคนิค การจัดทีมแข่งขัน)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ให้นักเรียนทบทวนขั้นตอนวิธีการทางประวัติศาสตร์โดยชักถามนักเรียนในแต่ละขั้นตอน เพื่อเตรียมความพร้อมของนักเรียนในการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาแหล่งอารยธรรม ของโลก ตะวันออกและอารยธรรมของโลกตะวันตก
2. ครูแสดงแผนที่โลก แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนบอกแหล่งอารยธรรมสำคัญของโลกตั้งอยู่ที่ใดบ้าง นักเรียนตอบพร้อมชี้แผนที่ประกอบ
3. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หว่า มีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนการสร้างอารยธรรมเหล่านั้นๆ
4. ให้นักเรียนดูภาพอารยธรรมโบราณ ครูชักถามนักเรียนด้วยคำถามว่า เป็นรูปอะไร ทำให้เป็น เช่นนั้น (รูปภาพ แผนที่ ต้องมีความสอดคล้องกัน)
5. นักเรียนปรึกษากันในเรื่องเกี่ยวกับภาพว่า ลักษณะภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศมีความสัมพันธ์กับการ เกิดอารยธรรมอย่างไร
6. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษาหาข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการค้นคว้าเกี่ยวกับอารยธรรม โบราณ พร้อมกับนำเสนอรายชื่อนึงสื่อแหล่งค้นคว้าให้เพื่อนฟัง นักเรียนคนอื่นชักถามข้อสงสัย
7. นักเรียนแจกข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งอารยธรรมให้เพื่อนกลุ่มอื่นทราบ
8. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ว่าหลักฐานที่นำมาใช้ในการศึกษามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่มของตน
9. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการเกิดอารยธรรม

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูแสดงแผนที่ที่แสดงแหล่งอารยธรรมเมโสโปเตเมียให้นักเรียนดู แล้วชักถามนักเรียนว่า แหล่งอารยธรรมอยู่บริเวณใดได้บ้าง ให้นักเรียนบอกพร้อมชี้แผนที่ประกอบ

2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการตั้งถิ่นฐานในบริเวณลุ่มน้ำไทกริส-ยูเฟรทีส จากหนังสือเรียน และหนังสืออ่านประกอบที่ครูเตรียมไว้ให้
3. ครูสุ่มเรียกนักเรียนบางกลุ่มออกมาสรุปสาระสำคัญให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
4. นักเรียนกลุ่มเดิม ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม ในประเด็นต่อไปนี้
 - มีกลุ่มคนใดบ้างที่เข้ามาอาศัยอยู่บริเวณนี้
 - แต่ละกลุ่มมีลักษณะเด่นเรื่องใด
 - พวกเขาเหล่านี้สร้างอารยธรรมใดให้กับโลกปัจจุบัน
5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอเรื่องที่ตนศึกษามาเล่าให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง ครูคอยซักถามและอธิบายเพิ่มเติม
6. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาของอารยธรรมเมโสโปเตเมีย

ชั่วโมงที่ 4-5

1. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง Prince of Egypt แล้วซักถามนักเรียนถึงแหล่งที่ตั้งของอารยธรรม อียิปต์
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้วิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการสร้างอารยธรรมของอียิปต์ว่ามี อะไรบ้าง ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนในประเด็นที่กำหนด ดังนี้
 - อารยธรรมอียิปต์แบ่งเป็นเรื่องใดบ้าง
 - เปรียบเทียบอารยธรรมอียิปต์กับอารยธรรมเมโสโปเตเมีย เหมือนหรือต่างกัน อย่างไรบ้าง
4. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมอียิปต์ แล้วนำเสนอครูผู้สอน
5. ครูตรวจผลงานนักเรียนแต่ละกลุ่ม แก้ไขข้อผิดพลาด อธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ แล้วนำ ผลงานติดป้ายนิเทศในชั้นเรียน
6. ครูนำภาพเกี่ยวกับอารยธรรมกรีกให้นักเรียนดู สอบถามความรู้เกี่ยวกับภาพว่าเป็นอารยธรรมใด ตั้งอยู่ที่ใด ให้นักเรียนออกมาชี้แผนที่ประกอบ
7. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงที่ตั้งที่ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ว่ามีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของชาวกรีก อย่างไร ครูซักถามและอธิบายเพิ่มเติม
8. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วช่วยกันตั้งคำถามและหาคำตอบเกี่ยวกับอารยธรรมกรีก จากหนังสือเรียน กลุ่มละ 10 ข้อ แล้วนำมาให้ครูตรวจสอบความ ถูกต้อง
9. ครูส่งคำถามคำตอบคืน ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันซักถามคำถามคำตอบ และแลกเปลี่ยนความรู้กับ กลุ่มอื่น เพื่อเตรียมตัวในการแข่งขันตอบปัญหา

11. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาตอบคำถามครั้งละ 1 คน (ทุกคนได้ตอบคำถามเท่ากัน)
12. นักเรียนตรวจคำตอบของเพื่อนจากเฉลยของครู ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน
13. ครูนำคะแนนของแต่ละคนที่ตอบคำถามมารวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุด ครูกล่าวชมเชย แล้วนำคะแนนติดประกาศที่ป้ายนิเทศ
14. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมกรีก

ชั่วโมงที่ 6

10. ครูจับเวลาขณะอ่านคำถามให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมไว้ (ตอบเป็นกลุ่ม)
1. ให้นักเรียนชมวิดีโอเกี่ยวกับอาณาจักรโรมัน แล้วให้นักเรียนเขียนที่อาณาจักรโรมันพร้อมทั้งสรุป ความรู้ที่ได้จากการชมภาพยนตร์
2. ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของอาณาจักรโรมันว่า มีอะไรบ้าง แตกต่างจากปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ของกรีกอย่างไร
3. นักเรียนศึกษาอารยธรรมโรมันจากสื่อที่ครูเตรียมไว้ให้ เช่น แผ่นพับ เอกสารประกอบการเรียน การ์ตูน เป็นต้น แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่รู้ลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันตก
4. ให้นักเรียนจัดอภิปรายกลุ่มย่อยในประเด็นที่ว่า อารยธรรมโรมันมีอิทธิพลต่ออารยธรรมตะวันตกจริงหรือไม่
5. นักเรียนอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด โดยครูคอยให้ความช่วยเหลือให้การอภิปรายตรงประเด็นและ ได้สาระความรู้
6. ให้แต่ละกลุ่มสรุป บันทึก และนำเสนอผลการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมชั้น
7. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากเนื้อหา

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก / แผนที่แหล่งอารยธรรมเมโสโปเตเมีย
3. วีดิทัศน์ เรื่อง Prince of Egypt
4. วีดิทัศน์เกี่ยวกับอำนาจจักรโรมัน
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้างสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ห้างเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

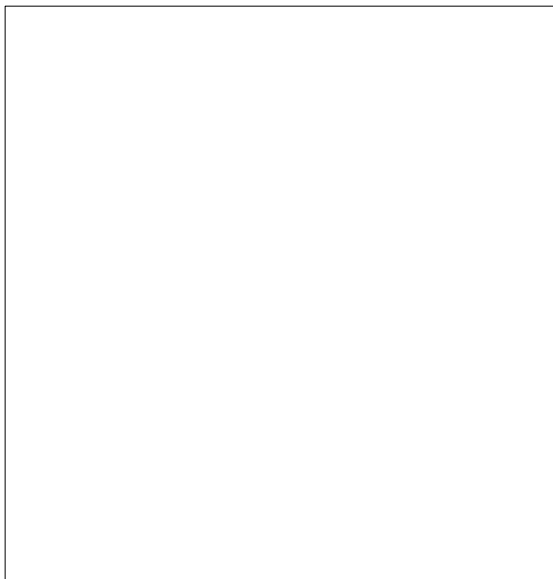
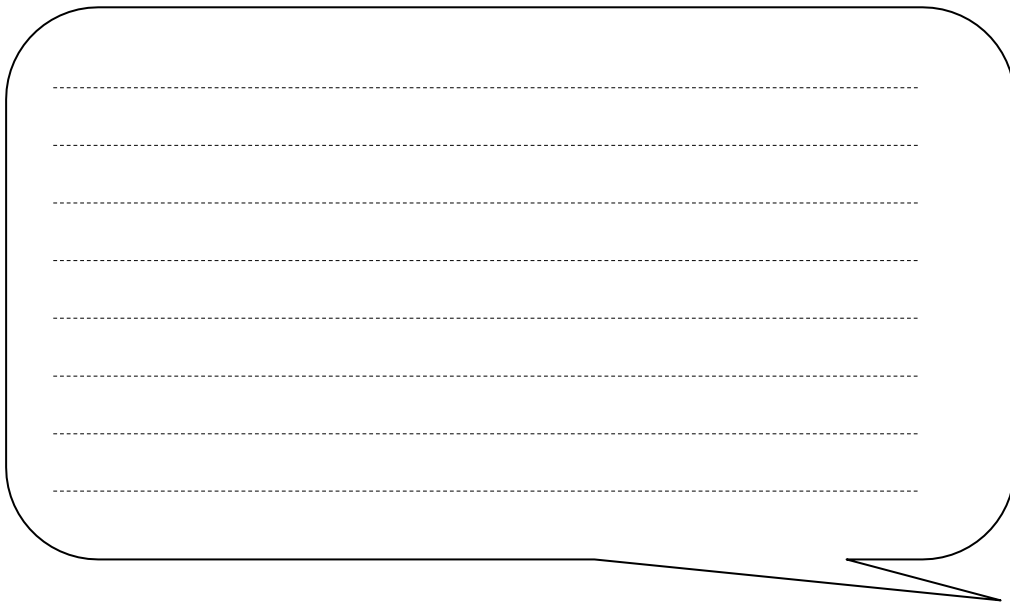
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปอารยธรรมตะวันตกที่สนใจ 1 อารยธรรม พร้อมยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ และวาดภาพประกอบ

อารยธรรม

เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปอารยธรรมตะวันตกที่สนใจ 1 อารยธรรม พร้อมยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ และวาดภาพประกอบ

อารยธรรม.....

เฉลยตามคำตอบของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อารยธรรมของโลกยุคโบราณ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันออก	เวลา 6 ชั่วโมง

☐สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกตะวันออก เป็นแหล่งที่มีความเจริญทางอารยธรรมมายาวนาน โดยเฉพาะอารยธรรมด้านศาสนา อารยธรรมบางอย่างได้ถ่ายทอดให้กับดินแดนใกล้เคียงและโลกตะวันตก ดังนั้นการติดต่อระหว่างโลกตะวันตก และโลกตะวันออกจึงมีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลก

☐ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ของโลก

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์อารยธรรมของโลกตะวันออก
2. สรุปพัฒนาการของอารยธรรมโลกตะวันออกได้
3. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโลกตะวันออกที่มีต่อโลกปัจจุบันได้
4. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก ที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลก

☐สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่
 - อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ในลุ่ม หางเหอ สิบธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน
2. การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกัน และกัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค กลุ่มสืบค้น)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูแจกจิ๋วข่าวกำแพงเมืองจีนให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น แล้วให้นักเรียนนำแต่ละชิ้นมาต่อให้เป็นภาพ และบอกชื่อแหล่งอารยธรรมจีน พร้อมทั้งชี้ในแผนที่ประกอบ
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า อารยธรรมจีน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ด้วยหรือไม่ อย่างไร ครูใช้คำถามนำในการซักถาม
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง อารยธรรมจีน จากหนังสือเรียน แล้วครูตั้งคำถามนำเพื่อ การศึกษา เช่น
 - อารยธรรมจีนเกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - อารยธรรมจีนมีความเจริญก้าวหน้ากว่าอารยธรรมอื่นๆในเรื่องใด
 - อารยธรรมจีนแพร่หลายไปยังบริเวณใกล้เคียงได้อย่างไร
 - ไทยรับอารยธรรมจีนในเรื่องใดบ้าง
4. นักเรียนรวบรวมความเจริญของอารยธรรมจีนออกมาเป็นข้อๆ ครูซักถามแล้วเขียนขึ้นกระดาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกศึกษา ดังนี้
 - การเมืองการปกครอง
 - เศรษฐกิจ

- สังคมวัฒนธรรม
 - ศิลปกรรม
 - วิทยาการ
 - การถ่ายทอดอารยธรรม
5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานที่ได้ศึกษาในรูปแบบที่ตนเองสนใจ
 6. ครูนำวีดิทัศน์เกี่ยวกับอารยธรรมลุ่มแม่น้ำห้วงเหอ ให้นักเรียนชม เพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับ อารยธรรมจีน

ชั่วโมงที่ 3-4

1. ให้นักเรียนดูภาพซากเมืองโบราณในอินเดีย (ฮาร์ป้า โมเฮนโจดาโร) แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า ภาพให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
2. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า อารยธรรมอินเดียที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง นักเรียนตอบและครู อธิบายเพิ่มเติม
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลาก เลือกหัวข้อ ดังนี้
 - การเมืองการปกครอง
 - เศรษฐกิจ
 - สังคมวัฒนธรรม
 - ศิลปกรรม
 - วิทยาการ
 - การถ่ายทอดอารยธรรมอินเดีย
4. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ศูนย์ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต หรือช่องทางอื่น แล้วจัดทำ เป็นโครงงานสำรวจอารยธรรมอินเดีย
5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษาที่หลักหลาย ครูและนักเรียนซักถามข้อสงสัย ครูอธิบาย เพิ่มเติม
6. นักเรียนกลุ่มเดิมทำภาพเกี่ยวกับอารยธรรมอินเดีย มาจัดนิทรรศการหลังห้องเรียน แล้วให้ นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันติชม และบันทึกความรู้
7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมอินเดีย จากนั้นให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันออก
เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบในใบงาน

ชั่วโมงที่ 5-6

- ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์การติดต่อระหว่างกันของโลกตะวันตกและโลกตะวันออก เช่น
 - เส้นทางสายไหม (Silk Road)
 - เส้นทางเครื่องเทศ (Spice Road)
- ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า โลกตะวันตกและโลกตะวันออกมีการติดต่อกันมาเป็นเวลา กว่า 2000 ปี ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ การทูต การสงคราม และการเผยแผ่ศาสนา การติดต่อกันทำให้มีการแลกเปลี่ยนอารยธรรมซึ่งกันและกัน
- ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุและรูปแบบการติดต่อ จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ
- ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการแลกเปลี่ยนอารยธรรมระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก
- ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใน ใบงาน
- ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์ข้อดีของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก แล้วบันทึก ลงในแบบบันทึกความรู้
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และบันทึกความรู้	แบบประเมินการบันทึกความรู้	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. จิกซอว์ภาพกำแพงเมืองจีน
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันออก
4. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. หอสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. หอเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบประเมินการบันทึกความรู้

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์				
2	การวิเคราะห์ที่อิทธิพลของอารมณ์โบราณ				
3	การวิเคราะห์การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก				
4	ความสมบูรณ์ของเนื้อหา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-16	4 หมายถึง ดีมาก
9-12	3 หมายถึง ดี
5-8	2 หมายถึง พอใช้
1-4	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

[illegible]

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง อารยธรรมตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเจริญทางอารยธรรมจีนและอารยธรรมอินเดีย พร้อมวิเคราะห์ว่า มีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร

[illegible]

เรื่อง อารยธรรมตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเจริญทางอารยธรรมจีนและอารยธรรมอินเดีย พร้อมวิเคราะห์ว่ามีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร

อารยธรรมจีน

1. ปรัชญาจีน (ลัทธิขงจื้อ) สอนให้คนในสังคมอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยทำหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติต่อผู้อื่นตามสถานภาพ
2. กระดาษและการพิมพ์ จีนได้ประดิษฐ์กระดาษและวิธีการพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสาร ซึ่งในปัจจุบันยังคงใช้วิธีการพิมพ์และกระดาษในการสื่อสารอยู่ แต่ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย
3. ดินปืน ชาวจีนค้นพบการใช้ประโยชน์จากดินปืนเมื่อหลายร้อยปีก่อน ซึ่งมนุษย์ในปัจจุบันได้นำดินปืนมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น อาวุธปืน ประทัด ดอกไม้ไฟ

อารยธรรมอินเดีย

1. พระพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย และแผ่ขยายไปยังเอเชียตะวันออก และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
2. วรรณคดีที่สำคัญ ได้แก่ มหาภารตและรามายณะ ได้มีอิทธิพลต่อวรรณกรรมของชาติต่างๆ
3. ภาษาฮินดีมีอิทธิพลอย่างมากต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการรับภาษาบาลีสันสกฤตมาประยุกต์ใช้ในการเขียนหนังสือ

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างและอธิบายเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารยธรรม

อารยธรรมที่โลกตะวันตกรับจากโลกตะวันออก

อารยธรรมที่โลกตะวันออกรับจากโลกตะวันตก

เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างและอธิบายเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารยธรรม

อารยธรรมที่โลกตะวันตกรับจากโลกตะวันออก

1. ด้านวิทยาศาสตร์ เช่น ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ เรขาคณิต พีชคณิต.....
2. ด้านปรัชญา คำสอน เช่น หลักปรัชญาของจิตที่เน้นการใช้เหตุผล ซึ่งได้มีอิทธิพลต่อก็คติยุโรป เช่น วอลแตร์ อดัม สมิธ.....
3. ด้านประดิษฐกรรม เช่น ผ้าไหม กระดาษ ดินปืน เข็มทิศ การต่อเรือ การใช้ทางเสือ เครื่องปั้นดินเผา.....
4. ด้านวัฒนธรรมการดำรงชีวิต เช่น วัฒนธรรมการดื่มชา สุนัขเครื่องเทศ.....

อารยธรรมที่โลกตะวันออกรับจากโลกตะวันตก

1. ด้านวิทยาศาสตร์ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตรีโกณมิติ เรขาคณิต พีชคณิต ความรู้ทางการแพทย์ เช่น การฉีด วัคซีน การผ่าตัด การศึกษาแบบตะวันตก.....
2. ด้านศิลปกรรม เช่น การปั้นหรือแกะสลักรูปเหมือนมนุษย์ การก่อสร้างโดม ประติมากรรม.....
3. ด้านปรัชญา คำสอน เช่น ปรัชญาการเมืองต่างๆ.....
4. ด้านประดิษฐกรรม เช่น รถยนต์ รถไฟ เครื่องบิน รถถัง อากาศยาน ระเบิดปรมาณู.....
5. ด้านวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ได้แก่ การแต่งกายแบบตะวันตก (ใส่สูทผูกเนคไท สวมกระโปรง..... สวมหมวก) การรับประทานอาหารแบบตะวันตก (ใช้ช้อนส้อม การดื่มกาแฟ ขนมปัง ขนมเค้ก).....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อารยธรรมของโลกยุคโบราณ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันตก	เวลา 6 ชั่วโมง

☐ สำคัญ / ความคิดรวบยอด

อารยธรรมสำคัญของโลกมักเริ่มต้นบริเวณลุ่มแม่น้ำ แต่ละอารยธรรมต่างมีลักษณะเฉพาะของตนเอง และมีอิทธิพลต่ออารยธรรมและความเจริญของมนุษย์ในยุคต่อมา

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออก กับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์อารยธรรมของโลกตะวันตกได้
2. สรุปพัฒนาการของอารยธรรมโลกตะวันตกได้
3. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโลกตะวันตกที่มีต่อโลกปัจจุบันได้

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่

- อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ไนล์ หว้างเหอสินธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

-

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค การจัดทีมแข่งขัน)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

ชั่วโมงที่ 1-2

10. ให้นักเรียนทบทวนขั้นตอนวิธีการทำงานประวัติศาสตร์โดยชักถามนักเรียนในแต่ละขั้นตอน เพื่อเตรียม
ความพร้อมของนักเรียนในการนำวิธีการทำงานประวัติศาสตร์มาใช้ในการศึกษาแหล่งอารยธรรม ของโลก ตะวันออกและอารยธรรมของโลกตะวันตก
11. ครูแสดงแผนที่โลก แล้วตั้งคำถามให้นักเรียนบอกแหล่งอารยธรรมสำคัญของโลกตั้งอยู่ที่ใดบ้าง นักเรียนตอบพร้อมชี้แผนที่ประกอบ
12. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ว่า มีปัจจัยใดบ้างที่สนับสนุนการสร้างอารยธรรมเหล่านั้น
13. ให้นักเรียนดูภาพอารยธรรมโบราณ ครูชักถามนักเรียนด้วยคำถามว่า เป็นรูปอะไร ทำให้เป็น เช่นนั้น (รูปภาพ แผนที่ ต้องมีความสอดคล้องกัน)
14. นักเรียนปรึกษากันหรือกันในเรื่องเกี่ยวกับภาพว่า ลักษณะภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศมีความสัมพันธ์กับการ เกิดอารยธรรมอย่างไร
15. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน ศึกษาทำข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการค้นคว้าเกี่ยวกับอารยธรรม โบราณ พร้อมกับนำเสนอรายชื่อหนังสือ แหล่งค้นคว้าให้เพื่อนฟัง นักเรียนคนอื่นชักถามข้อสงสัย
16. นักเรียนแจกข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งอารยธรรมให้เพื่อนกลุ่มอื่นทราบ
17. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ว่าหลักฐานที่นำมาใช้ในการศึกษามีความน่าเชื่อถือหรือไม่ อย่างไร แล้วร่วมกันอภิปรายในกลุ่มของตน
18. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการเกิดอารยธรรม

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูแสดงแผนที่ที่แสดงแหล่งอารยธรรมเมโสโปเตเมียให้นักเรียนดู แล้วซักถามนักเรียนว่า แหล่งอารยธรรมอยู่บริเวณใดได้บ้าง
ให้นักเรียนบอกพร้อมชี้แผนที่ประกอบ
7. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง ปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการตั้งถิ่นฐานในบริเวณลุ่มน้ำไทกริส-ยูเฟรทีส จากหนังสือเรียน
และหนังสืออ่านประกอบที่ครูเตรียมไว้ให้
8. ครูสุ่มเรียกนักเรียนบางกลุ่มออกมาสรุปสาระสำคัญให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง และเปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัย
9. นักเรียนกลุ่มเดิม ศึกษาเนื้อหาเพิ่มเติม ในประเด็นต่อไปนี้
 - มีกลุ่มคนใดบ้างที่เข้ามาอาศัยอยู่บริเวณนี้
 - แต่ละกลุ่มมีลักษณะเด่นเรื่องใด
 - พวกเขาเหล่านี้สร้างอารยธรรมใดให้กับโลกปัจจุบัน
10. ให้แต่ละกลุ่มนำเรื่องที่ตนศึกษามาเล่าให้เพื่อนกลุ่มอื่นฟัง ครูคอยซักถามและอธิบายเพิ่มเติม
11. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาของอารยธรรมเมโสโปเตเมีย

ชั่วโมงที่ 4-5

1. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง Prince of Egypt แล้วซักถามนักเรียนถึงแหล่งที่ตั้งของอารยธรรม อียิปต์
2. ครูสุ่มเรียกนักเรียนให้วิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์กับการสร้างอารยธรรมของอียิปต์ว่ามี อะไรบ้าง ครูอธิบายสรุปเพิ่มเติม
3. นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาเพิ่มเติมจากหนังสือเรียนในประเด็นที่กำหนด ดังนี้
 - อารยธรรมอียิปต์แบ่งเป็นเรื่องใดบ้าง
 - เปรียบเทียบอารยธรรมอียิปต์กับอารยธรรมเมโสโปเตเมีย เหมือนหรือต่างกัน อย่างไรบ้าง
15. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมอียิปต์ แล้วนำเสนอครูผู้สอน
16. ครูตรวจผลงานนักเรียนแต่ละกลุ่ม แก้ไขข้อผิดพลาด อธิบายเพิ่มเติมในสิ่งที่นักเรียนไม่เข้าใจ แล้วนำ ผลงานติดป้ายนิเทศในชั้นเรียน
17. ครูนำภาพเกี่ยวกับอารยธรรมกรีกให้นักเรียนดู สอบถามความรู้เกี่ยวกับภาพว่าเป็นอารยธรรมใด ตั้งอยู่ที่ใด ให้นักเรียนออกมาชี้แผนที่ประกอบ
18. นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์ถึงที่ตั้งกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ว่ามีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐานของชาวกรีก อย่างไร ครูซักถามและอธิบายเพิ่มเติม

คำตอบเกี่ยวกับอารยธรรมกรีก จากหนังสือเรียน กลุ่มละ 10 ข้อ แล้วนำมาให้ครูตรวจสอบความถูกต้อง

20. ครูส่งคำถามคำตอบคืน ให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันซักถามคำถามคำตอบ และแลกเปลี่ยนความรู้กับกลุ่มอื่น เพื่อเตรียมตัวในการแข่งขันตอบปัญหา
21. ครูจับเวลาขณะอ่านคำถามให้นักเรียนตอบลงในกระดาษคำตอบที่เตรียมไว้ (ตอบเป็นกลุ่ม)
22. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาตอบคำถามครั้งละ 1 คน (ทุกคนได้ตอบคำถามเท่ากัน)
23. นักเรียนตรวจคำตอบของเพื่อนจากเฉลยของครู ถ้าตอบถูกได้ 1 คะแนน แต่ถ้าตอบผิดได้ 0 คะแนน
24. ครูนำคะแนนของแต่ละคนที่ตอบคำถามมารวมเป็นคะแนนกลุ่ม กลุ่มใดได้คะแนนสูงสุด ครูกล่าวชมเชย แล้วนำคะแนนติดประกาศที่ป้ายนิเทศ
25. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารยธรรมกรีก

ชั่วโมงที่ 6

19. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4 คน คละกันตามความสามารถ แล้วช่วยกันตั้งคำถามและทำ
8. ให้นักเรียนชมวิดีโอเกี่ยวกับอาณาจักรโรมัน แล้วให้นักเรียนชี้แผนที่อาณาจักรโรมันพร้อมทั้งสรุป ความรู้ที่ได้จากการชมภาพยนตร์
9. ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ของอาณาจักรโรมันว่า มีอะไรบ้าง แตกต่างจากปัจจัยทาง ภูมิศาสตร์ของกรีกอย่างไร
10. นักเรียนศึกษาอารยธรรมโรมันจากสื่อที่ครูเตรียมไว้ให้ เช่น แผ่นพับ เอกสารประกอบการเรียน การ์ตูน เป็นต้น
แล้วให้นักเรียนสรุปเรื่องที่รู้ลงในใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันตก
11. ให้นักเรียนจัดอภิปรายกลุ่มย่อยในประเด็นที่ว่า อารยธรรมโรมันมีอิทธิพลต่ออารยธรรมตะวันตกจริงหรือไม่
12. นักเรียนอภิปรายตามประเด็นที่กำหนด โดยครูคอยให้ความช่วยเหลือให้การอภิปรายตรงประเด็นและ ได้สาระความรู้
13. ให้แต่ละกลุ่มสรุป บันทึก และนำเสนอผลการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนร่วมชั้น
14. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปความรู้ที่ได้จากเนื้อหา

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. แผนที่โลก / แผนที่แหล่งอารยธรรมเมโสโปเตเมีย
3. วิดีทัศน์ เรื่อง Prince of Egypt
4. วิดีทัศน์เกี่ยวกับอาณาจักรโรมัน
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

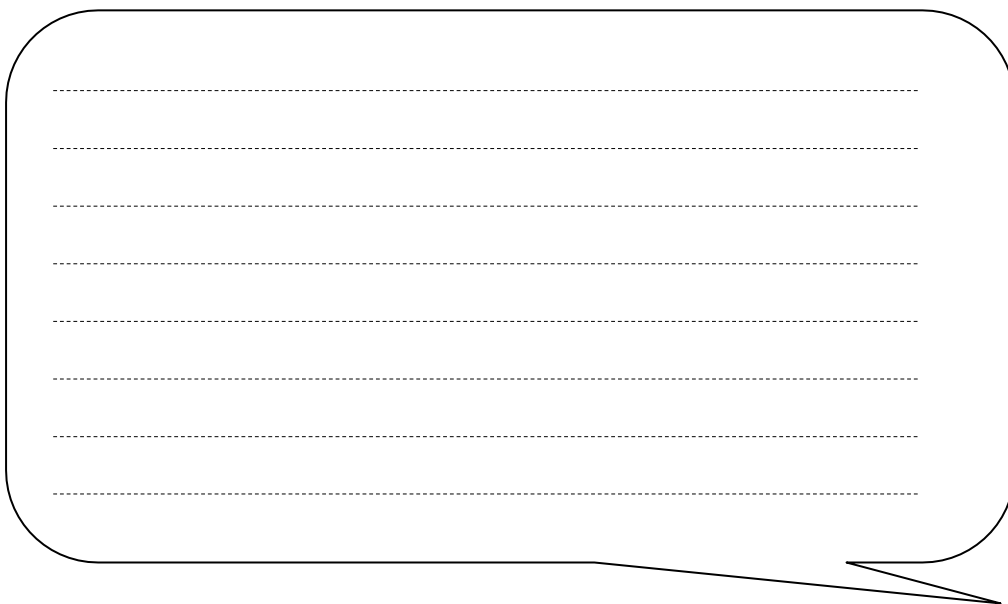
ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปอารยธรรมตะวันตกที่สนใจ 1 อารยธรรม พร้อมยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ และวาดภาพประกอบ

อารยธรรม.....

เฉลย

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง อารยธรรมตะวันตก

คำชี้แจง ให้นักเรียนสรุปอารยธรรมตะวันตกที่สนใจ 1 อารยธรรม พร้อมยกตัวอย่างมรดกทางวัฒนธรรมที่ปรากฏ และวาดภาพประกอบ

อารยธรรม

เฉลยตามคำตอบของนักเรียน โดยอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 อารยธรรมของโลกยุคโบราณ	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง อารยธรรมสำคัญของโลกตะวันออก	เวลา 6 ชั่วโมง

☐ สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกตะวันออก เป็นแหล่งที่มีความเจริญทางอารยธรรมมายาวนาน โดยเฉพาะอารยธรรมด้านศาสนา อารยธรรมบางอย่างได้ถ่ายทอดให้กับดินแดนใกล้เคียงและโลกตะวันตก ดังนั้นการติดต่อระหว่างโลกตะวันตก และโลกตะวันออกจึงมีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลก

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/1 วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ของโลก

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์อารยธรรมของโลกตะวันออก
2. สรุปพัฒนาการของอารยธรรมโลกตะวันออกได้
3. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโลกตะวันออกที่มีต่อโลกปัจจุบันได้
4. วิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก ที่มีผลต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงของโลก

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. อารยธรรมของโลกยุคโบราณ ได้แก่
 - อารยธรรมลุ่มแม่น้ำไทกริส-ยูเฟรทีส ในลุ่ม หว้างเหอ สินธุ และอารยธรรมกรีกโรมัน
2. การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก และอิทธิพลทางวัฒนธรรมที่มีต่อกัน และกัน

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ : เทคนิค กลุ่มสืบค้น)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูแจกจิ๋มขอม้าพม่าแบ่งเมืองจีนให้นักเรียนคนละ 1 ชิ้น แล้วให้นักเรียนนำแต่ละชิ้นมาต่อให้เป็นภาพ และบอกชื่อแหล่งอารยธรรมจีน พร้อมทั้งชี้ในแผนที่ประกอบ
2. ให้นักเรียนช่วยกันวิเคราะห์หว่า อารยธรรมจีน มีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยทางภูมิศาสตร์ด้วยหรือไม่ อย่างไร ครูใช้คำถามนำในการซักถาม
4. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มศึกษาเรื่อง อารยธรรมจีน จากหนังสือเรียน แล้วครูตั้งคำถามนำเพื่อ การศึกษา เช่น
 - อารยธรรมจีนเกี่ยวข้องกับเรื่องใด
 - อารยธรรมจีนมีความเจริญก้าวหน้ากว่าอารยธรรมอื่นๆในเรื่องใด
 - อารยธรรมจีนแพร่หลายไปยังบริเวณใกล้เคียงได้อย่างไร
 - ไทยรับอารยธรรมจีนในเรื่องใดบ้าง
4. นักเรียนรวบรวมความเจริญของอารยธรรมจีนออกมาเป็นข้อๆ ครูซักถามแล้วเขียนขึ้นกระดาน ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกศึกษา ดังนี้
 - การเมืองการปกครอง
 - เศรษฐกิจ
 - สังคมวัฒนธรรม
 - ศิลปกรรม
 - วิทย์การ

- การถ่ายทอดอารมณ์
- 5. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาเสนอผลงานที่ได้ศึกษาในรูปแบบที่ตนเองสนใจ
- 6. ครูฉายวิดีโอเกี่ยวกับอารมณ์กลุ่มแม่น้ำห้วยเหอ ให้นักเรียนชม เพื่อสรุปความรู้เกี่ยวกับ อารมณ์ธรรมจีน

ชั่วโมงที่ 3-4

3. ให้นักเรียนดูภาพซากเมืองโบราณในอินเดีย (ฮาร์ป้า โมเฮนโจดาร์โ) แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่า ภาพให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง
 4. ครูตั้งคำถามถามนักเรียนว่า อารมณ์อินเดียที่นักเรียนรู้จักมีอะไรบ้าง นักเรียนตอบและครู อธิบายเพิ่มเติม
 3. ครูแบ่งนักเรียนเป็นกลุ่ม คละกันตามความสามารถ แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลาก เลือกหัวข้อ ดังนี้
 - การเมืองการปกครอง
 - เศรษฐกิจ
 - สังคมวัฒนธรรม
 - ศิลปกรรม
 - วิทยาการ
 - การถ่ายทอดอารมณ์อินเดีย
 4. ให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าในห้องสมุด ศูนย์ค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต หรือช่องทางอื่น แล้วจัดทำ เป็นโครงงานสำรวจอารมณ์อินเดีย
 5. ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานการศึกษาที่หาลำหลาย ครูและนักเรียนซักถามข้อสงสัย ครูอธิบาย เพิ่มเติม
 6. นักเรียนกลุ่มเดิมทำภาพเกี่ยวกับอารมณ์อินเดีย มาจัดนิทรรศการหลังห้องเรียน แล้วให้ นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันติชม และบันทึกความรู้
 7. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เกี่ยวกับอารมณ์อินเดีย จากนั้นให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.1
- เรื่อง อารมณ์ธรรมตะวันออก เสร็จแล้วครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบใบงาน

ชั่วโมงที่ 5-6

7. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างเหตุการณ์การติดต่อระหว่างกันของโลกตะวันตกและโลกตะวันออก เช่น
 - เส้นทางสายไหม (Silk Road)
 - เส้นทางเครื่องเทศ (Spice Road)
8. ครูอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า โลกตะวันตกและโลกตะวันออกมีการติดต่อกันมาเป็นเวลา กว่า 2000 ปี ด้วยเหตุผลทางเศรษฐกิจ การทูต การสงคราม และการเผยแผ่ศาสนา การติดต่อกันทำให้มีการแลกเปลี่ยนอารยธรรมซึ่งกันและกัน
9. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสาเหตุและรูปแบบการติดต่อ จากหนังสือเรียนและแหล่ง การเรียนรู้อื่นๆ
10. ให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างการแลกเปลี่ยนอารยธรรมระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก
11. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ ในใบงาน
12. ครูให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์อิทธิพลของอารยธรรมโบราณ และการติดต่อระหว่าง
โลกตะวันออกกับโลกตะวันตกที่มีผลต่อพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลก แล้วบันทึก ลงในแบบบันทึกความรู้
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 3

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และบันทึกความรู้	แบบประเมินการบันทึกความรู้	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. จิกซอว์ภาพกำแพงเมืองจีน
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง อารยธรรมตะวันออก
4. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. หอสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. หอเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบประเมินการบันทึกความรู้

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	ประเด็นสำคัญในการวิเคราะห์				
2	การวิเคราะห์อิทธิพลของอารมณ์โบราณ				
3	การวิเคราะห์การติดต่อระหว่างโลกตะวันออกกับโลกตะวันตก				
4	ความสมบูรณ์ของเนื้อหา				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
13-16	4 หมายถึง ดีมาก
9-12	3 หมายถึง ดี
5-8	2 หมายถึง พอใช้
1-4	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ				การแสดงความคิดเห็น				การรับฟังความคิดเห็น				การตั้งใจทำงาน				การร่วมปรับปรุงผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง อารยธรรมตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเจริญทางอารยธรรมจีนและอารยธรรมอินเดีย พร้อมวิเคราะห์ว่า มีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร

อารยธรรมจีน

[illegible]

อารยธรรมอินเดีย

This image shows a vertical rectangular sheet of white paper designed for handwriting practice. It features ten sets of horizontal dashed lines, evenly spaced from top to bottom. Each set consists of two short, parallel dashes, creating a series of open spaces for writing letters or words. The lines are light gray and extend across the full width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

เรื่อง อารยธรรมตะวันออก

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างความเจริญทางอารยธรรมจีนและอารยธรรมอินเดีย พร้อมวิเคราะห์ว่ามีอิทธิพลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร

อารยธรรมจีน	อารยธรรมอินเดีย
1. ปรัชญาจีน (ลัทธิขงจื้อ) สอนให้คนในสังคมอาศัยอยู่ร่วมกันอย่างเป็นสุข โดยทำหน้าที่ของตนเอง และปฏิบัติต่อผู้อื่นตามสถานภาพ 2. กระดาษและการพิมพ์ จีนได้ประดิษฐ์กระดาษและวิธีการพิมพ์ขึ้นเพื่อใช้ในการสื่อสาร ซึ่งในปัจจุบันยังคงใช้วิธีการพิมพ์และกระดาษในการสื่อสารอยู่ แต่ได้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย 3. ดินปืน ชาวจีนค้นพบการใช้ประโยชน์จากดินปืนเมื่อหลายร้อยปีก่อน ซึ่งมนุษย์ในปัจจุบันได้นำดินปืนมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น อาวุธปืน ประทัด ดอกไม้ไฟ	1. พระพุทธศาสนา และศาสนาพราหมณ์-ฮินดูมีต้นกำเนิดมาจากประเทศอินเดีย และแผ่ขยายไปยังเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 2. วรรณคดีที่สำคัญ ได้แก่ มหาภารตมหากาพย์และรามายณะ ได้มีอิทธิพลต่อวรรณกรรมของชาติต่างๆ 3. ภาษาฮินดีมีอิทธิพลอย่างมากต่อประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยการรับภาษาบาลีสันสกฤตมาประยุกต์ใช้ในการเขียนหนังสือ

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างและอธิบายเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารยธรรม

อารยธรรมที่โลกตะวันตกรับจากโลกตะวันออก

อารยธรรมที่โลกตะวันออกรับจากโลกตะวันตก

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง การแลกเปลี่ยนอารยธรรม

คำชี้แจง ให้นักเรียนยกตัวอย่างและอธิบายเกี่ยวกับการติดต่อระหว่างโลกตะวันตกและโลกตะวันออก ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางอารยธรรม

อารยธรรมที่โลกตะวันตกรับจากโลกตะวันออก

1. ด้านวิทยาการ เช่น ความรู้ทางด้านคณิตศาสตร์ เรขาคณิต พีชคณิต
2. ด้านปรัชญา คำสอน เช่น หลักปรัชญาของจิตที่เน้นการใช้เหตุผล ซึ่งได้อิทธิพลต่อก็คิยุโรป เช่น วอลแตร์ อดัม สมิธ
3. ด้านประดิษฐกรรม เช่น ฟ้าไหม กระดาษ ดินปืน เหมืองดี การต่อเรือ การใช้ทางเสือ เครื่องปั้นดินเผา
4. ด้านวัฒนธรรมการดำรงชีวิต เช่น วัฒนธรรมการดื่มชา สีนค้ำเครื่องเทศ

อารยธรรมที่โลกตะวันออกรับจากโลกตะวันตก

1. ด้านวิทยาการ เช่น ความรู้เกี่ยวกับตรีโกณมิติ เรขาคณิต พีชคณิต ความรู้ทางการแพทย์ เช่น การฉีดยา วัคซีน การผ่าตัด การศึกษาแบบตะวันตก
2. ด้านศิลปกรรม เช่น การปั้นหรือแกะสลักรูปเหมือนมนุษย์ การก่อสร้างโดม ประตูโค้ง
3. ด้านปรัชญา คำสอน เช่น ปรัชญาการเมืองต่างๆ
4. ด้านประดิษฐกรรม เช่น รถยนต์ รถไฟ เครื่องปั้น รถถัง อาวุธปืน ระเบิดปรมาณู
5. ด้านวัฒนธรรมการดำรงชีวิต ได้แก่ การแต่งกายแบบตะวันตก (ใส่สูทผูกเนคไท สวมกระโปรง สวมหมวก) การรับประทานอาหารอ่าวแบบตะวันตก (ใช้ช้อนส้อม การดื่มกาแฟ ขนมปัง ขนมเค้ก)

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์ประวัติศาสตร์ต่อโลกยุคปัจจุบัน

ประวัติศาสตร์สากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 เวลาเรียน 14 ชั่วโมง

☐ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

ม.4-6/3 วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีป อเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

☐ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เหตุการณ์สำคัญในโลกตะวันตกและตะวันออก การขยายและการล่าอาณานิคมของประเทศในยุโรปไปยังทวีป อเมริกา แอฟริกา และเอเชียส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัย ปัจจุบัน

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

- เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น
 - ระบอบศักดินาสวามิภักดิ์
 - สงครามครูเสด
 - การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์
 - การสำรวจทางทะเล
 - การปฏิรูปศาสนา
 - การปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - แนวคิดเสรีนิยม แนวคิดจักรวรรดินิยม แนวคิดชาตินิยม
- การขยาย การล่าอาณานิคม และผลกระทบ
- ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 20

3.2 สารการเรียนรู้ท้องถิ่น

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การทำแผนผังเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน

การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ระเบิดปิวคัล
2. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สงครามครูเสด
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม
4. ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
5. ใบงานที่ 3.2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
6. สังเกตการนำเสนอผลงานที่หน้าชั้น
7. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 การประเมินหลังเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

7.4 การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินแผนผังเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน

แบบประเมินแผนพบเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลก ปัจจุบัน	เขียนวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบันได้ ถูกต้อง ชัดเจน และ ครบถ้วนทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบันได้ ถูกต้อง ชัดเจนเป็น ส่วนใหญ่ และครบทุกประเด็น	เขียนวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ได้ถูกต้อง แต่มี ความบกพร่องบ้าง ประเด็น	เขียนวิเคราะห์เหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน ได้บ้างประเด็น และมีความบกพร่องมาก
2. การวิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพล ของประเทศในยุโรป	อธิบายผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยัง ทวีปต่างๆ ได้อย่าง ชัดเจนมีเหตุผล เหมาะสม	อธิบายผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยัง ทวีปต่างๆ ได้อย่าง ชัดเจนมีเหตุผล เหมาะสมเป็นส่วนใหญ่	อธิบายผลกระทบของการขยาย อิทธิพลของประเทศในยุโรปไป ยังทวีปต่างๆ ได้ อย่างชัดเจนมีเหตุผลเป็นบ้าง ประเด็น	อธิบายผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีป ต่างๆ ไม่ชัดเจน มีเหตุผลเป็นบ้าง ประเด็น
3. การเรียบเรียงเนื้อหา	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดีมาก มีความ สละสลวย ใช้ภาษาได้เหมาะสม เข้าใจ ง่าย	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดี เป็นส่วนใหญ่ ใช้ภาษาได้เหมาะสม เข้าใจง่าย	เรียบเรียงเนื้อหาได้ดีเป็นบ้างตอน แต่ มีความบกพร่องในการใช้คำในการ สื่อสาร	เรียบเรียงเนื้อหาได้ไม่ดี อ่านเข้าใจ ยาก
4. รูปแบบ	รูปแบบมีความสวยงาม ดึงดูดความ สนใจได้ดี มีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่	รูปแบบมีความสวยงาม ดึงดูดความ สนใจ มีความสร้างสรรค์ แปลกใหม่	รูปแบบมีความสวยงาม แต่ไม่มี ความแปลกใหม่	รูปแบบไม่สวยงาม ไม่มีความ สร้างสรรค์ และเป็นรูปแบบที่ พบได้ทั่วไป

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	ดีมาก
11-13	ดี
8-10	พอใช้
5-7	ปรับปรุง

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

กิจกรรมที่ 1	เหตุการณ์สำคัญในสมัยกลาง	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดวิเคราะห์, กระบวนการกลุ่ม	เวลา 4 ชั่วโมง

1. ครูเปิดวิดีโอเกี่ยวกับสงครามครูเสด หรือระบอบฟิวดัลให้นักเรียนชม ภายหลังจากชมเสร็จแล้ว ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เกิดการคิดวิเคราะห์
2. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับระบอบฟิวดัลและสงครามครูเสด จากหนังสือเรียน และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
3. ให้ทุกกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อที่จะทำการศึกษาค้นคว้า กลุ่มละ 1 หัวข้อ
4. ทุกกลุ่มประชุมเพื่อระดมสมองสรุปเหตุการณ์วางแผนศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กลุ่มของตนได้รับ
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเริ่มตั้งแต่กลุ่มที่ 1- 4
6. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง ระบอบฟิวดัล และใบงานที่ 1.2 เรื่อง สงครามครูเสด
7. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับระบอบฟิวดัลและสงครามครูเสด
8. ครูเล่าประวัติของฟรันเซสโก เปตรัก้า ชาวอิตาลี ผู้ที่มีชีวิตอยู่ในสมัยที่มีการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ให้นักเรียนฟัง
9. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เพิ่มเติม โดยครูกำหนดประเด็นการศึกษาค้นคว้า
10. นักเรียนและครูสรุปความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

กิจกรรมที่ 2	เหตุการณ์สำคัญในสมัยใหม่ - ปัจจุบัน	
	วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	เวลา 6 ชั่วโมง

1. ครูนำภาพเจ้าชายเฮนรี รัชนาวีก คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เฟอร์ดินานด์ แมกเจลแลน มาให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบในประเด็นคำถาม
2. นักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม สมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ แล้วให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อ ครูชี้แจงให้ทุกกลุ่มทราบว่าเมื่อแต่ละกลุ่ม ได้รับหัวข้อไปแล้ว ให้ไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
3. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมความพร้อม 5 นาที จากนั้นเริ่มจากกลุ่มที่ 1-4 ตามลำดับ
4. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิบัติ ทางวิทยาศาสตร์ และการปฏิวัติอุตสาหกรรมเพื่อเป็นการทบทวนความรู้
5. ครูนำวิดิทัศน์เกี่ยวกับการปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 มาให้นักเรียนชม ภายหลังกการชมวิดิทัศน์ ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ
6. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์
7. ครูให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับลัทธิเสรีนิยม ลัทธิจักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม และลัทธิสังคมนิยม จากหนังสือเรียน
8. ให้นักเรียนภายในห้องจับคู่กัน และทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม
9. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และ สังคมนิยม

กิจกรรมที่ 3	ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในคริสต์ศตวรรษที่ 20 - ปัจจุบัน	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม, กระบวนการคิดวิเคราะห์	เวลา 4 ชั่วโมง

1. ครูนำวิดีโอเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 หรือสงครามโลกครั้งที่ 2 มาให้นักเรียนชม แล้วครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์
 2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความขัดแย้งของมนุษยชาตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ละครกันตามความสามารถ ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลขกลุ่ม เพื่อศึกษาในหัวข้อที่กำหนด
 3. ครูให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ
 4. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความพร้อมในการค้นหาข้อมูลตามที่ครูมอบหมาย โดยซักถามถึงวิธีการทำ ข้อมูลและการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบภายในกลุ่ม
 5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็น เพิ่มเติม
 6. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินการนำเสนอผลงานของกลุ่มต่างๆ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำ ผลงานไปจัดที่ป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
 7. ให้นักเรียนกลุ่มเดิมทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
 8. ครูนำบัตรคำเกี่ยวกับองค์กรขององค์การต่างๆ เช่น UN EU NATO OPEC APEC WTO UNESCO ASEAN เป็นต้น มาให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามถามให้นักเรียนตอบ
 9. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากนั้นให้จับคู่กันเป็น 3 คู่ โดยแต่ละคู่รับผิดชอบศึกษาค้นคว้า ตามหัวข้อที่กำหนดให้
 10. ครูสนทนากับนักเรียนในกลุ่มถึงความพร้อมของแต่ละคู่ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือ ของมนุษยชาติที่กำหนดให้
 11. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันเล่าเรื่องราวรอบวงในหัวข้อที่ตนได้รับมอบหมายให้เพื่อนฟัง จนทุกคนมี ความเข้าใจเนื้อหาสำคัญทั้งหมด
 12. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันวิเคราะห์เกี่ยวกับความร่วมมือของมนุษยชาติลงในใบงานที่ 3.2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ
 13. ให้นักเรียนทำแผนพบเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน
- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

□ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. วิดีทัศน์เกี่ยวกับสงครามครูเสด หรือระบอบฟิวดัล
3. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789
4. วิดีทัศน์เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1-2
5. เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู
6. ใบงาน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ราชบัณฑิตยสถาน
4. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 4

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

1. ในระบอบฟิวดัล บุคคลใดเป็นผู้ที่มีฐานะสูงสุดและต่ำที่สุด ก. ขุนนาง-อัศวิน
ข. กษัตริย์-ขุนนาง
ค. กษัตริย์-ข้าวนำและทาสติดที่ดิน ง. ขุนนาง-
ข้าวนำและทาสติดที่ดิน
2. ข้อใดเป็นสาเหตุที่ทำให้ระบอบฟิวดัลเสื่อมอำนาจลงในสังคมยุโรป ก. เกิดสงครามครูเสด
ข. ขุนนางแย่งชิงอำนาจกันเองภายใน
ค. ข้าวนำและทาสติดที่ดินพากันประท้วง
ง. กษัตริย์สั่งยุบอำนาจและดูแลขุนนางและราษฎรโดยตรง
3. เหตุใดชาวคริสต์และชาวมุสลิมจึงต้องทำสงครามแย่งชิงดินแดนปาเลสไตน์ ก. เป็นเมืองท่าที่เหมาะสมแก่การค้าขาย
ข. เป็นเมืองที่มีอำนาจมากที่สุดในยุโรป
ค. เป็นเมืองที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์
ง. เป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์โดยเป็นที่ประสูติของพระเยซู
4. สงครามครูเสดส่งผลต่อยุโรปหลายประการ ยกเว้น ข้อใด ก. ทำลายระบอบฟิวดัล
ข. เกิดการปฏิรูปศาสนา
ค. เกิดการฟื้นฟูตัวทางการเมือง
ง. เกิดการแลกเปลี่ยนศิลปวิทยาการ
5. ภาพโมนา ลิซา เป็นผลงานของศิลปินคนใด
ก. ราฟาเอล
ข. มาซัคซิโอ
ค. ไมเคิล แองเจโล
ง. ลีโอนาร์โด ดา วินชี
6. ข้อใด ไม่ได้มีส่วนส่งเสริมให้เกิดการสำรวจทางทะเล ก. ผลประโยชน์ทางการค้า
ข. การอุปถัมภ์ของกษัตริย์ ค.
องค์กรคริสต์ศาสนจักร
ง. ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ

7. ข้อใดคือผลงานสำคัญของคริสโตเฟอร์ โคลัมบัส ก.

การค้นพบทวีปอเมริกา

ข. การค้นพบทวีปออสเตรเลีย

ค. การเดินเรือรอบโลกเป็นครั้งแรก

ง. การเดินทางมาถึงอินเดียเป็นครั้งแรก

8. ข้อใดเป็นผลของการสำรวจทางทะเลด้านสังคม ก.

การผูกขาดการค้าเครื่องเทศ

ข. เกิดการปฏิวัติทางนิเวศวิทยา

ค. การทำลายวัฒนธรรมพื้นเมืองในพื้นที่ต่างๆ

ง. การยึดครองดินแดนต่างๆ ในทวีปอเมริกาใต้และเอเชีย

9. เหตุผลของการปฏิรูปศาสนาในข้อใดที่แตกต่างจากข้ออื่น ก.

การแยกออกเป็นนิกายอังกฤษ

ข. การปฏิรูปศาสนาของพวกอูเกอโน ค.

การปฏิรูปศาสนาของมาร์ติน ลูเธอร์ ง.

การปฏิรูปศาสนาของจอห์น คาลวิน

10. การปฏิรูปศาสนาส่งผลต่อโลกปัจจุบันอย่างไร ก.

กษัตริย์มีอำนาจสูงสุดแต่ผู้เดียว

ข. การมีเสรีภาพในการนับถือศาสนา

ค. นักบวชไม่มีอิทธิพลต่อชาวยุโรปอีกต่อไป

ง. นิกายโรมันคาทอลิกเป็นนิกายทางศาสนาที่ดีที่สุดในโลก

11. ผู้ค้นพบทฤษฎีสัญจรว่าคือใคร ก. เรอเน

เดส์การ์ตส์

ข. โจฮันเนส เคปเลอร์ ค. กาลิเลโอ

กาลิเลโอ ง. นิโคลัส โคเปอร์นิคัส

12. ข้อใด ไม่ใช่ ผลของลัทธิจักรวรรดินิยมที่มีต่อดินแดนต่างๆ ที่ตกเป็นอาณานิคม ก. การบังคับให้ปลูกพืชเศรษฐกิจ

ข. การถูกปกครองอย่างกดขี่เข้มงวด ค.

การบังคับให้นับถือคริสต์ศาสนา

ง. การได้รับอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตก

13. ลัทธิจักรวรรดินิยมในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 มีจุดประสงค์หลักเพื่ออะไร ก. ต้องการขยายอำนาจ

ข. ต้องการตลาดค้าขาย

ค. ต้องการสินค้าแปลกใหม่ ง.

ต้องการแสวงหาโคโลเนียล

14. ข้อใด ไม่ใช่ วิธีการแก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน ก. ปลูกต้นไม้ให้มาก

ข. ใช้ถุงพลาสติกรีไซเคิล

ค. ขับรถในการเดินทางอยู่เสมอ ง.

ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อไม่ใช้งาน

15. หากน้ำมันมีราคาสูงขึ้น บุคคลใดที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด ก. ประชาชน

ข. บริษัทขนส่ง

ค. บริษัทผลิตสินค้า

ง. ประเทศผู้ผลิตน้ำมัน

เฉลย

1. ค	2. ก	3. ง	4. ข	5. ง
6. ค	7. ก	8. ค	9. ก	10. ข
11. ง	12. ค	13. ก	14. ค	15. ง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในสมัยกลาง	เวลา 4 ชั่วโมง

☐สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

ระบบการปกครองแบบฟิวดัลหรือระบอบศักดินาสวามิภักดิ์ อำนาจที่แท้จริงตกอยู่ในมือของขุนนาง
ตามแนวแคว้นและคริสตจักรได้มีอิทธิพลทางจิตใจของชาวยุโรป จนกระทั่งเกิดสงครามครูเสดขึ้น ทำให้อำนาจ ของขุนนาง
ลดลงและกษัตริย์มีอำนาจมากขึ้นจนสามารถสถาปนารัฐประจำชาติได้สำเร็จ

☐ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. สรุปเหตุการณ์ของระบอบฟิวดัลและสงครามครูเสดได้
2. วิเคราะห์เหตุการณ์และผลกระทบของระบอบฟิวดัลและสงครามครูเสดได้
3. สรุปเหตุการณ์เกี่ยวกับการฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้
4. วิเคราะห์เหตุการณ์เกี่ยวกับการฟื้นฟูศิลปวิทยาการได้

☐สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น

- ระบอบศักดินาสวามิภักดิ์
- สงครามครูเสด
- การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

- กระบวนการสืบค้นข้อมูล

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูเปิดวิดีโอเกี่ยวกับสงครามครูเสด หรือระบอบพิวตัลให้นักเรียนชม ภายหลังจากชมเสร็จแล้ว ครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิดวิเคราะห์ว่า
 - เป็นเหตุการณ์ใด
 - เกิดขึ้นในช่วงเวลาใด
 - ส่งผลสำคัญต่อโลกปัจจุบันอย่างไร
2. เมื่อนักเรียนตอบแล้ว ครูจึงเฉลยคำตอบแล้วอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่าระบอบพิวตัลและสงครามครูเสดเป็นเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในสมัยกลางที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของชาวยุโรปทั้งด้าน

การเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยระบอบพิวตัลเป็นการปกครองแบบกระจายอำนาจ ที่อำนาจอยู่ที่ขุนนางมีใช้ษัตริย์

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นทาสติดที่ดินและดำรงชีวิตอยู่ในเขต แมนเนอร์ของขุนนาง จนกระทั่งเกิดสงครามครูเสด ทำให้ระบอบพิวตัลถูกทำลายลงมีการแลกเปลี่ยนวิทยาการต่างๆ ระหว่างโลกตะวันตกกับโลกตะวันออก
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม และให้สมาชิกกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับระบอบพิวตัลและสงครามครูเสด จากหนังสือเรียน และแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ
4. ให้ทุกกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อที่จะทำการศึกษาค้นคว้า กลุ่มละ 1 หัวข้อ ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ระบอบพิวตัล
 - กลุ่มที่ 2 ระบบเศรษฐกิจแบบแมนเนอร์
 - กลุ่มที่ 3 สาเหตุของสงครามครูเสด
 - กลุ่มที่ 4 ผลของสงครามครูเสด
5. ทุกกลุ่มประชุมเพื่อระดมสมองวางแผนศึกษาค้นคว้าตามหัวข้อที่กลุ่มของตนได้รับ

6. ครูนัดหมายให้ทุกกลุ่มเตรียมส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนในชั่วโมงต่อไป

ชั่วโมงที่ 3

1. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยเริ่มตั้งแต่กลุ่มที่ 1, 2, 3 และ 4 ตามลำดับ
เมื่อแต่ละกลุ่มนำเสนอเสร็จแล้ว เปิดโอกาสให้กลุ่มอื่นซักถามข้อสงสัยและอธิบาย จนเข้าใจ
จากนั้นครูคัดเลือกผลงานที่ดีที่สุดไปติดที่ป้ายนิเทศของชั้นเรียน
2. ครูแจกใบงานที่ 1.1 เรื่อง ระเบิดพิวตัล และใบงานที่ 1.2 เรื่อง สงครามครูเสด ให้นักเรียนทำ
เสร็จแล้วครูและนักเรียนช่วยกันเฉลยคำตอบ
3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับระเบิดพิวตัลและสงครามครูเสด

ชั่วโมงที่ 4

1. ครูเล่าถึงประวัติของฟรันเซสโก เปตรากา ชาวอิตาลี ผู้ที่มีชีวิตอยู่ในสมัยที่มีการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ ให้นักเรียนฟัง
แล้วให้นักเรียนช่วยกันยกตัวอย่างผลงานสำคัญที่ทำให้เขาเป็นที่รู้จัก ของคนทั่วโลก
2. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง การฟื้นฟูศิลปวิทยาการ จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เพิ่มเติม โดยครูกำหนดประเด็นการศึกษา
ดังนี้
 - สาเหตุของการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - ลักษณะของการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ
 - มรดกทางวัฒนธรรม
3. ให้นักเรียนร่วมกันสรุปประเด็นความรู้ โดยครูคอยอธิบายเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง
4. นักเรียนและครูช่วยกันสรุปความรู้เกี่ยวกับการฟื้นฟูศิลปวิทยาการ

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. วิทัศน์เกี่ยวกับสงครามครูเสด หรือระบอบพิวตัล
3. เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู
4. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง ระบอบพิวตัล
5. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง สงครามครูเสด

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ราชบัณฑิตยสถาน
4. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการทำงาน				มีความรับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาดเรียบร้อย				ผลสำเร็จของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก ดี
13 - 16	พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู

เรื่อง สงครามครูเสด

สงครามครูเสดเป็นสงครามศาสนาระหว่างชาวคริสต์กับชาวมุสลิมที่เข้ามายุึดครองนครเยรูซาเล็ม ซึ่งเป็นนครศักดิ์สิทธิ์ที่ชาวคริสต์พากันไปจาริกแสวงบุญมาตั้งแต่ต้นคริสตกาล สงครามครูเสดเกิดขึ้นประมาณ 8 ครั้ง เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1096-1270 (แต่ในบางความคิดเห็นอาจมีมากกว่านี้ถึง 10 ครั้ง) ดังนี้

สงครามครูเสดครั้งที่ 1 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1096-1099 ผู้ที่เข้าร่วมสงครามส่วนใหญ่เป็นขุนนาง และประชาชน ไม่มีกษัตริย์เข้าร่วมด้วย จึงไม่มีแสนยานุภาพทางการรบเท่าที่ควร ใช้อาวุธเท่าที่จะทำได้ ขาดระเบียบวินัยและเสบียงอาหาร ในระหว่างเดินทางจึงล้มตายเป็นจำนวนมาก และถูกพวกเติร์กตีแตกพ่าย ง่ายดาย

ต่อมาได้มีการรวมกันขึ้นใหม่ประกอบด้วยอศวินและทหารภายใต้การคุมทัพของเจ้าผู้ครองนครต่างๆ ในยุโรป จึงมีความพร้อมมากกว่าที่พ่ายแพ้ในคราวแรก ในช่วงแรก ทัพครูเสดได้ เมืองต่างๆตามทาง รวมทั้ง เมืองอันติออก (Antioch) เมืองหลวงของซีเรีย จากนั้นจึงมุ่งตรงไปยังนครเยรูซาเล็มซึ่งขณะนั้นตกเป็นของ อียิปต์ ทัพครูเสดจึงได้นครเยรูซาเล็มเมื่อ ค.ศ. 1099 และตั้งก๊อดเฟรย์แห่งบูยอนยอง (Godfrey of Bouillon) ดยุกแห่งแคว้นลอร์เรนภาคใต้เป็นกษัตริย์ปกครอง ส่วนนครครูเสดก็ได้แยกย้ายกันกลับบ้าน

สงครามครูเสดครั้งที่ 2 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1147-1149 หลังจากสงบศึกมาได้หลายสิบปี ชาวมุสลิม ก็ยกทัพเข้ามารุกรานอีก ชาวคริสต์จึงรวบรวมกองทัพขึ้นมายุึดการนำของพระเจ้าคอนราดที่ 3 แห่งเยอรมนี กับพระเจ้าหลุยส์ที่ 7 แห่งฝรั่งเศส แต่ก็ถูกชาวมุสลิมตีแตกพ่ายก่อนถึงนครเยรูซาเล็ม ต่อมาเมื่อ ค.ศ. 1187 สุลต่าน ซาลาดินจึงตีนครเยรูซาเล็มกลับคืนไปได้ภายหลัง

สงครามครูเสดครั้งที่ 3 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1189-1192 ทัพครูเสดครั้งนี้ประกอบด้วยพระเจ้าเฟรเดอริก บาบารอสซาแห่งเยอรมนี (Frederick Barbarossa) พระเจ้าริชาร์ดใจสิงห์ (Richard the Lionhearted) พระเจ้าฟิลิป ออกลัสตัส แห่งฝรั่งเศส แต่เนื่องจากพระเจ้าเฟรเดอริกทรงจมน้ำสิ้นพระชนม์ใน ค.ศ. 1190 ส่วน พระเจ้าฟิลิปกับพระเจ้าริชาร์ดใจสิงห์ทรงขัดแย้งกันอยู่เสมอ จึงไม่สามารถยึดนครเยรูซาเล็มได้ นอกจากนั้น พระเจ้าริชาร์ดทรงมีความสัมพันธ์อันมิตรกับสุลต่าน ซาลาดิน ทั้งสองต่างยอมรับฝีมือซึ่งกันและกัน จึงได้มีการเจรจาทันทีเป็นครั้งแรกโดยต่างฝ่ายต่างรักษาสันติกันอย่างเคร่งครัด

สงครามครูเสดครั้งที่ 4 ประมาณ ค.ศ. 1202-1204 โดยสันตะปาปาอินโนเซนต์ที่ 3 ได้รวบรวมพวกครู เสดให้ไปตีนครเยรูซาเล็มกลับคืนมา แต่พวกครูเสดกลับเข้าตีกรุงคอนสแตนติโนเปิลและเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น จักรวรรดิละตินแห่งคอนสแตนติโนเปิล ใน ค.ศ. 1261 เจ้าผู้ครองนครรัฐชื่อ ไมเคิล 팔าเออัส ได้แย่งกรุง

คอนสแตนตินเปิดมำจำพวกละติน ทำให้จักรวรรดิละตินถูกยุบสลายไป กล่าวได้ว่าสงครามครั้งนี้ไม่ได้เป็น การทำเพื่อศาสนาแต่เป็นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวแทน

สงครามครูเสดครั้งที่ 5 ประมาณ ค.ศ. 1218-1221 สงครามครั้งนี้ มีผู้นำเป็นกษัตริย์ฮังการี ชื่อ แอนดรูที่ 2 ได้ยกทัพไปรบกับพวกมุสลิมในอียิปต์ และยึดเมืองดามัสกัสได้ แต่ในที่สุดก็ถูกยึดกลับคืนได้

สงครามครูเสดครั้งที่ 6 เกิดขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1228-1229 ผู้นำทัพ คือ พระเจ้าเฟรเดอริกที่ 2 แห่ง จักรวรรดิโรมันอันศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้ถูกสันตะปาปาเกรกอรีที่ 9 ขับไล่ออกจากตำแหน่งจักรพรรดิเพราะไม่ยอมไป รบ โดยได้มีการเจรจาทำการทูตกับพวกมุสลิม สุลต่านอียิปต์จึงยินยอมให้พระเจ้าเฟรเดอริกที่ 2 ครอบครองเมืองเยรูซาเล็มได้โดยไม่ต้องทำสงคราม แต่นคร เยรูซาเล็มก็ถูกมุสลิมตีกลับคืนไปได้

สงครามครูเสดครั้งที่ 7 ค.ศ. 1248-1254 พวกมองโกลนำโดยเจงกิสข่าน ได้ขยายอิทธิพลทั่วเอเชีย รวมถึงกรุงแบกแดด สันตะปาปาจึงชักชวนให้ชาวคริสต์เดินทางไปทำสงครามกับพวกมุสลิมอีก แต่ชาวยุโรป ต่างรู้สึกเบื่อหน่ายกับสงครามที่ไม่ให้ประโยชน์มากเท่าใดนัก อย่างไรก็ตาม พระเจ้าหลุยส์ที่ 9 แห่งฝรั่งเศสได้ รวบรวมทัพครูเสดขึ้นและสามารถยึดเมืองดามัสกัสของอียิปต์ได้ แต่ยังไม่พียงทัพไปถึงกรุงไคโรก็ถูก กองทัพสุลต่านโจมตีจนต้องยอมแพ้ ส่วนพระองค์ถูกจับเป็นเชลย แต่ได้รับการไถ่ตัวคืนด้วยเงินจำนวนมาก

สงครามครูเสดครั้งที่ 8 ค.ศ. 1270 พระเจ้าหลุยส์ที่ 9 แห่งฝรั่งเศสทรงเป็นผู้นำทัพอีกครั้ง แต่เมื่อยก ทัพไปถึงเมืองตูนีสในแอฟริกาเหนือก็เกิดกาฬโรคระบาด ทำให้พระองค์ทรงประชวรและสวรรคตก่อนทำการ รบ พวกครูเสดที่รอดได้เดินทางกลับฝรั่งเศส ส่วนพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดแห่งอังกฤษได้เดินทางไปยังปาเลสไตน์แต่ไม่ ประสบความสำเร็จ สุดท้ายได้เดินทางกลับอังกฤษและขึ้นเป็นกษัตริย์เอ็ดเวิร์ดที่ 1 นับเป็นการทำสงครามครั้ง สุดท้ายในดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์

กล่าวได้ว่าความล้มเหลวของกองทัพครูเสดเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น การขาดผู้นำบังคับบัญชาที่มีอำนาจสูงสุด การทะเลาะวิวาทภายในกองทัพ รวมทั้งการแสวงหาประโยชน์ ส่วนตนมากกว่าทำเพื่อศาสนา

เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู

เรื่อง การปฏิรูปศาสนาของฝ่ายคาทอลิก

การปฏิรูปศาสนาของฝ่ายคาทอลิกหรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า การต่อต้านการปฏิรูปศาสนา (Counter Reformation) เป็นการต่อต้านการปฏิรูปศาสนาของฝ่ายโปรเตสแตนต์ของสันตะปาปา คณะบาทหลวงเยซุอิต กษัตริย์ผู้ครองแผ่นดินและเจ้าผู้ครองรัฐที่เคร่งครัดในศาสนา เริ่มตั้งแต่ ค.ศ. 1545 และสิ้นสุดลงใน ค.ศ. 1563 ดังมีเหตุการณ์สำคัญดังนี้

1. การจัดตั้งสมาคมนิวกษัตริย์ (Jesuits) ใน ค.ศ. 1534 ผู้ก่อตั้ง คือ นักบุญอิกเนเชียส โลโยลา (St. Ignatius Loyola) ชาวสเปน สมาคมนิวกษัตริย์ใช้เป็นเพียงสมาคมของพระเท่านั้น แต่เป็นกองทัพที่มีระเบียบ วินัยเคร่งครัด หัวหน้าของสมาคมจะดำรงตำแหน่งเป็นนายพลที่ทำหน้าที่บังคับบัญชาบาทหลวง เจ้าคณะ มณฑล จังหวัดและตำบลตามลำดับ ขึ้นตรงต่อสันตะปาปา ส่วนสมาชิกสมาคมต้องปฏิญาณตนว่าจะยึดมั่นต่อ สัญญา 4 ประการ ได้แก่ รักษาความบริสุทธิ์ ความยากจน ความอ่อนน้อมต่อสันตะปาปา และเชื่อฟังนายพลของสมาคม คณะบาทหลวงจะจัดตั้งวิทยาลัยในสเปน อิตาลี โปรตุเกส เยอรมนีตอนใต้ ฝรั่งเศส เพื่อสอน ความรู้สำคัญๆ เช่น มานุษยวิทยา ภาษาลาติน ละตินโบราณ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย นอกจากนี้ สมาคมนิวกษัตริย์ยังส่งบาทหลวงออกไปเผยแผ่ศาสนาไปยังดินแดนต่างๆ ด้วย จากการปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ส่งผลให้ดินแดนหลายแห่งที่นับถือนิกายโปรเตสแตนต์หันกลับมานับถือนิกายคาทอลิกดั้งเดิม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสมาคมนี้ไม่มีระเบียบแบบและไม่มีวิธีการปกครองแบบสมาคมศาสนาทั่วไป จึง ไม่ได้รับการยอมรับจากกลุ่มศาสนาที่เกิดขึ้นก่อน แต่สมาคมก็ได้รวบรวมชาวคาทอลิกให้เป็นปึกแผ่น ซึ่งตรงกันข้ามกับฝ่ายโปรเตสแตนต์ที่แตกสาขากันไปเรื่อยๆ

2. การจัดตั้งศาลศาสนา (The Inquisition) เพื่อพิจารณาลงโทษผู้ที่กระทำการนอกรีตโดยวิธีการ เผาทั้งเป็น จุดประสงค์สำคัญนอกจากสร้างความหวั่นเกรงให้แก่พวกคาทอลิกแล้ว ยังป้องกันมิให้ความคิด นอกรีตเผยแพร่เข้าไปในหมู่คาทอลิก วิธีการนี้ใช้มากในสเปนและอิตาลี

3. การประชุมทางศาสนาที่เมืองเตรนต์ (Council of Trent) ทางเหนือของอิตาลี ระหว่าง ค.ศ. 1545-1563 ผู้จัดให้มีการประชุม คือ สันตะปาปาปอลที่ 3 โดยมีจุดประสงค์เพื่อ กำหนดข้อปฏิบัติในนิกายคาทอลิกและปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้ง กำหนดข้อปฏิบัติให้ผู้นับถือคาทอลิกปฏิบัติ โดยที่ประชุมได้ข้อตกลงร่วมกันว่า สันตะปาปา คือ ประมุขของศาสนา บาทหลวงจะเป็นผู้ประกาศคำสอนทางศาสนา มีการยอมรับการแปลคัมภีร์เป็น ภาษาลาตินเท่านั้น และมีสิ่งที่ต้องปรับปรุงแก้ไข คือ ห้ามขายใบบุญได้บ้างและการขายตำแหน่งทางศาสนา มีการกำหนดระเบียบวินัยและยกมาตรฐานการศึกษาของพระและบางครั้งควรใช้ภาษาท้องถิ่น ในการเทศน์เพื่อให้ประชาชนเข้าใจง่ายมากขึ้น นอกจากนี้ยังมีการทำบัญชีรายชื่อต้องห้าม (Index of Black List) ที่ผู้เคร่งศาสนาไม่ควรอ่าน ต่อมาภายหลังได้มีการประชุมห้ามการขายและซื้อ

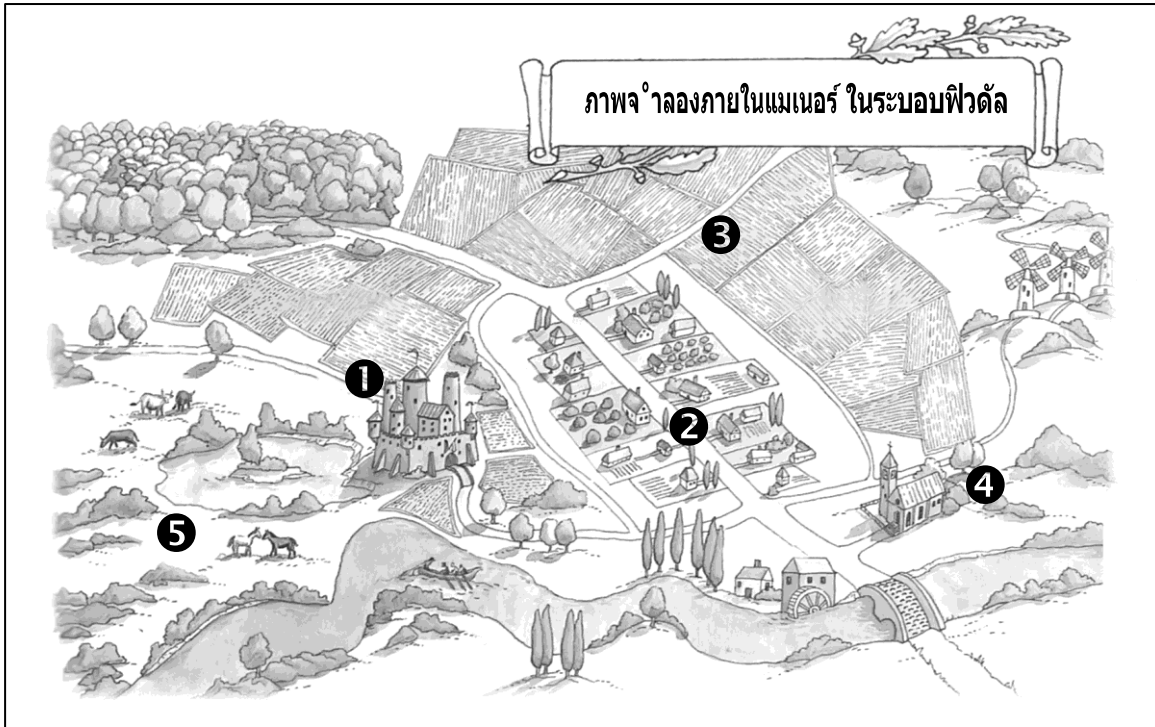
หนังสือเรื่องคำสอนที่ไม่ปรากฏนามผู้แต่ง ห้ามอ่านหนังสือของอีรัสมุส (Erasmus) หนังสือที่ได้รับ การอนุญาตให้จัดพิมพ์ได้บนปกจะต้องปรากฏคำว่า “ไม่ขัดข้องถ้าจะพิมพ์หนังสือนี้” หรือ “อนุญาตให้ จัดพิมพ์ได้”

ภายหลังคำสนจักรคำทอลิกมีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแล้วก็ได้สร้างความเลื่อมใสศรัทธา มากขึ้น ช่วยป้องกันการเกิดนิกายโปรเตสแตนต์ในบางประเทศ เช่น สเปน อิตาลี โปรตุเกสเพิ่มขึ้น ส่งผล ให้นิกายคำทอลิกยังคงดำรงอยู่ต่อมาและมีผู้นับถือมากกว่านิกายอื่น

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง ระบอบฟิวดัล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพจำลองภายในแมนเนอร์ในระบอบฟิวดัล แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

1. ให้นักเรียนระบุตำแหน่งตามหมายเลขต่อไปนี้

หมายเลข 1 คือ

หมายเลข 2 คือ

หมายเลข 3 คือ

หมายเลข 4 คือ

หมายเลข 5 คือ

2. ภายในแมนเนอร์ หมายเลข 1 และ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

3. หมายเลข 4 มีความสำคัญต่อสังคมพืชรัดอย่างไร

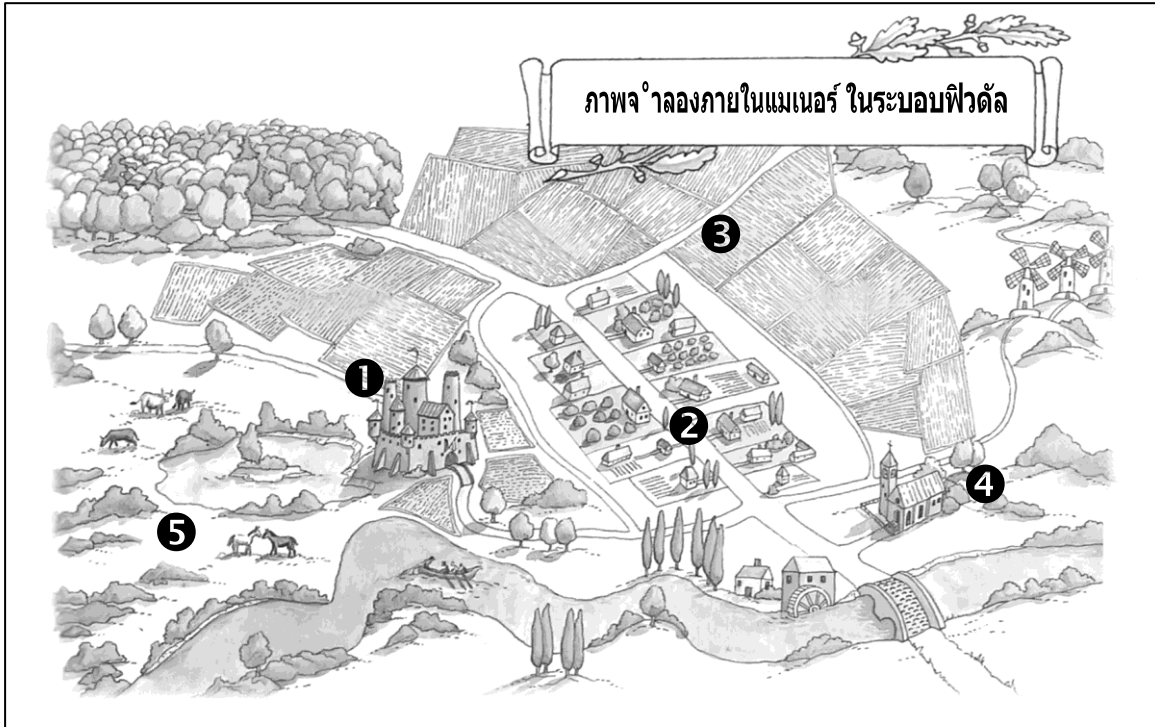
[illegible]

4. ในปัจจุบันอิทธิพลของระบอบฟิวดัลยังคงเหลือให้เห็นอยู่หรือไม่ อย่างไร

[illegible]

เรื่อง ระบอบฟิวดัล

คำชี้แจง ให้นักเรียนดูภาพจำลองภายในแมนเนอร์ในระบอบฟิวดัล แล้วตอบคำถามที่กำหนดให้ถูกต้อง

- ให้นักเรียนระบุตำแหน่งตามหมายเลขต่อไปนี้
 หมายเลข 1 คือ ปราสาทของขุนนางเจ้าของที่ดิน
 หมายเลข 2 คือ หมู่บ้านของชาวนาและทำสติดที่ดิน
 หมายเลข 3 คือ ทุ่งนา
 หมายเลข 4 คือ โบสถ์
 หมายเลข 5 คือ ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์
- ภายในแมนเนอร์ หมายเลข 1 และ 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
ในระบอบฟิวดัล ขุนนางเจ้าของแมนเนอร์และชาวนาและทำสติดที่ดินจะมีภาระผูกพันกันและกัน กล่าวคือ..
ขุนนางจะให้ความคุ้มครองและให้ที่อยู่อาศัยแก่ชาวนาและทำสติดที่ดินในแมนเนอร์ของตน ส่วนชาวนาและทำสติดที่ดินจะตอบแทนขุนนางโดยเป็นผู้ทำไร่ไถนาบนที่ดินของขุนนาง และ ทำงานบริการอื่นๆ เช่น สร้างถนน บ่อน้ำ สะพาน โรงเรียน เป็นต้น

3. หมายเลข 4 มีความสำคัญต่อสังคมพลัดอย่างไร

..... โปสท์เป็นศูนย์กลางของชุมชน มีอยู่ทุกแฉะเนอร์ โดยจะเ็นำพหหลวงทำหน้าทึ่สั่งสอนอบรม จิตใจผู้คนที่อาศัยอยู่ในแฉะเนอร์
..... ร่มทั้งใช้เป็นสถานที่ในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และสวดมนต์ภาวนา

[illegible]

4. ในปัจจุบันอิทธิพลของระบบฟิวต์ด้อยังคงเหลือให้เห็นอยู่หรือไม่ อย่างไร

..... ยังคงหลงเหลือให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน โดยจะเป็นอิทธิพลทำวัฒนธรรม ดังจะเห็นได้จาก ตำแหน่งของขุนนางต่างๆ เช่น ดุ๊ก บารอน เอิร์ล เซอร์ เป็นต้น รวมทั้งข้อปฏิบัติของอัศวิน ที่ต้องให้เกียรติและปกป้องคุ้มครองสตรี

[illegible]

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง สงครามครูเสด

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสงครามครูเสดให้ถูกต้องและได้ใจความ

สงครามครูเสด

สาเหตุ

ผลที่เกิดขึ้น

จากความขัดแย้งทางศาสนาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ให้นักเรียนเสนอแนะวิธีการป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้น

เรื่อง สงครามครูเสด

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นคำถามเกี่ยวกับสงครามครูเสดให้ถูกต้องและได้ใจความ

สงครามครูเสด

สาเหตุ

1. ความขัดแย้งเรื่องดินแดนปาเลสไตน์
2. อิทธิพลของศาสนาจักร.....
3. ผลประโยชน์ทางการเมือง.....
4. ความขัดแย้งเรื่องความเชื่อทางศาสนา
5. ความต้องการแสวงโชค.....

ผลที่เกิดขึ้น

1. สล่านักษัตริย์เข้มแข็งมากขึ้น อำนาจ ของขุนนางลดลง
- ...
2. การค้าขายตัว เกิดเมืองการค้าสำคัญ
3. ระบอบฟิวดัลถูกทำลาย.....
4. มีการแพร่หลายของวิทยาการต่างๆ
- ทั้งของอิสลามและกรีก-โรมัน

จากความขัดแย้งทางศาสนาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ให้นักเรียนเสนอแนะวิธีการป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงมากขึ้น

วิธีการป้องกันมิให้เกิด

ความขัดแย้งรุนแรงมีหลายวิธี เช่น ทุกฝ่ายร่วมกันแสวงหาสันติวิธีโดยการประชุมอภิปรายร่วมกันเพื่อหาทางออก และควรปลูกฝังเยาวชนในประเทศให้เกิดความรู้ความเข้าใจทางศาสนาอย่างถูกต้อง เห็นความสำคัญของการเคารพสิทธิในชีวิตมนุษย์ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทางศาสนาร่วมกัน เป็นต้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง เหตุการณ์สำคัญในสมัยใหม่-ปัจจุบัน	เวลา 6 ชั่วโมง

☐สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์โลกมีความสำคัญต่อพัฒนาการและวิวัฒนาการของมนุษยชาติ
มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้เพื่อจะได้เข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

☐ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส.4.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

ม.4-6/3 วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในทวีปยุโรป ไปยังทวีปอเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. วิเคราะห์เหตุการณ์เกี่ยวกับการสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์ และการปฏิวัติอุตสาหกรรมได้
2. อธิบายลักษณะของลัทธิเสรีนิยม ลัทธิจักรวรรดินิยม และลัทธิชาตินิยมได้
3. วิเคราะห์อิทธิพลของลัทธิเสรีนิยม ลัทธิจักรวรรดินิยม และลัทธิชาตินิยมที่มีต่อโลกได้

☐สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เช่น
 - การสำรวจทางทะเล
 - การปฏิรูปศาสนา
 - การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์
 - การปฏิวัติอุตสาหกรรม
 - แนวคิดเสรีนิยม แนวคิดจักรวรรดินิยม แนวคิดชาตินิยม
2. การขยาย การล่าอาณานิคม และผลกระทบ

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดวิเคราะห์
- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนแบบบรรยาย วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูนำภาพเจ้าชายเฮนรี ราชนาวิก คริสโตเฟอร์ โคลัมบัส เฟอร์ดินานด์ แมกเจลแลน มำให้นักเรียนดู แล้วให้นักเรียนช่วยกันตอบในประเด็นคำถามต่อไปนี้
 - เป็นภาพของบุคคลใด
 - เป็นชนชาติใด
 - บุคคลดังกล่าวอยู่ในช่วงสมัยใด
 - มีบทบาทสำคัญทางประวัติศาสตร์อย่างไร
2. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าบุคคลเหล่านี้มีความสำคัญต่อประวัติศาสตร์ตะวันตกในหลายด้านซึ่งทำให้ยุโรปมีการเปลี่ยนแปลงไปจากสมัยกลางที่อยู่ใต้อิทธิพลของคริสตจักร ทำให้ยุโรปเจริญก้าวหน้า จนกลายเป็นประเทศมหาอำนาจของโลก
3. นักเรียนแบ่งเป็น 4 กลุ่ม สมาชิกแต่ละกลุ่มเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ
4. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อ ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 การสำรวจทางทะเล
 - กลุ่มที่ 2 การปฏิรูปศาสนา
 - กลุ่มที่ 3 การปฏิวัติทางวิทยาศาสตร์

- กลุ่มที่ 4 การปฏิบัติต่อสาธารณชน
- 5. ครูชี้แจงให้ทุกกลุ่มทราบว่าเมื่อแต่ละกลุ่มได้รับหัวข้อไปแล้ว ให้ไปศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก หนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และเตรียมนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ชั่วโมงที่ 3-4

1. ครูชักถามนักเรียนแต่ละกลุ่มเกี่ยวกับความพร้อมในการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเตรียมความพร้อม 5 นาที จากนั้นเริ่มจากกลุ่มที่ 1-4 ตามลำดับ ระหว่างที่กลุ่มที่ 1 นำเสนอเสร็จ ให้เปิดโอกาสให้เพื่อนกลุ่มอื่นซักถามข้อสงสัยและเสนอแนะ เพิ่มเติม ทำเช่นนี้จนครบทั้ง 4 กลุ่ม
3. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับการสำรวจทางทะเล การปฏิรูปศาสนา การปฏิบัติ ทางวิทยาศาสตร์ และการปฏิบัติต่อสาธารณชน เพื่อเป็นการทบทวนความรู้ทั้งหมด

ชั่วโมงที่ 5-6

1. ครูนำวีดิทัศน์เกี่ยวกับการปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 มาให้นักเรียนชม ภายหลังกการชมวีดิทัศน์แล้ว ครูตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบว่า
 - เป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับอะไร
 - เกิดขึ้นที่ใด
 - มีสาเหตุมาจากอะไรและส่งผลอย่างไร
2. ครูอธิบายให้นักเรียนเข้าใจว่า การปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789 เพื่อล้มล้างการปกครองระบอบ สมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีส่วนก่อให้เกิดแนวคิดเสรีนิยมและต่อมาถึงได้แผ่ขยายไปยังดินแดนอื่นๆ ทั่วยุโรป โดยเสรีนิยมเป็นหลักการพื้นฐานในการดำเนินการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งยัง สร้างความรู้สึกให้ประชาชนรักและภาคภูมิใจในชาติของตน จนเกิดความร่วมมือร่วมใจกันสร้าง ชาติขึ้น และชาตินิยมได้ใช้ความเหนียวแน่นของเผ่าพันธุ์ในการเข้าไปรุกรานดินแดนอื่นที่ด้อยกว่า 3. ครูให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับลัทธิเสรีนิยม ลัทธิจักรวรรดินิยม ลัทธิชาตินิยม และลัทธิสังคมนิยม จากหนังสือเรียน
4. ให้นักเรียนภายในห้องจับคู่กัน อาจจะเป็นชายกับชาย หญิงกับหญิง หรือชายกับหญิง และแจก ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม ให้แต่ละคู่ร่วมกัน ระดมความคิด เปรียบเทียบความแตกต่างของลัทธิทั้ง 4 และอภิปรายที่มีต่อโลกลงใน ใบงาน
5. ครูสุ่มเรียกตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน 4-5 คู่ โดยครูคอยชี้แนะและเปิดโอกาสให้

นักเรียนซักถามข้อสงสัย

6. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และ สังคมนิยม

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. วิดีทัศน์เกี่ยวกับการปฏิวัติฝรั่งเศส ค.ศ. 1789
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้อง

[illegible]

	ลักษณะสำคัญของแนวคิด	อิทธิพลที่มีต่อโลก
ลัทธิ ขำตินิยม		
ลัทธิ สังคมนิยม		

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง ลัทธิเสรีนิยม จักรวรรดินิยม ชาตินิยม และสังคมนิยม คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์ประเด็นที่กำหนดให้ถูกต้อง

แนวคิด	ลักษณะสำคัญของแนวคิด	อิทธิพลที่มีต่อโลก
ลัทธิเสรีนิยม	เป็นแนวคิดที่ให้องค์บุคคลมีเสรีภาพ ทั้งทางด้านการเมืองการปกครอง และเศรษฐกิจภายใต้กฎหมาย ซึ่งเกิดขึ้นในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 18 ----- ----- ----- -----	ก่อให้เกิดการเรียกร้องการปกครองระบอบ..... ประชาธิปไตยแบบรัฐสภาที่ประชาชนมีส่วนร่วม ในการปกครองประเทศ โดยมีรัฐธรรมนูญเป็น กฎหมายสูงสุด เช่นในฝรั่งเศสได้มีการปฏิรูป กฎหมายการเลือกตั้งใน ค.ศ. 1824 และ 1830 หรือ อังกฤษใช้ พ.ร.บ. ปฏิรูประบบการเลือกตั้งสมาชิก รัฐสภาครั้งใหญ่ ค.ศ. 1832 .. นอกจากนี้ในช่วง... เศรษฐกิจ ระบบการค้าเสรีได้ทำให้ชนชั้นกลางมี บทบาทมากขึ้นทั้งการเมือง การค้าเติบโตมากขึ้น
ลัทธิจักรวรรดินิยม	เป็นนโยบายการขยายอำนาจเพื่อความ ดินแดนอื่นที่อ่อนแอกว่า ทั้งการเข้าครอบครองดินแดน การเข้าควบคุม ทั้งด้านเศรษฐกิจและการเมือง ซึ่ง เกิดขึ้นในกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ----- ----- ----- ----- ----- ----- -----	ทำให้ทวีปมหาอำนาจยุโรปต่างๆ เข้าไปยึดครอง ดินแดนในทะเลเป็นอาณานิคม โดยอ้างว่าเป็นภาระ ของคนผิวขาวในการนำอารยธรรมที่สูงกว่า..... ไ ปเผยแพร่ ทำให้ชาวพื้นเมืองได้รับอิทธิพลทั้ง วัฒนธรรมตะวันตก เช่น การนับถือคริสต์ศาสนา กำมะตั่ววันตก.. การศึกษาแบบตะวันตก การให้ ชาวพื้นเมืองปลูกพืชเศรษฐกิจเพื่อแสวงหากำไร..จน นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่างประเทศ การศึกษาแบบ ตะวันตก .. ทำให้เกิดชนวนการชาตินิยมขึ้น .. ในเวลาต่อมา .. ----- -----

	ลักษณะสำคัญของแนวคิด	อิทธิพลที่มีต่อโลก
ลัทธิ ขำตินิยม	เป็นความรู้สึกรักชาติ.....รักประเทศ รู้สึกภาคภูมิใจที่เกิดมาเป็นพลเมือง. ของชาติหรือประเทศนั้นๆ.....จึงท.า ให้เกิดความรู้สึกผูกพัน.....ห่วงแหน และร่วมกันปกป้องรักษาความ.....เป็นชาติ ซึ่งเกิดขึ้นในช่วง..คริสต์ศตวรรษที่.19..... ----- -----	ได้กระตุ้นให้คนแดนต่างๆ.เกิดความรักความเป็นชาติขึ้น เช่น. การรวมชาติเยอรมนี. การรวมชาติอิตาลี.....ทั้ง ยังทำให้ชนกลุ่มน้อยต่างๆ.พากันเคลื่อนไหวแยกตัว จากปกครองของคนต่างชาติ.เช่น. การก่อ การปฏิวัติของชาวฮังการีต่อจักรวรรดิออสเตรีย. ค.ศ. 1848.. ตลอดจนนำไปสู่การทำลายล้างเผ่าพันธุ์อื่น.. เพื่อแสดงยิ่งใหญ่ของชาติตน. ดังเห็นการฆ่าล้าง เผ่าพันธุ์ชาวยิวของนาซีเยอรมันในช่วงสงครามโลก ครั้งที่ 2. เป็นต้น.....
ลัทธิ สังคมนิยม	เป็นแนวคิดที่เน้นความเสมอภาคทั้ง. ทำสังคมและเศรษฐกิจ.....เป็นสังคมที่ บุคคลแต่ละคนทำงานให้แก่สังคม.. ส่วนรวมอย่างเต็มกำลังความสามารถ. และสังคมก็ให้การตอบแทนแต่ละคน.. ตามที่แต่ละบุคคลต้องทำ..... ----- ----- ----- ----- -----	ขบวนการสังคมนิยมและขบวนการแรงงานที่..... ยอมรับในแนวคิดมีบทบาทสำคัญในการเคลื่อนไหวทำ การเมืองและพยายามผลักดันการก่อการปฏิวัติล้ม แบบรัสเซีย . รัสเซียสามารถสร้างระบอบสังคมนิยม ขึ้นได้สำเร็จ. และเป็นประเทศมหาอำนาจภายหลัง สงครามโลกครั้งที่ 2 .. ทั้งยังสร้างแนวความคิด..... ลัทธิคอมมิวนิสต์ขึ้น..... ที่เรียกว่า แนวความคิดสังคมนิยม..... ----- ----- ----- -----

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในคริสต์ศตวรรษที่ 20 - ปัจจุบัน	เวลา 4 ชั่วโมง

☐ **สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด**

การเกิดความขัดแย้งและความรุนแรงหลายเหตุการณ์ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ทำให้ทั่วโลกหันมาให้ความสำคัญและร่วมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

☐ **ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้**

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/2 วิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญต่างๆ ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองเข้าสู่โลกสมัยปัจจุบัน

ม.4-6/3 วิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรปไปยังทวีป อเมริกา แอฟริกา และเอเชีย

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. อธิบายความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติโดยสังเขปได้
2. วิเคราะห์ความร่วมมือและความขัดแย้งที่ส่งผลต่อมนุษยชาติในโลกได้

☐ **สาระการเรียนรู้**

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

ความร่วมมือและความขัดแย้งของมนุษยชาติในโลกคริสต์ศตวรรษที่ 20

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน**

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม, กระบวนการคิดวิเคราะห์)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูนำวิดีโอเกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1 หรือสงครามโลกครั้งที่ 2 มาให้นักเรียนชม แล้วครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ดังนี้
 - สาเหตุของความขัดแย้งเกิดจากอะไร
 - เกิดขึ้นที่ไหน
 - ส่งผลต่อมนุษย์และโลกโดยรวมอย่างไร
2. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปถึงความขัดแย้งของมนุษย์ชาตินับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีอยู่ มากมายหลายเหตุการณ์ โดยมีสาเหตุแตกต่างกันไป แต่ผลจากความขัดแย้งก็ก่อให้เกิดการสูญเสีย ทั้งชีวิตและทรัพย์สินของผู้คนจำนวนมาก
3. ครูแบ่งนักเรียนเป็น 4 กลุ่ม ละครกันตามความสามารถ จากนั้นเลือกประธาน รองประธาน เลขานุการ และให้สมาชิกในกลุ่มแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบกัน
4. ให้ตัวแทนกลุ่มออกมาจับสลากหมายเลขกลุ่มเพื่อศึกษาในหัวข้อต่อไปนี้
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษาเรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 1
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษาเรื่อง สงครามโลกครั้งที่ 2
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษาเรื่อง สงครามเย็น
 - กลุ่มที่ 4 ศึกษาเรื่อง สงครามอิรัก
5. ครูให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าข้อมูล จากหนังสือเรียนและแหล่งการเรียนรู้อื่นๆ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต และให้นักเรียนนำเสนอผลงานในช่วงต่อไป โดยเปิดโอกาสให้สมาชิก ในกลุ่มระดมสมองในการวางแผนการทำงาน

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูสนทนากับนักเรียนถึงความพร้อมในการค้นหาข้อมูลตามที่ครูมอบหมาย โดยซักถามถึงวิธีการหา ข้อมูลและการแบ่งหน้าที่กันรับผิดชอบภายในกลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยกลุ่มอื่นแสดงความคิดเห็น เพิ่มเติม
3. นักเรียนและครูร่วมกันประเมินการนำเสนอผลงานของกลุ่มต่างๆ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำ ผลงานไปจัดป้ายนิเทศหน้าชั้นเรียน
4. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปสำคัที่สำคัญที่ได้ศึกษามา และให้นักเรียนกลุ่มเดิมทำใบงานที่ 3.1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ เมื่อทำเสร็จแล้วให้ตรวจสอบความถูกต้องร่วมกัน

ชั่วโมงที่ 4

1. ครูนำบัตรคำเกี่ยวกับอักษรย่อขององค์การต่างๆ เช่น UN EU NATO OPEC APEC WTO UNESCO ASEAN เป็นต้น มาให้นักเรียนดู แล้วตั้งคำถามถามนักเรียน ดังนี้
 - อักษรย่อนี้ย่อมาจากองค์การอะไร
 - องค์การแต่ละแห่งเป็นความร่วมมือในระดับใด
 - องค์การเหล่านี้จัดตั้งขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์อะไร
2. เมื่อนักเรียนตอบเรียบร้อยแล้ว ครูอธิบายสรุปให้นักเรียนเข้าใจว่าองค์การต่างๆ เหล่านี้เกิดจาก ความร่วมมือกันของประเทศต่างๆ ในโลก ทั้งที่อยู่ในภูมิภาคเดียวกันและต่างภูมิภาคกัน โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นร่วมกันของประเทศสมาชิก
3. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 6 คน จากนั้นให้จับคู่กันเป็น 3 คู่ โดยแต่ละคู่รับผิดชอบหัวข้อ ดังนี้
 - คู่ที่ 1 ศึกษาเรื่อง องค์การสหประชาชาติ หรือยูเอ็น
 - คู่ที่ 2 ศึกษาเรื่อง สหภาพยุโรป หรืออีู
 - คู่ที่ 3 ศึกษาเรื่อง สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน
4. ครูสนทนากับนักเรียนในกลุ่มถึงความพร้อมของแต่ละคู่ในการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความร่วมมือของมนุษยชาติที่กำหนดให้ว่าได้ข้อมูลมาจากแหล่งใด มีอุปสรรคในการทำงานหรือไม่ อย่างไร ตลอดจนวิธีการแบ่งงานกันในการค้นคว้าข้อมูล
5. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันเล่าเรื่องราวลงในหัวข้อที่ตนได้รับมอบหมายให้เพื่อนฟังทุกคน เข้าใจเนื้อหาสำคัทั้งหมด
6. ให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามเกี่ยวกับความร่วมมือของมนุษยชาติลงในใบงานที่ 3.2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

7. ให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอใบงานที่ได้ร่วมกันทำหน้าชั้นเรียน ทีละกลุ่มจนครบทุกกลุ่ม โดยครูช่วยเสนอแนะเพิ่มเติมให้สมบูรณ์
8. ให้นักเรียนทำแผ่นพับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 4

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 3.1	ใบงานที่ 3.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 3.2	ใบงานที่ 3.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแผ่นพับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลก ปัจจุบัน	แบบประเมินแผ่นพับเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผล ต่อโลกปัจจุบัน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. วีดิทัศน์เกี่ยวกับสงครามโลกครั้งที่ 1-2
3. ใบงานที่ 3.1 เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ
4. ใบงานที่ 3.2 เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด หรือห้องสมุดประชาชน
2. สำนักหอสมุดแห่งชาติ
3. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบประเมินแผนปฏิบัติการสำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่มีผลต่อโลกปัจจุบัน				
2	การวิเคราะห์ผลกระทบของการขยายอิทธิพลของประเทศในยุโรป				
3	การเรียบเรียงเนื้อหา				
4	รูปแบบ				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)
...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
14-16	4 หมายถึง ดีมาก
11-13	3 หมายถึง ดี
8-10	2 หมายถึง พอใช้
5-7	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	4	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	3	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้	2	คะแนน	
การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู

เรื่อง บิมสเทค

กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจบิมสเทค (BIMSTEC) ก่อตั้งขึ้นตามปฏิญญากรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน พ.ศ. 2540 โดยในขั้นต้นสมาชิกประกอบด้วย บังกลาเทศ ศรีลังกา อินเดีย และไทย ภายใต้ชื่อ BIST-EC ต่อมาได้รับสหภาพพม่าเข้าเป็นสมาชิกอย่างเป็นทางการในวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ. 2540 พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อกรอบความร่วมมือเป็น BIMST-EC ภายหลังต่อมามีสมาชิกเพิ่มอีก 2 ประเทศ ได้แก่ เนปาล และภูฏาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาค และเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ร่วมกัน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศสมาชิก กำหนดให้มีความร่วมมือ ในสาขาหลัก 6 สาขา ได้แก่ การค้าและการลงทุน เทคโนโลยี การคมนาคมและสื่อสาร พลังงาน การท่องเที่ยว การประมง โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของประเทศสมาชิกจำแนกตามสาขาความร่วมมือ ดังนี้

- บังกลาเทศ เป็นผู้นำสำหรับการค้าและการลงทุน
- ศรีลังกาเป็นผู้นำสำหรับเทคโนโลยี
- อินเดียเป็นผู้นำสำหรับการคมนาคมและสื่อสาร และการท่องเที่ยว
- สหภาพพม่าเป็นผู้นำสำหรับพลังงาน
- ไทยเป็นผู้นำสำหรับการประมง บิมสเทคมีแนวทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจจัดตั้งเขตการค้าเสรีในอนาคตหลายประการ หากความ

ตกลงเป็นไปตามที่กำหนด บิมสเทคจะเป็นตลาดขนาดใหญ่สำหรับขยายการค้าและการลงทุน ซึ่งจะช่วย

บรรเทาปัญหาภาวะการแข่งขันทางการค้าของประเทศไทยและประเทศในกลุ่มบิมสเทคยังเป็นแหล่งวัตถุดิบใน การผลิตสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย

บิมสเทคมีข้อตกลงที่ช่วยลด/เลิกอุปสรรคทางการค้าทั้งด้านภาษีและมิใช่ภาษีระหว่างประเทศสมาชิก

จะทำให้สมาชิกมีการปรับมาตรฐานกฎเกณฑ์ของประเทศสมาชิกให้สอดคล้องกันเป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อ เป็นการอำนวยความสะดวกทางการค้า เช่น

มีการปรับกฎเกณฑ์มาตรฐานด้านคุณภาพ พิธีการศุลกากร เป็นต้น ช่วยลดต้นทุนการขนส่ง โดยที่ประเทศในกลุ่มบิมสเทคมีพื้นที่ที่เชื่อมต่อกัน

จึงมีความร่วมมือด้านคมนาคม ในการสร้างถนนเชื่อมโยงกัน คือ ไทย-พม่า-อินเดีย และไทย-พม่า-บังกลาเทศ และความร่วมมือในการ

พัฒนาการเดินเรือเลียบชายฝั่งระหว่างสมาชิกในอ่าวเบงกอลและมหาสมุทรอินเดีย

ทำการดำเนินการ

ดังกล่าวสำเร็จจะสามารถส่งเสริมการค้าได้เป็นอย่างดี

การมีความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจการค้าที่ดีและสำคัญของประเทศสมาชิกบิมสเทค จะเป็นการสร้างความ น่าเชื่อถือให้กับบิมสเทค และจะทำให้ประเทศต่างๆ สนใจในภูมิภาคนี้มากขึ้น อันจะนำไปสู่การขยายตัวทาง การค้าและการลงทุนของประเทศสมาชิก

ใบงานที่ 3.1

เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งของมนุษย์ชาติตามหัวข้อที่กำหนดให้ถูกต้อง

ความขัดแย้งในสมัยโบราณ-สมัยกลาง

ตัวอย่างความขัดแย้ง

ผลที่มีต่อโลก

ความขัดแย้งในสมัยใหม่

ตัวอย่างความขัดแย้ง

ผลที่มีต่อโลก

ความขัดแย้งในสมัยปัจจุบัน

ตัวอย่างความขัดแย้ง

ผลที่มีต่อโลก

ใบงานที่ 3.1

เรื่อง ความขัดแย้งระหว่างประเทศ

ตอนที่ 1 ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งของมนุษย์ชาติตามหัวข้อที่กำหนดให้ถูกต้อง

ความขัดแย้งในสมัยโบราณ-สมัยกลาง

ตัวอย่างความขัดแย้ง

1. สงครามเพโลพอนนีเซียน ระหว่างเอเธนส์กับ
สปาร์ต่าเพื่อแย่งชิงความเป็นใหญ่ในดินแดนกรีก...

2. สงครามครูเสด ระหว่างชาวคริสต์กับชาวมุสลิม
เพื่อแย่งชิงดินแดนปาเลสไตน์

ผลที่มีต่อโลก

- ดินแดนต่างๆ ของกรีกต้องพินาศและเปิดโอกาส
ให้พระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราชขยายอำนาจเข้า ครองครองกรีก
- เกิดการแลกเปลี่ยนศิลปวิทยาการระหว่างโลก ตะวันตกกับโลกตะวันออก...
ทำสำมะโนประชากร และกษัตริย์กลับมามีอำนาจแท้จริง.....

ความขัดแย้งในสมัยใหม่

ตัวอย่างความขัดแย้ง

1. สงครามการปฏิวัติของชาวอเมริกัน ค.ศ. 1776
ระหว่างชาวอาณานิคมกับอังกฤษ

2. สงครามโลกครั้งที่ 1 ระหว่างกลุ่มสนธิสัญญา
พันธมิตรไตรภาคีกับกลุ่มสนธิสัญญาไตรภาคี

3. สงครามโลกครั้งที่ 2 ระหว่างฝ่ายพันธมิตรกับ ฝ่ายอักษะ

ผลที่มีต่อโลก

- ชาวอาณานิคมได้รับเอกราช กลายเป็นประเทศใหม่
ที่ภายหลังได้พัฒนาเป็นประเทศมหาอำนาจ.....
- ยุโรปต้องประสบความพินาศทางเศรษฐกิจ สังคม กำแพงเมือง
มีการนำอาวุธอันทันสมัยมาใช้ในการรบ
- เศรษฐกิจตกต่ำ เกิดประเทศมหาอำนาจใหม่ คือ สหรัฐฯ กับสหภาพโซเวียต
เกิดประเทศยุโรปใหม่ๆ

ความขัดแย้งในสมัยปัจจุบัน

ตัวอย่างความขัดแย้ง

1. สงครามเย็น ระหว่างกลุ่มประเทศโลกเสรี
กระทำโดยนำโดยสหรัฐฯ กับโลกคอมมิวนิสต์ นำ โดยสหภาพโซเวียต

2. สงครามระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ เพื่อ

ผลที่มีต่อโลก

แย่งกันอ้างสิทธิเหนือดินแดนปาเลสไตน์

- สหรัฐฯ กลายเป็นประเทศกินหัวน้ำจืดในโลก

สหภาพโซเวียตล่มสลาย ..เกิดสาธารณรัฐใหม่ ๆ มีการ

พัฒนาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี..... - มี

ภาวะสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินของประเทศที่เกี่ยวข้อง

และผู้นำของทั้ง 2 ฝ่าย .. ได้รับรางวัล .. โนเบลสาขาสันติภาพ ..

แต่ปัญหานี้ก็ยังไม่ยุติ.....

ใบงานที่ 3.2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความร่วมมือของมนุษยชาติที่กำหนดให้

องค์การสหประชาชาติ

ความร่วมมือในระดับ ☐ ภูมิภาคเดียวกัน ☐ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ

.....

.....

.....

สหภาพยุโรป

ความร่วมมือในระดับ ☐ ภูมิภาคเดียวกัน ☐ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ

.....

.....

.....

องค์การอาเซียน

ความร่วมมือในระดับ ☐ ภูมิภาคเดียวกัน ☐ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ

.....

.....

.....

นักเรียนคิดว่าการร่วมมือของมนุษยชาติก่อให้เกิดผลดีต่อโลกอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ 3.2

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างประเทศ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความร่วมมือของมนุษยชาติที่กำหนดให้

องค์การสหประชาชาติ

ความร่วมมือในระดับ ☐ ภูมิภาคเดียวกัน ☒ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ รักษาสันติภาพและความมั่นคงของโลก พัฒนา
ความสัมพันธ์ฉันมิตรระหว่างประเทศ ร่วมมือกันแก้ปัญหาระหว่าง
ประเทศ ส่งเสริมสิทธิมนุษยชน และเป็นศูนย์กลางในการสร้างความ
สามัคคีกันในการดำเนินนโยบายของชาติต่างๆ

สหภาพยุโรป

ความร่วมมือในระดับ ☒ ภูมิภาคเดียวกัน ☐ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ ให้เกิดการจัดตั้งเป็นตลาดเดียว ใช้เงินตราสกุลเดียว
เสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้า การลงทุน และการแข่งขัน
ภายในสหภาพยุโรป ให้ประเทศสมาชิกปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจ
ในด้านต่างๆ เพื่อลดความแตกต่างในด้านค่าเงินของแต่ละประเทศ

องค์การอาเซียน

ความร่วมมือในระดับ ☒ ภูมิภาคเดียวกัน ☐ ต่างภูมิภาคกัน
วัตถุประสงค์เพื่อ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ สังคม วิชาการและ
วัฒนธรรม เพื่อสร้างความมั่นคง ความเป็นปึกแผ่นของประชาชาติและ
ภูมิภาค และต่อมาได้มีการเพิ่มข้อตกลงความร่วมมือทางการทหาร

นักเรียนคิดว่าความร่วมมือของมนุษยชาติก่อให้เกิดผลดีต่อโลกอย่างไร
ความร่วมมือก่อให้เกิดการประจักษ์ร่วมกันเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ยัง
เป็นการเจรจาเพื่อผลประโยชน์ร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ถือเป็นการสร้างความสัมพันธ์อัน
ดีต่อกันและทำให้ประเทศที่มีความสัมพันธ์ที่ดีอยู่แล้วมีความมั่นคงถาวรมากขึ้น เมื่อต่างฝ่ายร่วมมือกัน
ด้วยดีก็จะสร้างความเจริญให้แก่ชาติและช่วยให้โลกเกิดสันติภาพและความสงบสุข

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

ประวัติศาสตร์สากล

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6

เวลาเรียน 6 ชั่วโมง

☐ มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/4

วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

☐ สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สถานการณ์ของโลกยุคปัจจุบันมีปัญหาคอขวดทั้งทางด้านการเมือง การขาดแคลนทรัพยากร การก่อการร้าย และการต่อต้านการก่อการร้าย

ความขัดแย้งทางศาสนา ส่งผลกระทบต่องานอาชีพของมนุษย์

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 เช่น

- เหตุการณ์การระเบิดตึก World Trade Center (เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์) 11 กันยายน 2001
- การขาดแคลนทรัพยากร
- การก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้าย
- ความขัดแย้งทางศาสนา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ ชิ้นงาน/ภาระงาน (รวบยอด)

การจัดป้ายนิเทศแสดงสถานที่การณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

☐ การวัดและการประเมินผล

7.1 การประเมินก่อนเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

7.2 การประเมินระหว่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. ใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์สาเหตุ
2. ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา
3. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ
4. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลก
5. สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล
6. สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

7.3 การประเมินหลังเรียน

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

7.4 การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

- ประเมินป้ายนิเทศแสดงสถานที่การณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

การประเมินชิ้นงาน / ภาระงาน (รวบยอด)

แบบประเมินป้ายนิเทศแสดงสถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

รายการประเมิน	คำอธิบายระดับคุณภาพ / ระดับคะแนน			
	ดีมาก (4)	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)
1. การวิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง ชัดเจน และครบถ้วนทุกประเด็น	วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง ชัดเจนเป็นส่วนใหญ่ และครบทุก ประเด็น	วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง แต่มีความบกพร่องบางประเด็น	วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้องบางประเด็น และมีความบกพร่อง มาก
2. ตัวอย่างสถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ยกตัวอย่างสถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง เหมาะสม และ ชัดเจน 4 เรื่อง	ยกตัวอย่างสถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง เหมาะสม 3 เรื่อง	ยกตัวอย่างสถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง 3 เรื่อง แต่มีความบกพร่อง บางส่วน	ยกตัวอย่างสถานการณ์ของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้ถูกต้อง 2 เรื่อง แต่มีความบกพร่องเป็น บางส่วน
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	การนำเสนอข้อมูล มีประโยชน์และแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	การนำเสนอข้อมูล มีประโยชน์และแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ แต่สามารถนำไปปฏิบัติ ได้ยาก	การนำเสนอข้อมูล มีประโยชน์ แต่เป็นการนำจากข้อมูลเดิมที่มีอยู่แล้ว	การนำเสนอข้อมูล มีข้อคิดที่ไม่เป็น ประโยชน์
4. รูปแบบการจัดป้ายนิเทศ	รูปแบบมีความสวยงามดึงดูดความสนใจได้ดี มีความสร้างสรรค์แปลกใหม่	รูปแบบมีความสวยงามดึงดูดความสนใจ มีความสร้างสรรค์แปลกใหม่	รูปแบบมีความสวยงาม แต่ไม่มีความแปลกใหม่	รูปแบบไม่สวยงาม ไม่มีความสร้างสรรค์ และเป็นรูปแบบที่พบ ได้ทั่วไป
5. การมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศ	สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่าง เป็นขั้นตอน	สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็น ส่วนมาก	สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตาม หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็น บางส่วน	สมาชิกมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมตาม หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็น ส่วนน้อย

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	ดีมาก
13-16	ดี
9-12	พอใช้
5-8	ปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

กิจกรรมที่ 1	เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบรวม	เวลา 3 ชั่วโมง

- ครูอธิบายเกริ่นนำเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 แล้วร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับ ผลกระทบที่เกิดขึ้น
- ครูตั้งประเด็นคำถามว่า เราจะป้องกันมิให้เกิดโศกนาฏกรรมแบบนี้ได้อย่างไร
- ครูให้นักเรียนค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001
- ครูให้นักเรียนวิเคราะห์และสรุปความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ
- ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์สาเหตุ ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ
- นักเรียนศึกษาและรวบรวมเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ
- ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา ครูและนักเรียนร่วมกันเฉลยคำตอบ

กิจกรรมที่ 2	ภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	
	วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	เวลา 3 ชั่วโมง

- ครูนำข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนจากสื่อต่างๆ มาแสดงให้ นักเรียนดู และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
- ให้นักเรียนร่วมกันบอกสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน และยกตัวอย่างภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น

3. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 กลุ่มเท่าๆ กัน แล้วมอบหมายให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลตามประเด็นที่ตัวแทนนักเรียนออกมาจับสลาก
4. ครูกำหนดประเด็นในการนำเสนอผลงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและสรุปข้อมูลที่ได้ ศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้องและตรงประเด็น
5. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ และวางแผนการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์
6. ให้ตัวแทนนักเรียนกลุ่มที่มีความพร้อมมากที่สุดออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนก่อน
7. ครูเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจได้ โดยมีครู คอยอธิบายเพิ่มเติมหากยังมีข้อบกพร่อง
8. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ แล้วทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลก
9. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 และสรุปผลการ วิเคราะห์ พร้อมทั้งนำเสนอผลงานด้วยการจัดป้ายนิเทศ

- นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

9.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. ตัวอย่างข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
3. เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู
4. ใบงาน

9.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

แบบทดสอบก่อนและหลังเรียน ประจำหน่วยการเรียนรู้ที่ 5

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

- ข้อใด ไม่ใช่ วิธีการแก้ไขปัญหามลภาวะโลกร้อน ก. ปลุกต้นไม้ให้มาก
ข. ใช้ถุงพลาสติกรีไซเคิล
ค. ขับรถในการเดินทางอยู่เสมอ ง.
ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อไม่ใช้งาน
- น้ำมันมีราคาสูงขึ้น บุคคลใดที่ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด ก. ประชาชน ข. บริษัทขนส่ง
ค. บริษัทผลิตสินค้า ง. ประเทศผู้ผลิตน้ำมัน
- ข้อใดคือวิธีแก้ไขปัญหามลภาวะที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ก.
ร่วมกันปลุกต้นไม้สร้างความร่มรื่น
ข. ใช้ทรัพยากรต่างๆ อย่างประหยัดและคุ้มค่า
ค. การติดตั้งกระจกเพื่อสะท้อนแสงพระอาทิตย์กลับไป ง.
เปิดเครื่องทำความเย็นเพื่อคลายความร้อนให้โลก
- ข้อใดคือสาเหตุสำคัญที่ก่อให้เกิดวิกฤตด้านพลังงาน ก.
มนุษย์ใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย
ข. กลุ่มโอเปกการ์ดการผลิตน้ำมัน ทำให้น้ำมันราคาสูงขึ้น ค.
พลังงานที่ใช้ในปัจจุบันเป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป ง. เกิดสงครามในตะวันออกกลาง
ทำให้ผลิตน้ำมันได้น้อย
- เพราะเหตุใดเมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้น ค่าครองชีพจึงสูงขึ้นด้วย ก.
น้ำมันเป็นต้นทุนในการผลิตสินค้าและบริการ
ข. มนุษย์ต้องการใช้ไฟฟ้าซึ่งส่วนใหญ่ผลิตมาจากน้ำมัน ค.
มนุษย์ต้องใช้น้ำมันเพื่อใช้ในการขนส่งและเดินทาง
ง. น้ำมันแพงจะเกิดภาวะเงินเฟ้อ ทำให้สินค้าอื่นมีราคาสูงขึ้นด้วย
- ภาวะโลกร้อนเป็นผลมาจากปรากฏการณ์ใด ก. คลื่นยักษ์สึนามิ
ข. น้ำแข็งขั้วโลกละลาย ค.
ปรากฏการณ์เอลนีโญ
ง. ปรากฏการณ์เรือนกระจก

7. ข้อใดเป็นผลกระทบที่ร้ายแรงที่สุดที่เกิดจากภาวะโลกร้อน ก. การขาดแคลนน้ำ
- ข. เกิดภัยธรรมชาติ
- ค. อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น
- ง. สิ่งมีชีวิตเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
8. ข้อใดคือผลกระทบสำคัญที่เกิดจากความขัดแย้งในโลก ก. การปฏิรูปศาสนา
- ข. การพัฒนาทางการทูต
- ค. การชะลอตัวทางเศรษฐกิจ
- ง. สงครามและการก่อการร้าย
9. จุดประสงค์ในการโจมตีอิรักและอัฟกานิสถานของสหรัฐอเมริกา คืออะไร ก. ทำลายศัตรูทางการเมือง
- ข. กวาดล้างกลุ่มก่อการร้าย
- ค. ควบคุมแหล่งน้ำมันในตะวันออกกลาง
- ง. รักษาสันติภาพให้เกิดขึ้นในตะวันออกกลาง
10. ข้อใดคือวิธีการแก้ไขความขัดแย้งทางศาสนา
- ก. ตัดขาดความสัมพันธ์กับผู้ที่มีอคติศาสนาอื่น
- ข. ให้ผลประโยชน์กับทุกศาสนาอย่างเท่าเทียมกัน
- ค. ให้นิยุชนับถือศาสนาทุกศาสนา เพราะศาสนาทำให้คนเป็นคนดี
- ง. ศึกษาหลักคำสอนของศาสนาต่างๆ ให้เข้าใจ และมีความเป็นกลาง
11. การส่งเสริมสิทธิชาตินิยมอย่างรุนแรงให้กับประชาชน อาจก่อให้เกิดปัญหาใด ก. ความขัดแย้งกับประเทศอื่น
- ข. การลุกฮือประท้วงรัฐบาล
- ค. การมุ่งทำร้ายชาวต่างชาติ
- ง. การไม่ยอมรับวิทยากรจากชาติอื่น
12. ข้อใด **ไม่มี** ความสัมพันธ์กับขบวนการอัล เคด้า ก. นายอุซามะ บิน ลาดิน
- ข. กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงฮามัส
- ค. เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001
- ง. ต่อด้านสหรัฐอเมริกาและประเทศพันธมิตรโดยเฉพาอิสราเอล

13. การทำจียัด (Jihad) คืออะไร ก. การกู้ชาติ

ข. การถือศีลอด

ค. การต่อสู้เพื่อศาสนา ง.

การทำเพื่อพระเจ้า

14. กลุ่มอิสลามิก จียัด (Islamic Jihad) อยู่ในประเทศใด ก. อียิปต์

ข. ไอร์แลนด์ ค.

เซอร์เบีย ง.

ปาเลสไตน์

15. กลุ่มมุสลิมหัวรุนแรงฮามาส มีจุดประสงค์อย่างไร ก.

เพื่อต่อต้านชาติดะวันตก

ข. เพื่อปกครองดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ ค.

เพื่อก่อตั้งรัฐปาเลสไตน์

ง. เพื่อต่อต้านชาวคริสต์นิกายโรมันคาทอลิก

เฉลย

1. ค	2. ง	3. ข	4. ค	5. ก
6. ง	7. ข	8. ง	9. ค	10. ง
11. ก	12. ข	13. ค	14. ก	15. ค

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ	เวลา 3 ชั่วโมง

☐สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้เผชิญกับสถานการณ์ร้ายแรงต่างๆ มากมายในรูปแบบใหม่ สถานการณ์เหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงควรช่วยกันหาวิธีการ แก้ไขปัญหาเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกอย่างสันติสุข

☐ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/4 วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ยกตัวอย่างเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกได้
2. วิเคราะห์ผลกระทบต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกได้

☐สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เหตุการณ์การระเบิดตึก World Trade Center (เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์) 11 กันยายน 2001
2. การก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้าย
3. ความขัดแย้งทางศาสนา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูอธิบายเกริ่นนำเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีผลกระทบต่อ แนวคิด วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวโลกทั้งหมด นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีหลายเหตุการณ์ ที่สำคัญ เช่น เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 เหตุการณ์การก่อการร้ายที่โรงแรมใน นครมุมไบ ประเทศอินเดีย เป็นต้น
2. ให้นักเรียนร่วมกันบอกว่า นักเรียนได้รับทราบหรือติดตามข่าวสารของสถานการณ์นั้นๆ หรือไม่ เพราะเหตุใด
3. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001
4. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า เราจะป้องกันมิให้เกิดโศกนาฏกรรมแบบนี้ได้อย่างไร โดยครูเปิดโอกาส ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยครูสรุปแนวคิดบนกระดาน แยกเป็นฝ่ายที่เห็น ด้วยกับนโยบายของสหรัฐอเมริกาและไม่เห็นด้วย
5. ครูสรุปแนวคิดของนักเรียนอีกครั้งโดยภาพรวม พร้อมทั้งให้ข้อคิดและคติสอนใจในการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติในประชาคมโลก
6. ให้นักเรียนค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001

ชั่วโมงที่ 3

1. ให้นักเรียนวิเคราะห์และสรุปความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และเหตุการณ์ ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ
2. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์หาสาเหตุ เสร็จแล้วครูเฉลยคำตอบในใบงาน
3. ให้นักเรียนศึกษาและรวบรวมเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ

4. ครูสรุปความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า การก่อการร้ายในต้นศตวรรษที่ 21 เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดบรรยากาฬแห่งความหวาดระแวงและหวาดกลัวของผู้คนทั่วโลก ซึ่งการก่อเหตุก่อวินาศกรรม ความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การลงทุนในประเทศและต่างประเทศ และส่งผล กระทบทั่วทุกมุมของโลก
5. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา ครูทำอำสาสมัครนักเรียนออกมา เผลยคำตอบในใบงาน

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ไทย ม.4-ม.6
- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์สาเหตุ
- ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

[illegible]

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง วิเคราะห์หาสาเหตุ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ในประเด็นต่อไปนี้

ความเป็นมาของเหตุการณ์

บินลาเดน

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

จอร์จ ดับเบิลยู บุช

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

ผลที่มีต่อโลกและแนวทางแก้ไขปัญหา

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง วิเคราะห์หาสาเหตุ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ในประเด็นต่อไปนี้

ความเป็นมาของเหตุการณ์

ในเช้าวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ผู้ก่อการร้ายได้ใช้เครื่องบินโดยสารภายในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 4 ลำ โดย 2 ลำ ได้พุ่งเข้าชนอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์บนเกาะแมนฮัตตัน นครนิวยอร์ก ลำที่ 3 พุ่งชนอาคารเพนตากอน ที่ทำการกระทรวงกลาโหม ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ส่วนลำที่ 4 ตกลงบนพื้นที่เพาะปลูกในมลรัฐเพนซิลวาเนีย ส่งผลให้อาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ถล่ม อาคารเพนตากอนเสียหายอย่างหนัก และมีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก

บินลาเดน

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

นายอซามะ บิน ลาดิน ผู้นำขบวนการอัล เคด้า ผู้อยู่เบื้องหลังการก่อการร้ายครั้งนี้ โดยมีจุดประสงค์ คือ การทำจี้ฮัดหรือการต่อสู้เพื่อศาสนา ต่อต้านสหรัฐอเมริกากับประเทศพันธมิตร

จอร์จ ดับเบิลยู บุช

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาขณะนั้น คือ นายจอร์จ ดับเบิลยู. บุช ได้ประกาศให้ทั่วโลก ร่วมกันต่อต้านการก่อการร้าย ทำให้สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายปกครอง โดยเน้นความมั่นคงเป็นหลัก

ผลที่มีต่อโลกและแนวทางแก้ไขปัญหา

นอกจากส่งผลให้ชาวอเมริกันบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมากแล้ว ยังทำให้โลกต้องเผชิญกับภัยก่อการร้ายที่แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำกับกลุ่มก่อการร้ายหลายครั้ง เช่น การระเบิด ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ใน ค.ศ. 2002 ส่งผลให้การลงโทษะงักงัน ประชาชนต่างพากันหวาดกลัว สำหรับแนวทางแก้ไข ทั้ง 2 ฝ่ายควรร่วมกันเจรจาหาข้อยุติ หรือตั้งองค์กรกลางที่ทุกฝ่ายยอมรับเพื่อช่วยไกล่เกลี่ย นอกจากนี้ ทุกฝ่ายควรปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนของตนในการเคารพสิทธิส่วนบุคคล และสอนให้เห็นถึงผลเสียของความขัดแย้งที่มีต่อมนุษยชาติโดยรวม

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งทางศาสนา 1 ตัวอย่าง

1. ตัวอย่างความขัดแย้ง

2. สาเหตุของความขัดแย้ง

3. เหตุการณ์ความขัดแย้งโดยสังเขป

4. ผลของความขัดแย้ง

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งทางศาสนา มา 1 ตัวอย่าง

1. ตัวอย่างความขัดแย้ง

.....ความขัดแย้งระหว่างชาวมุสลิมในประเทศปากีสถาน.....

2. สาเหตุของความขัดแย้ง

.....1. สภามุคิมศาสนาที่แยกปากีสถานออกเป็นฝั่งตะวันตกและตะวันออก ทั้งสองฝั่งต่างกัน

.....ประมาณสองพันกว่ากิโลเมตรโดยมีประเทศอินเดียกั้นอยู่ตรงกลาง.....เมืองหลวงของประเทศ

.....คือ เมืองกัวราจี (Karachi) ในฝั่งตะวันตก.....

2. ความไม่พอใจในความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องต่างๆ.....เช่น.....ปากีสถานตะวันออกมีประชากร

.....มากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดของประเทศปากีสถาน.....และผลิตสินค้าส่งออก 1 ใน 3

.....ของสินค้าส่งออกของประเทศ.....แต่ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 10.....ปากีสถานตะวันออก

.....เป็นพื้นที่ยากจนแต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากรัฐบาลที่อยู่ทางฝั่งตะวันตก.....มีชาวกปากีสถาน

.....ตะวันออกหรือชาวเบงกาลี (Bengali) เพียงร้อยละ 10.....ที่ได้ทำงานในหน่วยงานของรัฐ.....กำฆ่า

.....เบงกาลีของชาวกปากีสถานตะวันออกไม่ได้เป็นภาษาราชการ.....ทั้งที่ประชากรส่วนใหญ่ของ

.....ประเทศพูดภาษานี้.....เป็นต้น.....

3. เหตุการณ์ความขัดแย้งโดยสังเขป

.....ใน ค.ศ. 1958.....ปากีสถานอยู่ภายใต้การปกครองของเผด็จการทหารจนมีการเลือกตั้งใน ค.ศ.

.....1970.....ผู้นำพรรคการเมืองของปากีสถานตะวันออกได้รับชัยชนะแต่ถูกรัฐบาลทหารส่วน

.....ตะวันตกจับกุม.....จึงทำให้ประชากรในส่วนตะวันออกพากันประท้วง.....แต่ถูกปราบปราม

.....อย่างรุนแรง.....ทำให้ชาวกปากีสถานตะวันออกพากันหลบหนีเข้าไปยังอินเดียนับ 10 ล้านคน

.....ในช่วงปลาย ค.ศ. 1971.....กองกำลังใต้ดินของปากีสถานตะวันออกได้รวมกันกองทัพอินเดีย

.....รบชนะทหารปากีสถานตะวันตกได้.....ปากีสถานตะวันออกจึงประกาศจัดตั้งเป็นประเทศ

.....สาธารณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เมื่อ ค.ศ. 1971.....

4. ผลของความขัดแย้ง

.....เกิดประเทศใหม่ขึ้นในโลก คือ บังกลาเทศ.....และจากความขัดแย้งจนทำให้เกิดการปะทะกัน

.....ส่งผลให้ชาวกปากีสถานตะวันออกกับตะวันตกต้องบาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก.....ซึ่งส่งผลต่อ

.....ความมั่นคงทางการเมืองและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง ภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	เวลา 3 ชั่วโมง

☐ สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้เผชิญกับภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและมนุษย์ วิกฤติด้าน พลังงานที่ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์
สถานการณ์เหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและนับวันยิ่งทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องและเหมาะสม

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/4 วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ยกตัวอย่างภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของโลกได้
2. วิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของโลกได้

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การขาดแคลนทรัพยากร

- ภาวะโลกร้อน (Global Warming)
- วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม

- กระบวนการปฏิบัติ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

กิจกรรมการเรียนรู้

(วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูนำข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนจากสื่อต่างๆ มาแสดงให้ นักเรียนดู และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
2. ให้นักเรียนร่วมกันบอกสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน และยกตัวอย่างภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น
3. นักเรียนแบ่งเป็น 3 กลุ่มเท่าๆ กัน ครูให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลตาม ประเด็นที่ตัวแทนนักเรียนออกมาจับสลาก ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะโลกร้อน
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วิกฤติการณ์น้ำมัน
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วิกฤติการณ์สิ่งแวดล้อม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงาน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความ เหมาะสม
5. ครูกำหนดประเด็นในการนำเสนอผลงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและสรุปข้อมูลที่ได้ ศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้องและตรงประเด็น ดังนี้
 - สาเหตุ
 - ผลกระทบ
 - วิธีการแก้ปัญหา
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ และวางแผนการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูสอบถามถึงความพร้อมในการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม แล้วให้ตัวแทนนักเรียนกลุ่มที่มีความพร้อมมากที่สุดออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จนครบทุกกลุ่ม

2. ครูเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจได้ โดยมีครู คอยอธิบายเพิ่มเติมหากยังมีข้อบกพร่อง
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ แล้วทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ และ ทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลก ส่งครูตรวจ
4. ให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 และสรุปผล การวิเคราะห์ พร้อมทั้งนำเสนอผลงานด้วยการจัดป้ายนิเทศ
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศแสดง สถานการณ์สำคัญของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21	แบบประเมินการจัดป้ายนิเทศ แสดงสถานการณ์สำคัญของ โลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. ตัวอย่างข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
3. เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู
4. ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ
5. ใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลก

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

แบบประเมินป้ายนิเทศแสดงสถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์สถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 21				
2	ตัวอย่างสถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 21				
3	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4	รูปแบบการจัดป้ายนิเทศ				
5	การมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศ				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)
/...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ		
17-20	4	หมายถึง	ดีมาก
13-16	3	หมายถึง	ดี
9-12	2	หมายถึง	พอใช้
5-8	1	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน	ให้	4	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่	ให้	3	คะแนน
การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้	2	คะแนน	
การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน	ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความร่วมมือ				การแสดง ความคิดเห็น				การรับฟัง ความคิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ	=	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุงให้	1	คะแนน	

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู

เรื่อง ปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา

เอลนีโญ (El Niño) เป็นภาษาสเปน แปลว่า บุตรของพระคริสต์หรือพระเยซู และมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า El Niño-Southern Oscillation หรือเรียกสั้นๆว่า ENSO หมายถึง การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นใน บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ เอลนีโญเป็นปรากฏการณ์ที่มีจะเกิดในช่วงหลังเทศกาลคริสต์มาสเล็กน้อย (เดือนธันวาคม) โดยเกิดจากอุณหภูมิพื้นผิวของมหาสมุทรแปซิฟิกด้านทิศตะวันออกแถบเส้นศูนย์สูตรสูงขึ้นผิดปกติเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศ

โดยปกติบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกแถบเส้นศูนย์สูตรจะมีลมค้าตะวันออกเฉียงใต้อยู่ ลมค้านี้จะพัดพากระแสน้ำอุ่นจากชายฝั่งแปซิฟิกตะวันออกแถบประเทศเปรู เอกวาดอร์ และชิลี ไปสะสมอยู่ทางฝั่ง แปซิฟิกตะวันตกแถบประเทศออสเตรเลียและอินโดนีเซีย จึงทำให้บริเวณฝั่งแปซิฟิกตะวันตกเกิดฝนตกหนัก ขณะที่บริเวณฝั่งแปซิฟิกตะวันออก กระแสน้ำเย็นซึ่งอยู่ด้านล่างใต้มหาสมุทรพัดขึ้นมาแทนที่กระแสน้ำอุ่น ทำให้เกิดอากาศหนาวเย็น เกิดความแห้งแล้งบริเวณชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้ แต่ในบางปีลมค้าตะวันออกเฉียงใต้จะมีกำลังอ่อนกว่าปกติหรืออาจพัดกลับทิศตรงกันข้าม ทำให้กระแสน้ำอุ่นที่สะสมอยู่บริเวณแปซิฟิก ตะวันตกแทนที่กระแสน้ำเย็น ทำให้บริเวณชายฝั่งตะวันออกเกิดความชื้นสูง มีฝนตกหนัก

ปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นบริเวณกว้างทั่วโลก ทำให้บริเวณที่เคยมีฝนตกชุกจะประสบกับความแห้งแล้ง เช่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย ตอนเหนือ แอฟริกาตอนใต้ อเมริกากลางและอเมริกาใต้ ขณะเดียวกันทำให้บริเวณที่แห้งแล้งกลับมีฝนตกหนักจนเกิดอุทกภัย เช่น ทวีปอเมริกาใต้ นอกจากนี้ เอลนีโญยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ พืชบางชนิดที่ขึ้นเป็นแหล่งอาหารหลักของสัตว์น้ำมีปริมาณลดลงทำให้ปลาลอยไปทางเหนือ สัตว์ที่กินปลาเป็นอาหาร เช่น แมว น้ำ สิงโตทะเล จึงขาดอาหารและมีอัตราการตายเพิ่มขึ้น

สำหรับลานีญา (La Nina) แปลว่า บุตรธิดา เป็นปรากฏการณ์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับเอลนีโญ โดยเกิดจากลมค้าตะวันออกเฉียงใต้บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้มีกำลังแรงมากกว่าปกติ จึงพัดพาน้ำทะเลที่อุ่นจากชายฝั่งแปซิฟิกตะวันออกไปสะสมกันอยู่ทางด้านแปซิฟิกตะวันตก ส่งผลให้บริเวณชายฝั่งแปซิฟิก ตะวันตก ได้แก่ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มีอุณหภูมิสูง ทำให้เกิดฝนตกหนักมากขึ้น ขณะที่บริเวณ แปซิฟิกตะวันออกจะมีความแห้งแล้งมากขึ้นและยาวนาน นอกจากนี้ ลานีญายังส่งผลไปยังพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลออกไปด้วย เช่น แอฟริกาใต้ มีแนวโน้มที่จะมีฝนตกหนักและเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย มากขึ้น หรือทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกาจะแห้งแล้งกว่าปกติในช่วงปลายฤดูร้อน หรือในช่วงฤดูหนาว ประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีจะมีอุณหภูมิต่ำกว่าปกติ อย่างไรก็ตามทั้งปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามีส่วนมาจากภาวะโลกร้อนเป็นสำคัญ

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งตอบคำถามลงในช่องว่างที่เว้นไว้

สาเหตุของภาวะ
โลกร้อน

ผลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

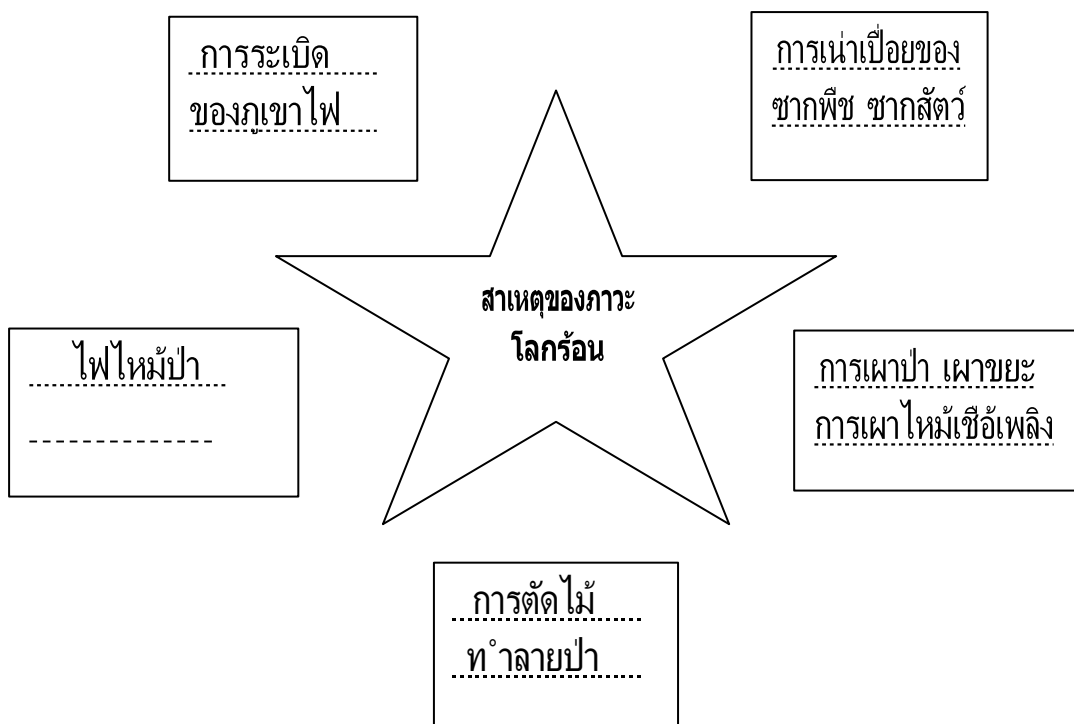
แนวทางแก้ไขปัญหา

ใบงานที่ 2.1

เฉลย

เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งตอบคำถามลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ผลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ผลต่อมนุษย์ ได้แก่ เกิดการขาดแคลนอาหารและน้ำดื่ม ต้องสูญเสียชีวิต ไร้ที่อยู่อาศัย และเกิดโรคภัยไข้เจ็บจากการที่ต้องเผชิญกับภัยธรรมชาติรุนแรง ดังเช่น พายุเฮอริเคนคัทรีนาพัดถล่มเมืองนิวออร์ลีนของประเทศสหรัฐอเมริกา ที่ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก เป็นต้น ส่วนผลต่อสิ่งแวดล้อม จากการที่อุณหภูมิโลกสูงขึ้นส่งผลให้น้ำแข็งขั้วโลกละลาย ซึ่งอาจทำให้สัตว์จำนวนมากสูญพันธุ์ หรืออพยพหลบหนี ทำให้สัตว์นักล่าต้องเผชิญกับการขาดแคลนอาหาร

แนวทางแก้ไขปัญห

ประเทศต่างๆ ต้องร่วมกันลดการปล่อยแก๊สเรือนกระจก ซึ่งเป็นตัวกักเก็บความร้อนจากแสงอาทิตย์ไว้ในชั้นบรรยากาศ รวมทั้งรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เช่น ลดการใช้รถยนต์ และใช้ถุงพลาสติก กระดาษรีไซเคิล หรือใช้ถุงผ้าลดโลกร้อน ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อไม่ใช้งานแล้วทุกครั้ง ตลอดจนปลูกต้นไม้ให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความร่มรื่น เป็นต้น

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง วิกฤติการณ์พลังงานโลก คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่น้ำมันในตลาดโลกมีราคาแพงมีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง จงวิเคราะห์

2. นักเรียนคิดว่าการใช้พลังงานน้ำมันอย่างสิ้นเปลือง ไม่ระมัดระวัง จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโลก โดยรวมอย่างไร

3. แนวทางแก้ไขวิกฤติการณ์ด้านพลังงาน สามารถทำได้โดยวิธีใดบ้าง

4. นักเรียนสามารถมีส่วนช่วยในการลดใช้พลังงานได้อย่างไร จงอธิบายมาพอสังเขป

เรื่อง วิฤติการณ์พลังงานโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่น้ำมันในตลาดโลกมีราคาแพงมีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง จงวิเคราะห์ น้ำมันแพงมีสาเหตุจากหลายปัจจัย ดังนี้
 - 1. ประชากรมีจำนวนมากขึ้น ทำให้ต้องการใช้น้ำมันมากขึ้น
 - 2. กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมัน หรือโอเปกเป็นผู้ควบคุมการผลิตน้ำมันและกำหนดราคาน้ำมัน
 - 3. ภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยและปัญหาการผันผวนของสกุลเงินตราต่างประเทศ
2. นักเรียนคิดว่าการใช้พลังงานน้ำมันอย่างสิ้นเปลือง ไม่ระมัดระวัง จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโลก โดยรวมอย่างไร

..... น้ำมันปิโตรเลียมเป็นพลังงานประเภทใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ ทำคนมนุษย์ใช้

..... น้ำมันจำนวนมากโดยไม่ระมัดระวังย่อมทำให้น้ำมันหมดไปจากโลกเร็วขึ้น มนุษย์ก็จะขาดพลังงาน ในการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต

..... ชีวิตก็จะขาดความสะดวกสบาย
3. แนวทางแก้ไขวิกฤติการณ์ด้านพลังงาน สามารถทำได้โดยวิธีใดบ้าง
 - 1. ควรร่วมกันลดใช้น้ำมัน เช่น ลดการใช้รถยนต์และหันไปใช้จักรยานแทน
 - 2. ควรสำรวจหาแหล่งพลังงานน้ำมันเพิ่มเติมเพื่อจะได้มีน้ำมันใช้ต่อไปอีกในอนาคต
 - 3. ใช้พลังงานธรรมชาติอื่นๆ แทนน้ำมัน เช่น แก๊สธรรมชาติ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น
 - 4. รมรจกให้ใช้พลังงานทางเลือก เช่น น้ำมันแก๊สโซลลที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับน้ำมันปิโตรเลียม
 - แต่มีราคาถูกกว่า... หรือใช้ไบโอดีเซลที่ช่วยลดปัญหาล้างแวดล้อม... ลดภาวะโลกร้อน... เป็นต้น
4. นักเรียนสามารถมีส่วนช่วยในการลดใช้พลังงานได้อย่างไร จงอธิบายมาพอสังเขป
 - 1. ลดการใช้น้ำมันโดยปั่นจักรยานหรือเดินเท้ามาโรงเรียนแทนการนั่งรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์
 - 2. ลดการขับรถยนต์เองแต่เดินทางไปกันหลายคน หรือถ้าขับรถให้ขับด้วยความเร็วไม่เกิน 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 - 3. ใช้พลังงานอย่างประหยัด เช่น ใช้หลอดไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1	
ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ	เวลา 3 ชั่วโมง

☐ สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้เผชิญกับสถานการณ์ร้ายแรงต่างๆ มากมายในรูปแบบใหม่ สถานการณ์เหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงควรช่วยกันหาวิธีการ แก้ไขปัญหาเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมโลกอย่างสันติสุข

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/4 วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ยกตัวอย่างเหตุการณ์สำคัญที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกได้
2. วิเคราะห์ผลกระทบต่อการพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของโลกได้

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

1. เหตุการณ์การระเบิดตึก World Trade Center (เวิลด์เทรด เซ็นเตอร์) 11 กันยายน 2001
2. การก่อการร้ายและการต่อต้านการก่อการร้าย
3. ความขัดแย้งทางศาสนา

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด)

- นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูอธิบายเกริ่นนำเกี่ยวกับเหตุการณ์สำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีผลกระทบ ต่อ แนวคิด วิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของชาวโลกทั้งหมด นับตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันมีหลายเหตุการณ์ ที่สำคัญ เช่น เหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 เหตุการณ์การก่อการร้ายที่โรงแรมใน นครมุมไบ ประเทศอินเดีย เป็นต้น
2. ให้นักเรียนร่วมกันบอกว่า นักเรียนได้รับทราบหรือติดตามข่าวของสถานการณ์นั้นๆ หรือไม่ เพราะเหตุใด
7. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ในวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001
8. ครูตั้งประเด็นคำถามว่า เราจะป้องกันมิให้เกิดโศกนาฏกรรมแบบนี้ได้อย่างไร โดยครูเปิดโอกาส ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี โดยครูสรุปแนวคิดบนกระดาน แยกเป็นฝ่ายที่เห็น ด้วยกับนโยบายของสหรัฐอเมริกาและไม่เห็นด้วย
9. ครูสรุปแนวคิดของนักเรียนอีกครั้งโดยภาพรวม พร้อมทั้งให้ข้อคิดและคติสอนใจในการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติในประชาคมโลก
10. ให้นักเรียนค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001

ชั่วโมงที่ 3

6. ให้นักเรียนวิเคราะห์และสรุปความรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 และเหตุการณ์ ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ
7. ให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์ทำสาเหตุ เสร็จแล้วครูเฉลยคำตอบใบงาน
8. ให้นักเรียนศึกษาและรวบรวมเหตุการณ์ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งทางศาสนาและเชื้อชาติ

9. ครูสรุปความรู้เพิ่มเติมให้นักเรียนทราบว่า การก่อการร้ายในต้นศตวรรษที่ 21 เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดบรรยากา่งแห่งความหวาดระแวงและหวาดกลัวของผู้คนทั่วโลก ซึ่งการก่อเหตุก่อการร้าย ความรุนแรงที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการประกอบอาชีพ การลงทุนในประเทศและต่างประเทศ และส่งผล กระทบทั่วทุกมุมของโลก

10. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา ครูทำอำสำสมัครนักเรียนออกมาเฉลย คำตอบในใบงาน

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน	แบบทดสอบก่อนเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.1	ใบงานที่ 1.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 1.2	ใบงานที่ 1.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานรายบุคคล	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

- หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์ไทย ม.4-ม.6
- ใบงานที่ 1.1 เรื่อง วิเคราะห์ทำสำเหตุ
- ใบงานที่ 1.2 เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา

8.2 แหล่งการเรียนรู้

- ห้องสมุด
- ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	มีความตั้งใจ ในการ ทำงาน				มีความ รับผิดชอบ				ตรงต่อเวลา				ความสะอาด เรียบร้อย				ผลสำเร็จ ของงาน				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

- ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ

=

ดีมาก

ให้

4

คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง

=

ดี

ให้

3

คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง

=

พอใช้

ให้

2

คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง

=

ปรับปรุงให้

1

คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

ใบงานที่ 1.1

เรื่อง วิเคราะห์หาสาเหตุ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ในประเด็นต่อไปนี้

ความเป็นมาของเหตุการณ์

บินลาเดน

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

จอร์จ ดับเบิลยู บุช

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

ผลที่มีต่อโลกและแนวทางแก้ไขปัญหา

ใบงานที่ 1.1

เฉลย

เรื่อง วิเคราะห์สาเหตุ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับเหตุการณ์ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ในประเด็นต่อไปนี้

ความเป็นมาของเหตุการณ์

ในเช้าวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ผู้ก่อการร้ายได้จี้เครื่องบินโดยสารภายในประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 4 ลำ โดย 2 ลำ ได้พุ่งเข้าชนอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์บนเกาะแมนฮัตตัน นครนิวยอร์ก ลำที่ 3 พุ่งชนอาคารเพนตากอน ที่ทำการกระทรวงกลาโหม ณ กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ส่วนลำที่ 4 ตกลงบนพื้นที่เพาะปลูกในมลรัฐเพนซิลวาเนีย ส่งผลให้อาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ถล่ม อาคารเพนตากอนเสียหายอย่างหนัก และมีผู้คนบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก

บิลลาเดน

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

นายอหามะ บิน ลาดิน ผู้นำขบวนการอัล เคด้า ผู้อยู่เบื้องหลังการก่อการร้ายครั้งนี้ โดยมีจุดประสงค์ คือ การทำจี้ฮึดหรือการต่อสู้เพื่อศาสนาต่อต้านสหรัฐอเมริกากับประเทศพันธมิตร

จอร์จ ดับเบิลยู บุช

เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์อย่างไร

ประธานาธิบดีของสหรัฐอเมริกาขณะนั้น คือ นายจอร์จ ดับเบิลยู. บุช ได้ประกาศให้ทั่วโลกร่วมกันต่อต้านการก่อการร้าย ทำให้สหรัฐอเมริกาดำเนินนโยบายปกครอง โดยเน้นความมั่นคงเป็นหลัก

ผลที่มีต่อโลกและแนวทางแก้ไขปัญหา

นอกจากส่งผลให้ชาวอเมริกันบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมากแล้ว ยังทำให้โลกต้องเผชิญกับภัยก่อการร้ายที่แสดงถึงความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำกับกลุ่มก่อการร้ายหลายครั้ง เช่น การระเบิด ที่เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ใน ค.ศ. 2002 ส่งผลให้การลงโทษจะงักงัน ประชาชนต่างพากันหวาดกลัว สำหรับแนวทางแก้ไข ทั้ง 2 ฝ่ายควรร่วมกันเจรจาหาข้อยุติ หรือตั้งองค์กรกลางที่ทุกฝ่ายยอมรับเพื่อช่วยไกล่เกลี่ย นอกจากนี้ ทุกฝ่ายควรปลูกจิตสำนึกให้แก่เยาวชนของตนในการเคารพสิทธิส่วนบุคคล และสอนให้เห็นถึงผลเสียของความขัดแย้งที่มีต่อมนุษยชาติโดยรวม

ใบงานที่ 1.2

เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา คำชี้แจง

ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งทางศาสนา มา 1 ตัวอย่าง

1. ตัวอย่างความขัดแย้ง

.....

2. สาเหตุของความขัดแย้ง

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. เหตุการณ์ความขัดแย้งโดยสังเขป

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. ผลของความขัดแย้ง

.....
.....
.....

เฉลย

เรื่อง ความขัดแย้งทางศาสนา

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์เกี่ยวกับความขัดแย้งทางศาสนา มา 1 ตัวอย่าง

1. ตัวอย่างความขัดแย้ง

...ความขัดแย้งระหว่างชาวมุสลิมในประเทศปากีสถาน...

2. สาเหตุของความขัดแย้ง

...1. สภาพภูมิศาสตร์ที่แยกปากีสถานออกเป็นฝั่งตะวันตกและตะวันออก ทั้งสองฝั่งต่างกัน

...ประมาณสองพันกว่ากิโลเมตรโดยมีประเทศอินเดียกั้นอยู่ตรงกลาง เมืองหลวงของประเทศ

...คือ เมืองกัวราจี (Karachi) ในฝั่งตะวันตก

2. ความไม่พอใจในความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องต่างๆ เช่น ปากีสถานตะวันออกมีประชากร

...มากกว่าครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดของประเทศปากีสถาน และผลิตสินค้าส่งออก 1 ใน 3

...ของสินค้าส่งออกของประเทศ แต่ได้รับงบประมาณเพียงร้อยละ 10 ปากีสถานตะวันออก

...เป็นพื้นที่ยากจนแต่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากรัฐบาลที่อยู่ทางฝั่งตะวันตก มีชาวปากีสถาน

...ตะวันออกหรือชาวเบงกาลี (Bengali) เพียงร้อยละ 10 ที่ได้ทำงานในหน่วยงานของรัฐ ภาษำ

...เบงกาลีของชาวปากีสถานตะวันออกไม่ได้เป็นภาษาราชการ ทั้งที่ประชากรส่วนใหญ่ของ

...ประเทศพูดภาษานี้ เป็นต้น

3. เหตุการณ์ความขัดแย้งโดยสังเขป

...ใน ค.ศ. 1958 ปากีสถานอยู่ภายใต้การปกครองของเผด็จการทหารจนมีการเลือกตั้งใน ค.ศ.

...1970 ผู้นำพรรคการเมืองของปากีสถานตะวันออกได้รับชัยชนะแต่ถูกรัฐบาลทหารส่วน

...ตะวันตกจับกุม จึงทำให้ประชากรในส่วนตะวันออกพากันประท้วง แต่ถูกปราบปราม

...อย่างรุนแรง ทำให้ชาวปากีสถานตะวันออกพากันหลบหนีเข้าไปยังอินเดียนับ 10 ล้านคน

...ในช่วงปลาย ค.ศ. 1971 กองกำลังใต้ดินของปากีสถานตะวันออกได้ร่วมกับกองทัพอินเดีย

...รณชนะทหารปากีสถานตะวันตกได้ ปากีสถานตะวันออกจึงประกาศจัดตั้งเป็นประเทศ

...ส่วจรรณรัฐประชาชนบังกลาเทศ เมื่อ ค.ศ. 1971

4. ผลของความขัดแย้ง

...เกิดประเทศใหม่ขึ้นในโลก คือ บังกลาเทศ และจากความขัดแย้งจนทำให้เกิดการปะทะกัน

...ส่งผลให้ชาวปากีสถานตะวันออกกับตะวันตกต้องบาดเจ็บล้มตายเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่งผลต่อ

...ความมั่นคงทางการเมืองและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ

ประวัติศาสตร์สากล	
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6
เรื่อง ภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม	เวลา 3 ชั่วโมง

☐ สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

โลกในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 21 ได้เผชิญกับภาวะโลกร้อนที่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศและมนุษย์ วิกฤติด้าน พลังงานที่ส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ สถานการณ์เหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและนับวันยิ่งทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้นหากไม่ได้รับการแก้ไขที่ถูกต้องและเหมาะสม

☐ ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้

2.1 ตัวชี้วัด

ส 4.2 ม.4-6/4 วิเคราะห์สถานการณ์ของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

2.2 จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ยกตัวอย่างภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของโลกได้
2. วิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมต่อการพัฒนาการ และการเปลี่ยนแปลงของโลกได้

☐ สาระการเรียนรู้

3.1 สาระการเรียนรู้แกนกลาง

การขาดแคลนทรัพยากร

- ภาวะโลกร้อน (Global Warming)
- วิกฤติการณ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

3.2 สาระการเรียนรู้ท้องถิ่น

☐ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

4.1 ความสามารถในการคิด

- ทักษะการคิดสร้างสรรค์
- ทักษะการคิดวิเคราะห์

4.2 ความสามารถในการแก้ปัญหา

4.3 ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

- กระบวนการทำงานกลุ่ม
- กระบวนการปฏิบัติ

☐ คุณลักษณะอันพึงประสงค์

1. มีวินัย
2. ใฝ่เรียนรู้
3. มุ่งมั่นในการทำงาน

☐ กิจกรรมการเรียนรู้ (วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม)

ชั่วโมงที่ 1-2

1. ครูนำข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อนจากสื่อต่างๆ มาแสดงให้ นักเรียนดู และร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน
2. ให้นักเรียนร่วมกันบอกสาเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อน และยกตัวอย่างภาวะโลกร้อนที่เกิดขึ้น
3. นักเรียนแบ่งเป็น 3 กลุ่มเท่าๆ กัน ครูให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลตาม ประเด็นที่ตัวแทนนักเรียนออกมาจับสลาก ดังนี้
 - กลุ่มที่ 1 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ ภาวะโลกร้อน
 - กลุ่มที่ 2 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วิกฤติการณ์น้ำมัน
 - กลุ่มที่ 3 ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ วิกฤติการณ์สิ่งแวดล้อม
4. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวางแผนการทำงาน และแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบตามความ เหมาะสม
5. ครูกำหนดประเด็นในการนำเสนอผลงานกลุ่ม เพื่อให้นักเรียนเตรียมความพร้อมและสรุปข้อมูลที่ได้ ศึกษาค้นคว้าอย่างถูกต้องและตรงประเด็น ดังนี้
 - สาเหตุ
 - ผลกระทบ
 - วิธีการแก้ปัญหา
6. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ และวางแผนการนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

ชั่วโมงที่ 3

1. ครูสอบถามถึงความพร้อมในการนำเสนอผลงานของแต่ละกลุ่ม แล้วให้ตัวแทนนักเรียนกลุ่มที่มีความพร้อมมากที่สุดออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน จนครบทุกกลุ่ม

2. ครูเปิดโอกาสให้สมาชิกกลุ่มอื่นสอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเด็นที่สนใจได้ โดยมีครู คอยอธิบายเพิ่มเติมหากยังมีข้อบกพร่อง
3. ให้นักเรียนทุกกลุ่มร่วมกันสรุปความรู้ แล้วทำใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ และทำใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลกส่งครูตรวจ
4. ให้นักเรียนกลุ่มเดิมร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21 และ สรุปผล การวิเคราะห์ พร้อมทั้งนำเสนอผลงานด้วยการจัดป้ายนิเทศ
 - นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน หน่วยการเรียนรู้ที่ 5

☐ การวัดและประเมินผล

วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.1	ใบงานที่ 2.1	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำใบงานที่ 2.2	ใบงานที่ 2.2	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศแสดง สถานการณ์สำคัญของโลกใน คริสต์ศตวรรษที่ 21	แบบประเมินการจัดป้ายนิเทศ แสดงสถานการณ์สำคัญของ โลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนนำเสนอผลงาน	แบบประเมินการนำเสนอ ผลงาน	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
สังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	ระดับคุณภาพ 2 ผ่านเกณฑ์
นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน	แบบทดสอบหลังเรียน	ร้อยละ 60 ผ่านเกณฑ์

☐ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้

8.1 สื่อการเรียนรู้

1. หนังสือเรียน ประวัติศาสตร์สากล ม.4-ม.6
2. ตัวอย่างข่าว บทความเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน ผลกระทบจากภาวะโลกร้อน
3. เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู
4. [ใบงานที่ 2.1 เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ](#)
5. [ใบงานที่ 2.2 เรื่อง วิกฤตการณ์พลังงานโลก](#)

8.2 แหล่งการเรียนรู้

1. ห้องสมุด
2. ห้องเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. สื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์

แบบประเมินป้ายนิเทศแสดงสถานการณ์สำคัญของโลกในคริสต์ศตวรรษที่ 21

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	การวิเคราะห์สถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 21				
2	ตัวอย่างสถานการณ์ของโลก ในคริสต์ศตวรรษที่ 21				
3	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์				
4	รูปแบบการจัดป้ายนิเทศ				
5	การมีส่วนร่วมในการจัดป้ายนิเทศ				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)
...../...../.....

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17-20	4 หมายถึง ดีมาก
13-16	3 หมายถึง ดี
9-12	2 หมายถึง พอใช้
5-8	1 หมายถึง ปรับปรุง

แบบประเมินการนำเสนอผลงาน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับคะแนน			
		4	3	2	1
1	เนื้อหาละเอียดชัดเจน				
2	ความถูกต้องของเนื้อหา				
3	ภาษาที่ใช้เข้าใจง่าย				
4	ประโยชน์ที่ได้จากการนำเสนอ				
5	วิธีการนำเสนอผลงาน				
รวม					

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน (.....)

...../...../.....

เกณฑ์การให้คะแนน

- การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินสมบูรณ์ชัดเจน

ให้ 4 คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินเป็นส่วนใหญ่

ให้ 3 คะแนน

การนำเสนอผลงานสอดคล้องกับรายการประเมินบางส่วน ให้

2 คะแนน

การนำเสนอผลงานไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ		
17-20	4	หมายถึง	ดีมาก
13-16	3	หมายถึง	ดี
9-12	2	หมายถึง	พอใช้
5-8	1	หมายถึง	ปรับปรุง

แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม

ลำดับ ที่	ชื่อ - สกุล	ความ ร่วมมือ				การแสดง ความ คิดเห็น				การรับฟัง ความ คิดเห็น				การตั้งใจ ทำงาน				การร่วม ปรับปรุง ผลงานกลุ่ม				รวม 20 คะแนน
		4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	4	3	2	1	

เกณฑ์การให้คะแนน

ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมอย่างสม่ำเสมอ =	ดีมาก	ให้	4	คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบ่อยครั้ง	=	ดี	ให้	3 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมบางครั้ง	=	พอใช้	ให้	2 คะแนน
ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรมน้อยครั้ง	=	ปรับปรุง ให้	1	คะแนน

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
17 - 20	ดีมาก
13 - 16	ดี พอใช้
9 - 12	ปรับปรุง
5 - 8	

เอกสารเพิ่มเติมสำหรับครู

เรื่อง ปรากฏการณ์เอลนีโญ-ลานีญา

เอลนีโญ (El Niño) เป็นภาษาสเปน แปลว่า บุตรของพระคริสต์หรือพระเยซู และมีชื่อเรียกอย่างเป็นทางการว่า El Niño-Southern Oscillation หรือเรียกสั้นๆว่า ENSO หมายถึง การเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นใน บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้ เอลนีโญเป็นปรากฏการณ์ที่มักจะเกิดในช่วงหลังเทศกาลคริสต์มาสเล็กน้อย (เดือนธันวาคม) โดยเกิดจากอุณหภูมิพื้นผิวของมหาสมุทรแปซิฟิกด้านทิศตะวันออกแถบเส้นศูนย์สูตรสูงขึ้นผิดปกติเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของบรรยากาศ

โดยปกติบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกแถบเส้นศูนย์สูตรจะมีลมค้าตะวันออกเฉียงใต้อยู่ ลมค้านี้จะพัดพากระแสน้ำอุ่นจากชายฝั่งแปซิฟิกตะวันตกแถบประเทศเปรู เอกวาดอร์ และชิลี ไปสะสมอยู่ทางฝั่ง แปซิฟิกตะวันตกแถบประเทศออสเตรเลียและอินโดนีเซีย จึงทำให้บริเวณฝั่งแปซิฟิกตะวันตกเกิดฝนตกหนัก ขณะที่บริเวณฝั่งแปซิฟิกตะวันออก กระแสน้ำเย็นซึ่งอยู่ด้านล่างใต้มหาสมุทรพัดขึ้นมาแทนที่กระแสน้ำอุ่น ทำให้เกิดอากาศหนาวเย็น เกิดความแห้งแล้งบริเวณชายฝั่งของทวีปอเมริกาใต้ แต่ในบางปีลมค้าตะวันออกเฉียงใต้จะมีกำลังอ่อนกว่าปกติหรืออาจพัดกลับทิศตรงกันข้าม ทำให้กระแสน้ำอุ่นที่สะสมอยู่บริเวณแปซิฟิก ตะวันตกแทนที่กระแสน้ำเย็น ทำให้บริเวณชายฝั่งตะวันออกเกิดความชื้นสูง มีฝนตกหนัก

ปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศเป็นบริเวณกว้างทั่วโลก ทำให้บริเวณที่เคยมีฝนตกชุกจะประสบกับความแห้งแล้ง เช่นในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ออสเตรเลีย ตอนเหนือ แอฟริกาตอนใต้ อเมริกากลางและอเมริกาใต้ ขณะเดียวกันทำให้บริเวณที่แห้งแล้งกลับมีฝนตกหนัก จนเกิดอุทกภัย เช่น ทวีปอเมริกาใต้ นอกจากนี้ เอลนีโญยังส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ พืชและสัตว์ที่ขึ้นเป็นแหล่ง

อาหารหลักของสัตว์น้ำมีปริมาณลดลงทำให้ปลาลอยไปทางเหนือ สัตว์ที่กินปลาเป็นอาหาร เช่น แมวน้ำ สิงโตทะเล จึงขาดอาหารและมีอัตราการตายเพิ่มขึ้น

สำหรับลานีญา (La Nina) แปลว่า บุตรธิดา เป็นปรากฏการณ์ที่มีลักษณะตรงกันข้ามกับเอลนีโญ โดยเกิดจากลมค้าตะวันออกเฉียงใต้บริเวณมหาสมุทรแปซิฟิกตอนใต้มีกำลังแรงมากกว่าปกติ จึงพัดพาน้ำทะเลที่อุ่นจากชายฝั่งแปซิฟิกตะวันออกไปสะสมกันอยู่ทางด้านแปซิฟิกตะวันตก ส่งผลให้บริเวณชายฝั่งแปซิฟิก ตะวันตก ได้แก่ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มีอุณหภูมิสูง ทำให้เกิดฝนตกหนักมากขึ้น ขณะที่บริเวณ แปซิฟิกตะวันออกจะมีความแห้งแล้งมากขึ้นและยาวนาน นอกจากนี้ ลานีญายังส่งผลไปยังพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลออกไปด้วย เช่น แอฟริกาใต้ มีแนวโน้มที่จะมีฝนตกหนักและเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย มากขึ้น หรือทางตะวันออกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกาจะแห้งแล้งกว่าปกติในช่วงปลายฤดูร้อน หรือ ในช่วงฤดูหนาว ประเทศญี่ปุ่นและเกาหลีจะมีอุณหภูมิต่ำกว่าปกติ อย่างไรก็ตาม ทั้งปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา นักวิทยาศาสตร์เชื่อว่ามีความสัมพันธ์กันจากภาวะโลกร้อนเป็นสำคัญ

ใบงานที่ 2.1

เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งตอบคำถามลงในช่องว่างที่เว้นไว้

สาเหตุของภาวะ
โลกร้อน

ผลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

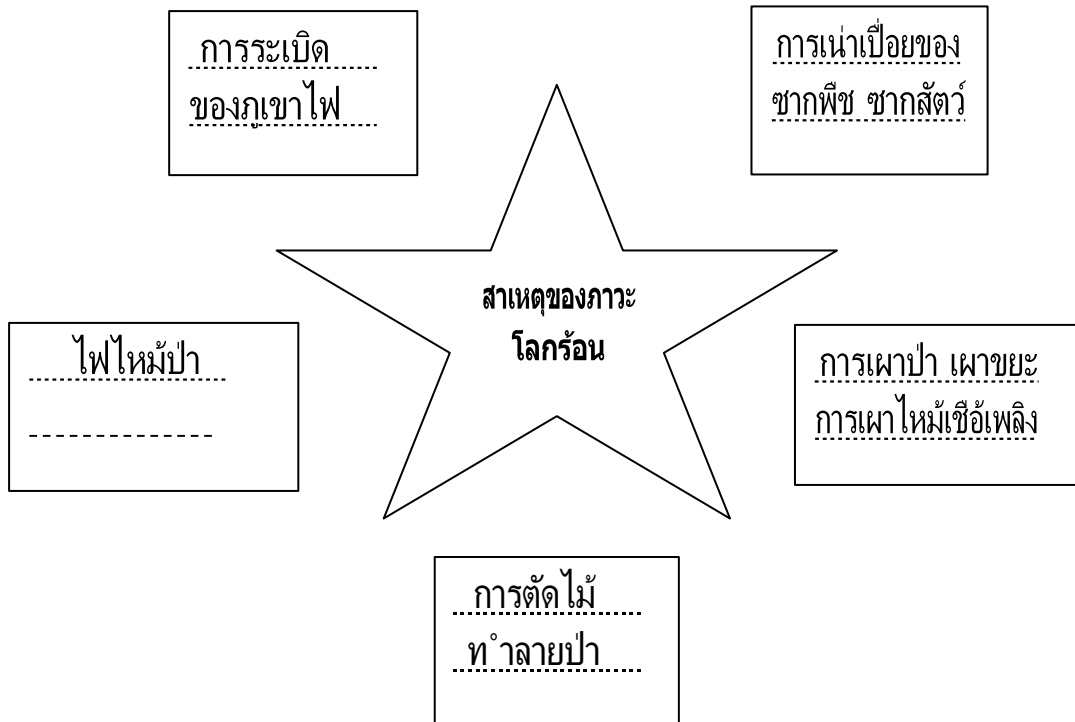
[illegible]

เฉลย

ใบงาน

เรื่อง ภาวะโลกร้อนและผลกระทบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุของภาวะโลกร้อน พร้อมทั้งตอบคำถามลงในช่องว่างที่เว้นไว้

ผลต่อมนุษย์และสิ่งแวดล้อม

ผลต่อมนุษย์ ได้แก่

เกิดการขาดแคลนอาหารและน้ำดื่ม ต้องสูญเสียชีวิต

ไร้อายุอาศัย และเกิดโรคภัยไข้เจ็บ

จากการที่ต้องเผชิญกับภัยธรรมชาติรุนแรง ดังเช่น พายุเฮอริเคนที่พัดถล่มเมืองนิวออร์ลีนของประเทศ

สหรัฐอเมริกา

ที่ส่งผลให้มีผู้บาดเจ็บล้มตายจำนวนมาก เป็นต้น

ส่วนผลต่อสิ่งแวดล้อม จากการที่อุณหภูมิโลกสูงขึ้น

ส่งผลให้น้ำแข็งขั้วโลกละลาย

แนวทางแก้ไขปัญหานี้

ประเทศต่างๆ ต้องร่วมกันลดการปล่อยแก๊สเรือนกระจก ซึ่งเป็นตัวกักเก็บความร้อนจากแสงอาทิตย์ไว้ในชั้นบรรยากาศ รวมทั้งรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด เช่น ลดการใช้รถยนต์ และใช้ถุงพลาสติก กระดาษรีไซเคิล

หรือใช้พลังงานโลก ร้อน

ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเมื่อไม่ใช้งานแล้วทุกครั้ง

ตลอดจนปลูกต้นไม้ให้มากๆ

เพื่อให้เกิดความ

ปรับปรุงแก้ไข

ใบงานที่ 2.2

เรื่อง วิฤติการณ์พลังงานโลก คำชี้แจง

ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

1. การที่น้ำมันในตลาดโลกมีราคาแพงมีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง จงวิเคราะห์

2. นักเรียนคิดว่าการใช้พลังงานน้ำมันอย่างสิ้นเปลือง ไม่ระมัดระวัง จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโลก โดยรวมอย่างไร

3. แนวทางแก้ไขวิกฤติการณ์ด้านพลังงาน สามารถทำได้โดยวิธีใดบ้าง

4. นักเรียนสามารถมีส่วนช่วยในการลดใช้พลังงานได้อย่างไร จงอธิบายมาพอสังเขป

ใบงานที่ 2.2

เฉลย

เรื่อง วิฤติการณ์พลังงานโลก

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

- การที่น้ำมันในตลาดโลกมีราคาแพงมีสาเหตุมาจากปัจจัยใดบ้าง จงวิเคราะห์ น้ำมันแพงมีสาเหตุจากหลายปัจจัย ดังนี้
 1. ประชากรมีจำนวนมากขึ้น ทำให้ต้องมีการใช้น้ำมันมากขึ้น
 2. กลุ่มประเทศผู้ผลิตน้ำมัน หรือโอเปกเป็นผู้ควบคุมการผลิตน้ำมันและกำหนดราคาน้ำมัน
 3. ภาวะเศรษฐกิจโลกถดถอยและปัญหาการผันผวนของสกุลเงินตราต่างประเทศ
- นักเรียนคิดว่าการใช้พลังงานน้ำมันอย่างสิ้นเปลือง ไม่ระมัดระวัง จะก่อให้เกิดผลกระทบต่อโลก โดยรวมอย่างไร
น้ำมันปิโตรเลียมเป็นพลังงานประเภทใช้แล้วหมดไป ไม่สามารถสร้างขึ้นใหม่ได้ หากมนุษย์ใช้น้ำมันจำนวนมากโดยไม่ระมัดระวังย่อมทำให้น้ำมันหมดไปจากโลกเร็วขึ้น มนุษย์ก็จะขาดพลังงาน ในการนำมาใช้ในการดำเนินชีวิต ชีวิตก็จะขาดความสะดวกสบาย
- แนวทางแก้ไขวิกฤติการณ์ด้านพลังงาน สามารถทำได้โดยวิธีใดบ้าง
 1. ควรร่วมกันลดใช้น้ำมัน เช่น ลดการใช้รถยนต์และหันไปใช้จักรยานแทน
 2. ควรสำรวจหาแหล่งพลังงานน้ำมันเพิ่มเติมเพื่อจะได้มีน้ำมันใช้ต่อไปอีกในอนาคต
 3. ใช้พลังงานธรรมชาติอื่นๆ แทนน้ำมัน เช่น แก๊สธรรมชาติ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น
 4. รมรณรงค์ให้ใช้พลังงานทางเลือก เช่น น้ำมันแก๊สโซลีนที่มีคุณภาพเช่นเดียวกับน้ำมันปิโตรเลียม แต่มีราคาถูกกว่า หรือใช้ไบโอดีเซลที่ช่วยลดปัญหาสิ่งแวดล้อม ลดภาวะโลกร้อน เป็นต้น
- นักเรียนสามารถมีส่วนช่วยในการลดใช้พลังงานได้อย่างไร จงอธิบายมาพอสังเขป
 1. ลดการใช้น้ำมันโดยปั่นจักรยานหรือเดินเท้ามาโรงเรียนแทนการนั่งรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์
 2. ลดการขึ้นรถยนต์เองแต่เดินทางไปกับหลายคน หรือถ้าขึ้นรถให้ขึ้นด้วยความเร็วไม่เกิน 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
 3. ใช้พลังงานอย่างประหยัด เช่น ใช้หลอดไฟและเครื่องใช้ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน

